

POLSKIE TOWARZYSTWO EKONOMICZNE W KOSZALINIE

**STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY
DREZDENKO DO 2015 ROKU**

Opracowana przez zespół pod kierunkiem:

Prof. dr hab. Włodzimierza Delugi

Koszalin - Drezdenko - kwiecień 2000 r.

SKŁAD RADY MIEJSKIEJ

Przewodniczący Rady Miejskiej

Zenon Tymm

Zastępcy Przewodniczącego Rady Miejskiej

Mgr inż. Adam Kołwzan

Bolesław Witkowski

Przewodnicząca Komisji Oświaty, Zdrowia, Kultury, Sportu i Opieki Społecznej

Mgr Danuta Białas

Przewodniczący Komisji Planu i Budżetu

Eugeniusz Sottek

Przewodniczący Komisji Porządku Publicznego, Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Ochrony

Przeciwpożarowej

Mgr Włodzimierz Sapór

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej

Mgr Andrzej Kozubaj

Członkowie Zarządu Miasta i Gminy

Mgr Teresa Szydełko

Halina Gruszczyńska

Mgr Artur Frąszczak

Mgr Zdzisław Roślicki

Henryk Belter

Stanisław Gumny

Marian Perzanowski

Mgr inż. Edward Buśko

Mgr Edward Urban

Mgr inż. Wojciech Wilento

Tadeusz Słaby

Henryk Szczesiak

Mgr Wojciech Wojcieszek

Jerzy Skrzypczyński

Mgr Tadeusz Grabski

Dr Roman Cholewiński

Mgr Jan Kuchowicz

ZARZĄD MIASTA I GMINY DREZDENKO

Roman Cholewiński

Jerzy Skrzypczyński

Tadeusz Słaby

Henryk Szczesiak

Wojciech Wojcieszek

Tadeusz Grabski

Jan Kuchowicz

Burmistrz Miasta i Gminy

Roman Cholewiński

Zastępca Burmistrz Miasta i Gminy

Jan Kuchowicz

SOŁECTWA I SOŁTYSI W GMINIE DREZDENKO

Górzyska

Modropole

Klesno

Zagórze

Lubiewo

Kosin

Drawiny

Przeborowo

Stare Bielice

Karwin

Marzenin

Niegosław

Lipno

Lubiatów

Grotów

Anna Piętka

Bolesław Świętochowski

Antoni Ludwiczak

Zdzisław Paruszkiewicz

Karol Podgórny

Andrzej Zych

Andrzej Stocki

Kazimierz Jaruch

Marian Piechowski

Teresa Świątek

Gabriela Rybiałek

Jerzy Czeszyński

Józef Kondeusz

Paweł Kalata

Henryk Bajcar

Rapin

Osów

Trzebicz Nowy

Bagniewo

Gościm

Trzebicz

Zielątkowo

Goszczanowiec

Goszczanówek

Goszczanowo

Kijów

Kazimierz Kościelniak

Teresa Tokarska

Aleksander Kubiś

Henryk Faberski

Władysław Szydelko

Bogdan Kryger

Tadeusz Jankowski

Franciszek Grabowicz

Tadeusz Łochunko

Aleksandra Wojtkowiak

Henryk Włoch

Załącznik do Uchwały nr XXIII/170/2000

Rady Miejskiej Drezdenko

Z dnia 22 sierpnia 2000 r.

Zespół Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Koszalinie

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY

DREZDENKO DO 2015 ROKU

Wykonana na zlecenie

Zarządu Miasta i Gminy Drezdenko

przy aktywnej współpracy

Członków Rady Miejskiej, Zarządu Miasta i Gminy,

Rad Sołeckich i Sołtysów oraz Mieszkańców Gminy

Opracowana przez zespół pod kierunkiem:

Prof. dr hab. Włodzimierza Delugi

Koszalin – Drezdenko - kwiecień 2000 r

Treść:	
Władze samorządowe gminy Drezdenko	2
Wstęp	7
1. Prognozy rozwojowe otoczenia dalszego i bliższego gminy Drezdenko	9
1.1. Tendencje rozwojowe branż państw Unii Europejskiej	9
1.2. Prognozy polityczno - gospodarcze przynależności Polski do Unii Europejskiej	14
1.3. Prognozy długookresowe rozwoju gospodarczego Polski	17
1.4. Potencjał i tendencje rozwojowe województwa lubuskiego	23
1.5. Powiaty województwa lubuskiego i krótka charakterystyka powiatu	30
1.6. Analiza strategiczna (SWOT) szans i zagrożeń rozwoju gminy Drezdenko	32
2. Analiza perspektywna gminy Drezdenko	34
2.1. Położenie geograficzne i potencjał naturalny gminy Drezdenko	34
2.2. Ludność	37
2.3. Analiza działalności gospodarczej	39
2.4. Miasto i gmina Drezdenko w ocenie mieszkańców	67
2.5. Analiza budżetów i inwestycji w gminie	76
2.6. Mocne i słabe strony (analiza strategiczna SWOT)	92
3. Podstawowe założenia strategii rozwoju miasta i gminy Drezdenko	95
3.1. Wizja rozwoju do 2015 roku	95
3.2. Misja władz samorządowych	100
3.3. Cele strategiczne rozwoju	101
3.4. Uszczegółowienie celów strategicznych	104
4. Strategiczny Plan rozwoju gminy Drezdenko do 2015 roku	118
4.1. Strategie realizacyjne planu rozwoju	118
4.2. Zadania wynikające z celów strategicznych	122
4.3. Synteza zadań (harmonogram realizacji)	130
4.4. Źródła finansowania zadań	138
Zakończenie	142

WSTĘP

Rozwój lokalnej samorządności w polskiej transformacji ustrojowo – gospodarczej napotyka na wiele barier i progów. Jedną z barier są trudności w dostosowaniu się ludności wsi i małych miasteczek do życia w burzliwym otoczeniu i gwałtownych zmian w nim zachodzących. Zmiany te trudne są do identyfikacji przez ludzi oraz mało zrozumiałe. Najbardziej dotknęły one ludność osiedli PGR-owskich, które praktycznie nie są jeszcze osadami miejskimi. Ten sam problem zauważyć można w małych miastach, w których upadły państwowe zakłady przemysłowe przemysłu terenowego a nowo powstałe, zatrudniają zbyt mało pracowników, wywołując duże bo ponad 20% bezrobocie.

Z problemem tym gmina Drezdenko musi się uporać w okresie przedakcesyjnym Polski do grona krajów Unii Europejskiej, czyli w latach 2000 – 2006. Najprawdopodobniej okres akcesyjny rozpocznie się po roku 2006.

Opracowana „Strategia Rozwoju Gminy Drezdenko do 2015 roku” zawiera skwantyfikowaną przyszłość w postaci prognoz, wizji rozwojowych oraz celów, a także zadań i sposobów ich osiągnięcia, które mają służyć mieszkańcom gminy w rozwoju społeczno – gospodarczym, samorządności lokalnej oraz własnego podnoszenia stopy życiowej i bytu.

Przedstawiona w strategii wizja rozwoju oraz zarys planu strategicznego umożliwiają mieszkańcom gminy osiągnięcie celu głównego „*Gmina Drezdenko rejonem turystyczno – rolniczo - przemysłowym europejskiego wymiaru*”.

Drogę do osiągnięcia tego celu przedstawiono w czterech rozdziałach.

W rozdziale I zobrazowano długookresowe prognozy społeczno – gospodarcze i trendy rozwojowe krajów UE, Polski, województwa oraz powiatu strzelecko-drezdeneckiego.

Prognozy te i trendy posłużyły w analizie strategicznej do skwantyfikowania szans i zagrożeń w otoczeniu zewnętrznym Drezdenka.

Rozdział II stanowi szczegółową analizę zasobów materialnych, ludzkich i finansowych, których racjonalne wykorzystanie umożliwi wzrost i rozwój

społeczności gminnej. Całość zasobów poprzez analizę strategiczną skwantyfikowano jako mocne i słabe strony gminy.

Podstawowe założenia strategiczne tzn. wizję rozwojową, misję władz samorządowych oraz cele zasadnicze i szczegółowe przedstawiono w rozdziale III.

W rozdziale IV opracowano plan rozwoju gminy z harmonogramem oraz wskazaniem finansowania zadań strategicznych.

W opracowaniu wykorzystano dane źródłowe z Urzędu Wojewódzkiego, Starostwa Powiatowego oraz UM i G Drezdenko za 1999 rok.

Strategię opracowano metodą ekspercko – partnerską poprzez:

- ✓ ekspertów z Politechniki Koszalińskiej
- ✓ partnerów – władze Urzędu Miasta i Gminy, radni, sołtysi, Rady Sołeckie oraz Szanowni mieszkańcy.

W trakcie opracowania strategii bazowano na danych:

- ✓ Urzędu Miasta i Gminy Drezdenko
- ✓ Starostwa Powiatu
- ✓ Urzędu Marszałkowskiego województwa
- ✓ danych GUS i WUS
- ✓ badań ankietowych i wywiadów

Badaniom ankietowym poddano 362 losowo wybranych mieszkańców gminy jako próby reprezentatywnej.

Zaletą metody ekspercko – partnerskiej jest duży wkład mieszkańców w opracowanie tej strategii. Na pewno wielu z Mieszkańców odnajdzie w tej strategii swoje pomysły i przemyślenia.

Autorzy mają nadzieję, że dzięki temu strategia zostanie akceptowana przez społeczność gminy, które tym samym stanie się gwarantem jej urzeczywistnienia oraz realizacji.

W tym miejscu autorzy składają serdeczne podziękowania Wszystkim Mieszkańcom gminy za wkład w powstanie tej strategii.

Za zespół autorski

Prof. dr hab. Wł. Deluga

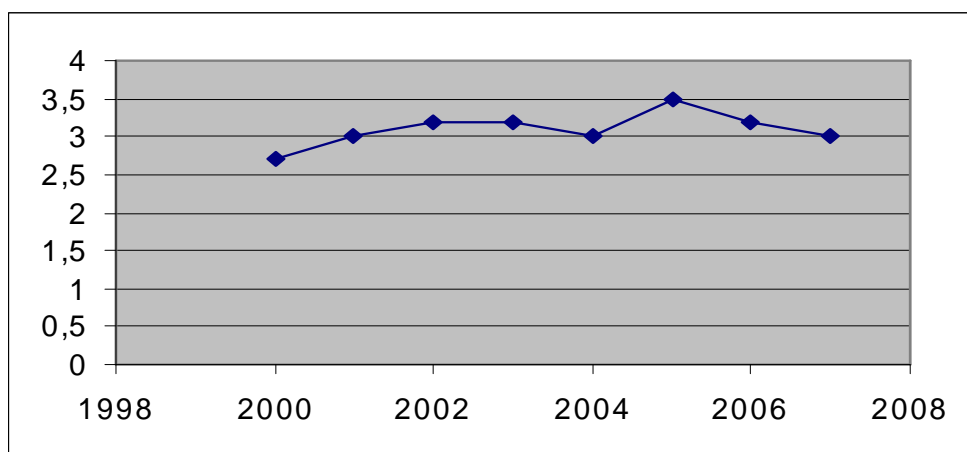
CZĘŚĆ 1. PROGNOZY ROZWOJOWE OTOCZENIA DALSZEGO I BLIŻSZEGO GMINY DREZDENKO

1.1. Tendencje rozwojowe branż państw Unii Europejskiej

Prognozy rozwojowe PKB, konsumpcji, importu i inflacji

Według danych European Economy - Bruksela - 1999 w krajach Unii Europejskiej po roku 2000 nastąpi 2 – 3% wzrost koniunktury gospodarczej, który znacznie ożywi gospodarkę, zwiększy wzrost PKB, konsumpcję oraz ograniczy częściowo bezrobocie. Ekonomiści i eksperci Rady UE szacują wzrost PKB według poniższego rozkładu.

Ryc. 1. Optymistyczna prognoza wzrostu PKB w krajach UE w latach 2000 - 2007

Na wzrost koniunktury oraz wzrost PKB będą miały wpływ poniższe czynniki:

- plan pomocowy, odbudowa i rozwój krajów bałkańskich;
- zażegnanie kryzysu walutowego i ożywienie gospodarcze w krajach dalekiego wschodu;
- zapotrzebowanie na technologie oraz towary konsumpcyjne w Chinach;
- ożywienie gospodarcze w Rosji;
- rozpoczęcie procesu akcesyjnego krajów Europy Środkowej;

- dalszy rozwój koniunktury gospodarczej w USA.

Wzrost koniunktury i ożywienie gospodarcze może spowodować ogólny spadek bezrobocia w krajach UE o 2 – 3% oraz wzrost dochodów ludności 2,5 – 3,5% ponad inflację.

Inflacja w całym prognozowanym okresie średniorocznie nie przekroczy 0,5%.

Powyższe wskaźniki obrazuje tabela.

tabela 1

Zobrazowanie podstawowych wskaźników rozwoju krajów UE

	-3	-2	-1	0	1	2	3	4
Wzrost spożycia				x	x	x	x	x
Wzrost importu				x	x	x	x	
Wzrost dochodów ludności				x	x	x	x	
Inflacja				x				
Bezrobocie	x	x	x	x	x			

Źródło: opracowanie własne

W krajach Unii Europejskiej utrzymuje się i będzie wzrastał stały wskaźnik konsumpcji towarów importowanych o dużym wkładzie ręcznej siły roboczej oraz produktów ekologicznych. Jest to szansa dla Gminy Drezdenko, aby w produkcji i eksporcie tych towarów uczestniczyć.

Wzrost świadomości ekologicznej, dbanie o zdrowy styl życia tworzą zapotrzebowanie mieszkańców UE na:

- naturalną żywność - surowce żywnościowe (zboża, ziemniaki, warzywa, owoce) hodowane na naturalnych nawozach oraz przetwórstwo płodów rolnych na naturalnych komponentach bez konserwantów i ulepszaczy;
- ekologię i powrót do natury - kontakt z nieskażonym środowiskiem naturalnym, wypoczynek na łonie natury, spokój, cisza, regeneracja sił życiowych na bazie walorów naturalnych, leczenie naturalne;
- rękodzielniczo i wyroby rzemieślnicze - w krajach UE jest moda na posiadanie rzeczy, przedmiotów mających indywidualne i nie powtarzalne cechy z uwagi na podobieństwo i modyfikację produktów. Chodzi o to, aby się czymś wyróżnić

wyróżnić z otoczenia, mieć coś indywidualnego, tylko dla siebie, przywołujące miłe wspomnienia. Tego zapotrzebowania, które ma tendencje zwykłe nie są w stanie zaspokoić wysoko rozwinięte kraje UE, w których przedsiębiorstwa produkcyjne małe i duże posługują się technologiami wysokowydajnymi, zmechanizowanymi i masowymi.

W krajach UE zauważa się duże zapotrzebowanie na:

- **przetwórstwo płodów rolnych** przeciery, mrożonki, moszcze, półprodukty i dania gotowe (sałatki warzywne, dodatki itp.) z owoców i warzyw hodowanych i przerabianych w sposób naturalny bez ulepszaczy i konserwantów ale według norm europejskich oraz wysokiej jakości;
- **przetwory i ryby świeże** - w krajach UE wzrasta średniorocznie o 3,5% spożycia ryb świeżych, mrożonych i przetworów z ryb morskich i słodkowodnych. Wzrost konsumpcji musi być pokrywany ze względu na skupienie tego przetwórstwa w trzech na szesnaście krajów (Portugalia, Dania, Norwegia) ponieważ Islandia zaopatruje Kanadę i USA. Kraje UE, żywo zainteresowane są utrzymaniem w Polsce hodowli i przetwórstwa ryb ze względu na jego uciążliwość. Poszukiwane są ryby słodkowodne sieja, sielawa i pstrąg;
- **przetwory mleczne** - ze względu na chorobę „wściekłych krów” popyt i produkcja mleka w krajach UE spadły. Jednocześnie wzrosło zapotrzebowanie na produkty mleczno - owocowe: jogurty, kefiry, twarożki, sery twarde, pleśniowe, chudą śmietankę do kawy i herbaty itp.
- **zioła** - w krajach UE zioła w naturze praktycznie nie występują. Można je spotkać jedynie w stanie naturalnym w parkach narodowych. Hoduje się je również na plantacjach, gdzie tracą swoje właściwości lecznicze. W lecznictwie jest duże zapotrzebowanie na zioła naturalne oraz przetwory z tych ziół - mieszanki wywary, nalewki;
- **runo leśne** - w krajach UE lasy dzikie w stanie naturalnym praktycznie nie występują. Europejczycy nie znają grzybów, jagód, borówek, dziczyzny. Odpowiednia promocja runa leśnego może spowodować wzrost zapotrzebowania.

- **wypoczynek** w naturalnym i nie skażonym środowisku zapewniającym sport, rekreację, leczenie i pobyt w ciszy i spokoju. Warunkiem jest jednak posiadanie bazy noclegowo - gastronomicznej i paraturystycznej na odpowiednim poziomie. Turyści z UE poszukują miejsc mało zatłoczonych, cichych, zapewniających kontakt z naturą, spokój oraz uprawianie swojego hobby. Zaczynają unikać zatłoczonych, hałaśliwych i komfortowych miejscowości stanowiących przedłużenie pobytu w dużym mieście.
- **oferty leczniczo - sanatoryjne** - długi czas pracy, wysokie tempo życia, nerwowość w kontaktach spowodowało wiele chorób cywilizacyjnych:
 - alergie;
 - nerwice;
 - choroby układu krążenia;
 - otyłość, nadciśnienie itp.

Koszty leczenia stale wzrastają, dlatego mieszkańcy UE poszukują w miarę tanich ale świadczonych na wysokim poziomie usług sanatoryjno - leczniczych.

- **Przemysł lekki - ekologiczny** a więc wytwory z:
 - lnu - odzież, pościel, nakrycia stołowe, ręczniki;
 - bawełny - pościel, bielizna damska i męska, odzież sportowa, koszule;
 - wełny - odzież lekka, koce, pledy, kołdry, dywany, kilimy itp.;
 - jedwabiu - sukienki, koszule, bluzki, dodatki;

Ważne jest aby była to produkcja unikatowa w krótkich seriach. Można wykorzystać wykonywanie produkcji w powiązaniu z firmami z zagranicy pod ich markami firmowymi.

- **rękodzielnictwo** - produktami mogą być wyroby tworzone ręcznie, unikatowe i nie powtarzalne czyli pojedyncze - makaty, kilimy, swetry, obrazy, rzeźby, wyroby jubilerskie ze srebra i złota, witraże, ceramika itp. Warunkiem - oryginalności, jednostkowości produktu, ekologiczność surowców, ludowość np. świątki, ikony itp. Są to produkty cieszące się dużym popytem oraz stosunkowo wysoką ceną.
- **rzemiosło** - produkujące wyroby z miejscowych materiałów różnorodnymi technikami i technologiami. Występuje duże zapotrzebowanie na wyroby

rzemieślnicze, ale estetyczne, w krótkich seriach i wysokiej jakości. Notuje się popyt na:

- militaria (repliki broni białej i palnej);
- instrumenty muzyczne głównie lutnicze;
- ceramikę ozdobną i użytkową;
- wyroby z kryształu i szkła;
- wyroby ze skóry;
- wyroby z kości i rogów zwierząt;
- zabawki z drewna i materiałów ekologicznych;
- indywidualny sprzęt sportowy;
- wyroby wikliniarskie;
- wyroby jubilerskie - srebro i kamienie półszlachetne;
- budownictwo drewniane i ekologiczne – naturalne materiały budowlane - glina, cegła, drewno, dachy kryte trzcina, ogrzewanie, kominki opalane drewnem itp.

Z tendencji rozwoju popytu, świadomości ekologicznej, stabilnego wzrostu i rozwoju prognozowanego do 2008 roku wynika, że przed gminą rysują się szanse na zaspokojenie potrzeb importowanych państw UE.

W krajach UE takich jak Niemcy, Francja, Hiszpania, Belgia i pozostałych jest dość wysoki wskaźnik bezrobocia 12 – 24%. Ożywienie gospodarcze i wzrost wydajności pracy nie wpłyną znacząco na jego spadek. Przypuszcza się, że problem bezrobocia będzie rozwiązany drogą skracania czasu pracy w tygodniu do 28 – 32 godzin. Tym samym wzrośnie zapotrzebowanie na zaspakajanie potrzeb czasu wolnego i samorealizacji, w tym turystyki, sportu i rekreacji oraz turystyki weekendowej we własnych domkach ekologicznych w naturalnym i ekologicznym środowisku. Rejon Drezdenka ze względu na piękno krajobrazu, dużą powierzchnię lasów, ekologię może stać się miejscem turystyki weekendowej wielkiej aglomeracji berlińskiej.

1.2. Prognozy polityczno - gospodarcze dotyczące przynależności Polski do Unii Europejskiej.

Tuż przed rocznicą 10 - lecia transformacji ustrojowej Polska została przyjęta do paktu NATO po 5 - ciu latach negocjacji i działań dostosowawczych. Proces włączenia do Unii Europejskiej będzie znacznie dłuższy ponieważ Polska musi wypełnić wiele warunków:

- prawnych - dostosować prawo wewnętrzne do norm prawnych UE;
- politycznych - umocnić instytucje demokratyczne, a zwłaszcza samorządy lokalne;
- ekonomiczno - gospodarczych:
 - ◆ doprowadzić do spadku i utrzymać inflację średnioroczną w granicach 3 - 5%;
 - ◆ zapewnić wzrost gospodarczy po zdławieniu inflacji w granicach 3 - 5% rocznie;
 - ◆ zapewnić dynamiczny wzrost płac obywateli i doprowadzić wysokość wartości płac do 50 - 60% krajów UE;
 - ◆ zrestrukturyzować i sprywatyzować gospodarkę do 80%;
 - ◆ zlikwidować dotowanie przedsiębiorstw państwowych;
 - ◆ przeprowadzić reformy systemowe, zarządzania, administrowania w myśl standardów europejskich (norm jakości ISO 9000 - 15000);
 - ◆ przekształcić rolnictwo (zmniejszyć zatrudnienie do 10%);
 - ◆ ograniczyć bezrobocie poniżej 10%;
 - ◆ przygotować system finansowy do przyjęcia wspólnej waluty EURO;
 - ◆ zrestrukturyzować przemysł surowcowy - górnictwo;
- ekologicznych poprzez rozbudowę i przedsięwzięcia:
 - ◆ wodociągów, kanalizacji, oczyszczalni ścieków;
 - ◆ ochronę wód i przyrody;
 - ◆ ekologiczne ogrzewanie (energia elektryczna, gaz, oleje opałowe);

- transportowych a zwłaszcza:
 - ◆ poprawa jakości dróg oraz budowa autostrad;
 - ◆ trasy wycieczkowe, piesze, konne, rowerowe, wodne;
- innych:
 - ◆ militarne;
 - ◆ edukacyjne;
 - ◆ kulturalne;

Decydenci polityczni w UE nie są zgodni, co do terminu przyjęcia Polski do UE. W grę wchodzi interesy narodowe poszczególnych państw. Dlatego z prognoz instytucji doradczych (polityczno - ekonomicznych) państw UE oraz polskich wynika, że termin uruchomienia procesu przyjmowania Polski najprawdopodobniej nastąpi w latach 2003 – 2006.

Oznacza to, że w strategiach rozwoju lokalnego opracowywanych na 10 - 15 lat należy uwzględnić trzy etapy:

I etap - dostosowawczy do 2006 r.;

II etap - przyłączeniowy - 2006 - 2010 r.;

III etap - integracyjny - od 2010 r.

Wyraźnie zarysowane etapy nakładają na społeczności lokalne konieczność realizacji długookresowych zadań w sposób ciągły (niezależny od kadencyjności władzy lokalnej) nie sztywny lecz elastyczny, uwzględniający rozwiązywanie problemów pojawiających się w otoczeniu bliższym i dalszym.

Z dotychczasowej analizy wynika globalny cel wszystkich strategii rozwoju lokalnego. **W ciągu 10 - 15 lat poprzez umiejętne gospodarowanie własnymi zasobami wykorzystując wszystkie szanse w otoczeniu gwarantujące rozwój i wzrost gospodarczy, przygotować społeczności lokalne do funkcjonowania w warunkach silnej konkurencji, ale jednocześnie współpracy nie z narodami, a społecznościami lokalnymi zjednoczonej Europy, a zwłaszcza sąsiednich regionów w Niemczech, Danii, Szwecji oraz krajach Europy Wschodniej.**

Osiągnięcie powyższego celu będzie trudne i długotrwałe. Uświadomienie jego znaczenia władzy i społeczności lokalnej jest niezbędne ponieważ od jego

osiągnięcia zależy odpowiedź na pytanie **KIM BĘDZIEMY W ZJEDNOCZONEJ EUROPIE?**

Państwa UE realizując swoją politykę integracyjną od 1990 r. zaczęły stosować wobec państw Europy Wschodniej pomoc w różnej formie. Do widocznych i odczuwalnych dla Polski zalicza się:

1. Programy i fundusze pomocowe - w liczbie około 300 jako fundusze, programy i fundacje. Do najbardziej znanych zalicza się programy i fundusze pomocowe - The Phare Partnership Programme (PHARE), STRUDER, ISPA i inne.
2. Powstanie EBOR - Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju z siedzibą w Londynie - udzielający kredytów inwestycyjnych dla państw Europy Wschodniej, województw, a nawet gmin na różnorodne inwestycje prorozwojowe.
3. Agencje i fundacje krajowe - wspierające finansowanie zadań samorządów lokalnych korzystających ze wsparcia finansowego, doradczego państw UE oraz naszego rządu.
4. Tworzenie euroregionów - w przypadku województwa lubuskiego Euroregion – Pro Europa Viadrina.

Po aferze korupcyjnej w organie komisarzy UE w Brukseli oraz błędach polskiego ministerstwa Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej w opracowaniu wniosków dotyczących pomocy finansowej władze UE zaostrzyły kryteria wykorzystania funduszy oraz ich przyznawania.

Na razie wprowadzono dwa ograniczenia:

1. posiadanie przez ubiegających się o fundusze pomocowe - strategii rozwoju lokalnego;
2. wysokość udzielonej pomocy określono do 80% przedsięwzięcia (inwestycji) prorozwojowego. Oznacza to, że starający się o pomoc musi udokumentować 20 - 50% wkładów własnych.

Przewiduje się, że po rozmowach negocjacyjnych oraz ustaleniu planu przedsięwzięć dostosowawczych liczba funduszy wzrośnie, a zwłaszcza w dziedzinach:

- modernizacji rolnictwa;

- przetwórstwie rolno - spożywczym i agrobiznesie;
- ochronie środowiska i ekologii;
- rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości i ograniczeniu bezrobocia;
- oświacie;
- turystyce;
- ochronie i udostępnianiu dziedzictwa kulturowego;

Jednocześnie zostaną zastrzeżone kryteria przyznania funduszy w kierunku zwiększenia efektywności wykorzystania, zwrotu nakładów i ograniczenia ryzyka.

Fundusze pomocowe UE i poszczególnych krajów, tworzenie regionów, fundacje - to szanse dla miast, miasteczek i gmin województwa lubuskiego w tym i gminy Drezdenko.

1.3. Prognozy długookresowego rozwoju gospodarczego Polski

Od transformacji ustrojowej zapoczątkowanej w 1989 r. Polska rozwija się bez wyraźnie zarysowanej wizji ustrojowej, politycznej i gospodarczej. Świadczą o tym poniższe fakty:

- brak strategii rozwojowej na 10 - 15 lat;
- plan Balcerowicza, Kołodki były jedynie koncepcjami rozwojowymi ponieważ nie aprobował ich parlament;
- rozwój gospodarczy wytyczany jest na rok, zatwierdzany przez parlament jako budżet państwa;
- w okresie wzrostu gospodarczego o 7% PKB zaplanowano „schładzanie gospodarki” do 3 - 4% (budżet na 1999 r.), co ujemnie wpłynęło na dynamikę wzrostu gospodarczego;
- w okresie 10 lat nie przeprowadzono w parlamencie dyskusji nad wizją i strategią rozwojową państwa;

Na bazie tych faktów możemy stwierdzić, że:

- brak strategii rozwojowej państwa przeniesiono na niższe szczeble administracyjne oraz samorządy zmuszając je do planowania krótkoterminowego;

- niektóre samorządy wyprzedziły państwo i samodzielnie przystąpiły do wypracowania swoich strategii rozwoju regionalnego w celu lepszego gospodarowania posiadanymi środkami.

W 1999 r. jednocześnie zaczęto realizować cztery poważne reformy:

- ⇒ administracyjno - samorządową;
- ⇒ ubezpieczeń społecznych;
- ⇒ służby zdrowia;
- ⇒ oświaty (od 1 września 1999 r.).

Niedoszacowanie kosztów powyższych reform, nadmierny optymizm oraz cele polityczne (zdobycie atutów w kolejnych wyborach prezydenckich i parlamentarnych) ujemnie wpływają na wyniki gospodarcze. Świadczą o tym poniższe fakty:

- deficyt budżetowy na koniec roku 1999 wyniósł ponad 10% planowanego rocznego;
- produkcja sprzedana spadła o 30%;
- PKB trudny do oszacowania, a wzrost może wynieść na koniec roku 2 - 3% wobec planowanego 4 - 5%;
- wzrosło bezrobocie w 1999 roku o 25 - 30% i w tym roku nadal wzrasta;
- wskaźnik inflacji szybko rośnie ale najprawdopodobniej ukształtuje się w granicach 8%, czyli jak w 1999 roku od 4 do 5% powyżej planowanego.

Uwzględniając powyższe fakty gospodarcze rząd przystąpił do opracowywania strategii rozwojowej na okres 10 letni. Na razie ujawniono jedynie trzy warianty wzrostu PKB:

- ◆ optymistyczny - 6 - 7%;
- ◆ średni - 4 - 6%
- ◆ pesymistyczny - do 4%

Na bazie tych wskaźników trudno przewidzieć i prognozować prawdopodobny rozwój gospodarczy Polski na lata po 2000 roku.

Wnioski zawarte w niniejszym opracowaniu, a dotyczące rozwoju gospodarczego wprowadzono na bazie:

- ◆ podrozdziałów - 1.1 i 1.2;
- ◆ „strategii krótkookresowej dla Polski” L. Balcerowicza;
- ◆ „cyklu artykułów” L. Balcerowicza we „Wprost” numery od stycznia do października włącznie
- ◆ ustawy budżetowej na 1999 i 2000 rok;
- ◆ roczników statystycznych i komunikatów GUS;
- ◆ „prognozy gospodarczej dla Polski” Ernst & Young;
- ◆ względnego tempa wzrostu poszczególnych branż przedstawionych w tabeli 2.

Z tabeli tej wynika, że najbardziej dynamicznie rozwijać się będą dziedziny, które we wzroście gospodarczym mogą przyczynić się do rozwoju gminy Drezdenko. Są to:

- ⇒ rzemiosło branż różnych;
- ⇒ turystyka;
- ⇒ budownictwo i usługi budowlane;
- ⇒ wyroby niemetalowe;
- ⇒ przemysł drzewny;
- ⇒ meble.

tabela 2

Branże rozwijające się szybciej i wolniej w Polsce do roku 2005 wg symulacji komputerowej (źródło opracowane wg Modelu NOBE 3/OPT)

Wzrost, spadek w % Branża	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	5	6	7
Finanse					x	x	x	x	x	x	x	x
Usługi doradcze					x	x	x	x	x	x	x	x
Turystyka					x	x	x	x	x	x	x	x
Telekomunikacja					x	x	x	x	x	x	x	
Przemysł gumowy					x	x	x	x	x	x		
Budownictwo i usługi bud.					x	x	x	x	x	x		
Maszyny i urządz. elekt					x	x	x	x	x			
wyroby nie metalowe					x	x	x	x	x			
przemysł drzewny					x	x	x	x				
Meble					x	x	x	x				
Zaop. w ener. elekt., gaz, pal.					x	x	x					
Zaopatrzenie w wodę i gaz					x	x	x					
Handel					x	x						
Transport i drogownictwo					x	x						
Przemysł metalowy					x							
Przemysł papierniczy					x	x						
Przemysł tekstylny					x	x	x					
Przemysł rolno-spożywczy					x	x	x					
Przemysł tytoniowy					x	x	x					
Przemysł wydobywczy					x	x	x					

Ponadto najdynamiczniej w Polsce rozwijają się finanse jako dziedzina gospodarki.

Dlatego też w gminie Drezdenko należy utworzyć gminne usługi parabankowe typu kasy pożyczkowe, wzajemnej pomocy, rolnicze, mieszkaniowe itp.

Tendencje spadkowe w przemyśle rolno - spożywcym wynikają z założeń przekształcenia rolnictwa. Jeżeli te przekształcenia nastąpią to wówczas będą duże możliwości rozwijania przedsiębiorstw agrobiznesu:

- ⇒ przechowalnictwo i przetwórstwo płodów rolnych;
- ⇒ produkcja sprzętu i maszyn niezbędnych w dużych gospodarstwach rolnych;
- ⇒ kontraktacja i usługi agrotechniczne;
- ⇒ usługi remontowe oraz logistyczne dla rolnictwa;
- ⇒ wszelkiego rodzaju kooperatywy wiejsko - miejskie;

Wnioski:

a) Nadrzędny cel polityczny - przystąpienie do UE wymaga od Polski ustawicznego wzrostu gospodarczego w granicach średniorocznie około 7 - 8% PKB. W opinii ekspertów realny jest do osiągnięcia średni wzrost PKB w granicach 4 - 5%. Osiągnięcie tych wskaźników w ciągu 10 - 15 lat zapewni poziom gospodarki Polski porównywalny z Grecją, Portugalią i Hiszpanią. Według ekspertów osiągnięcie tych wskaźników możliwe jest poprzez:

- zwiększenie tempa prywatyzacji;
- modyfikacji polityki podatkowej;
- decentralizację państwa; wzrost dochodów ludności;
- spadek inflacji o około 1 punkt rocznie;
- zwiększenie dochodów własnych w budżetach samorządowych;
- rozwój współpracy regionalnej i międzyregionalnej;
- ograniczenie bezrobocia o 3 - 4% i utrzymanie go poniżej 10%;
- zwiększenie inwestycji i ograniczenie dotacji;
- restrukturyzację branż - górnictwo, hutnictwo, energetyka oraz rolnictwo.

2. Polityka finansowa zakłada dalsze potanie kredytów do poziomu państw UE w 2006 roku. Jest to warunek przejścia w Polsce na wspólną walutę EURO. Prognozowana stopa procentowa kredytów w wysokości 8 - 10% przewidywana jest dopiero po roku 2006. Rada Polityki Pieniężnej prowadzi ostrożną politykę finansową państwa, jednakże skuteczną i dość efektywną. Jest to dobry prognostyk dla rozwoju gospodarczego.

3. Przy wzroście PKB o 4 - 5% i powolnym spadku inflacji możemy oczekiwać spadku bezrobocia o 1 - 2% rocznie. Osiągnięcie tego wskaźnika będzie trudne z uwagi na wejście na rynek wyżu demograficznego z lat 1980 - 1982 oraz restrukturyzację branż przemysłu wydobywczego i rolnictwa.

Przewiduje się wzrost zatrudnienia w:

- turystyce;
- usługach dla ludności i firm;
- informatyce;

- ochronie środowiska i ekologii;
- przetwórstwie rolno - spożywczym;
- szkolnictwie policealnym i wyższym

Rozwój gospodarczy związany jest z wydajnością pracy, rentownością produkcji oraz dużym zapotrzebowaniem na różnorodne usługi specjalistyczne dla firm i ludności oraz usługi informacyjne, bytowe, edukacyjne, kulturalne, turystyczne i wiele innych.

Najprawdopodobniej ulegnie również skróceniu czas pracy do 36 godzin tygodniowo, a tym samym wzrośnie zapotrzebowanie na usługi proste - mycie okien, sprzątanie, opieka nad dziećmi itp. Zapotrzebowanie to sprawi, że wzrośnie liczba miejsc pracy o nienormowanym czasie i dużej dyspozycyjności pracowników.

4. Rząd obiecuje przystąpienie do opracowywania reform w rolnictwie. Dotyczyć ono będzie przekształceń strukturalnych i ograniczenia zatrudnienia do 10 - 18% w roku 2006.

Upodobnienie rolnictwa w Polsce do rolnictwa w krajach UE pociąga za sobą tworzenie nowej gałęzi usług wspomagających producentów rolnych takich jak:

- przedsiębiorstwa agrobiznesu
- małe i średnie firmy obsługujące w zakresie specjalistycznym produkcję rolną;
- przedsiębiorstwa przetwórstwa rolno - spożywczego przystosowane do przetwórstwa sezonowych płodów rolnych;

Rolnictwo oraz przemysł okołrolniczy jest szansą rozwojową dla wielu regionów Polski, zwłaszcza rolniczych w tym i województwie lubuskim.

5. Rozwój Polski uzależniony jest od przedsiębiorczości ludności miejscowej gmin i powiatów. Tylko przedsiębiorczość społeczności lokalnych jest w stanie w sposób racjonalny i efektywny wykorzystać zasoby miejscowe. Przedsiębiorczość miejscową należy ukierunkować na tworzenie małych i średnich przedsiębiorstw oraz wariantów rzemieślniczych produkujących wyroby o cechach regionalnych głównie na eksport do krajów UE;

6. Gmina Drezdenko w aspekcie potrzeb importowych krajów UE i prognoz rozwojowych Polski powinna specjalizować się w kilku produktach o unikatowych cechach w poniższych dziedzinach:
 - przetwórstwo rolno – spożywcze w tym runa leśnego;
 - turystyce, agroturystyce zwłaszcza weekendowej;
 - budownictwie ekologicznym;
 - galanterii drzewnej;
 - innych produktach np. rękodziele artystycznym.
7. Gmina aby zapewnić sobie wzrost i rozwój gospodarczy musi dużo uwagi poświęcić promocji poprzez:
 - nawiązanie kontaktów z gminami w kraju i za granicą (Niemcy, Dania, Szwecja, Belgia) i rozpocząć współpracę we wszystkich dziedzinach życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego;
 - tworzenie lobbingu np. przez Towarzystwo Przyjaciół Drezdenka;
 - tworzenie stowarzyszeń lokalnych i przynależć do stowarzyszeń krajowych i międzynarodowych;
 - organizowanie cyklicznych imprez, festiwali, zjazdów itp.;
 - udział w targach i imprezach promocyjnych.

Celem promocji gminy powinno być uświadomienie innym społecznościom lokalnym w tym krajów UE o walorach i zasobach naturalnych oraz ludzkich Drezdenka.

1.4. Potencjał i tendencje rozwojowe województwa lubuskiego i powiatu strzelecko - drezdeńskiego

Województwo lubuskie powstało 1 stycznia 1999 roku na mocy ustawy o administracyjnym podziale Polski. Terytorium województwa lubuskiego tworzą dawne województwa zielonogórskie i znaczna część województwa gorzowskiego. Dlatego też siedzibą województwa jest Gorzów Wielkopolski a siedzibą sejmiku województwa Zielona Góra.

Województwo leży w zachodniej części Polski i graniczy:

- od północy z województwem zachodniopomorskim,
- od wschodu z województwem wielkopolskim,
- od południa z województwem dolnośląskim,
- od zachodu z Niemcami.

Zajmuje powierzchnię 13984 km² – 4,5% terytorium Polski. Zamieszkuje je 1020 tys. ludności – 2,6% ludności Polski. Jest to terytorium słabo zaludnione, 72 osoby – średnio na 1 km². Na jego obszarze położonych jest 42 miasta (4,8% miast w kraju) oraz ponad 1,5 tys. wsi (2,7% wsi w Polsce). Jedna czwarta mieszka w dwu miastach: Zielonej Górze i Gorzowie Wielkopolskim po około 120 tys. mieszkańców. Województwo jest przeciętnie zurbanizowane ponieważ 64,8% ludności żyje w miastach (średnia krajowa 61,9%).

Województwo podzielone jest na:

- 2 powiaty grodzkie – Zielona Góra i Gorzów Wielkopolski
- 11 powiatów ziemskich: Krosno Odrzańskie, Międzyrzecz, Nowa Sól, Słubice, Strzelce Krajeńskie, Sulęcín, Świebodzin, Żagań, Żary oraz Zielona Góra i Gorzów Wielkopolski.

Województwo obejmuje 83 gminy z czego:

- 9 gmin miejskich,
- 33 gminy miejsko-wiejskie,
- 41 gmin wiejskich.

Charakterystyka geograficzna

Województwo położone jest na terenie Pojezierzy Południowo-Bałtyckich ukształtowanych pod wpływem ostatnich zlodowaceń-środkowo-polskiego i bałtyckiego. Północny obszar to Pojezierze Południowo-pomorskie z Równiną Gorzowską oraz częścią Pradoliny Toruńsko-Eberwaldzkiej (Kotlina Gorzowska z Puszcą Notecką i najniższym punktem województwa – ujście Warty do Odry 13 m. n.p.m.).

W części centralnej znajduje się Pojezierze Lubuskie z silnie pofałdowanym Pojezierzem Łagowskim Bukowiec 227 m. n.p.m. i Bruzda Zbąszyńska – głęboka

dolina polodowcowa, którą płynie Odra. Ponadto pradolina Warcińsko-Odrzańska, Wzniesienie Zielonogórskie 221 m. n.p.m. oraz Pojezierze Sławskie.

Południe województwa leży na Nizinach Środkowopolskich czyli obniżenie Milicko Głogowskiego oraz Wału Trzebnickiego – wzniesienia koło Żar 227 m. n.p.m.

Województwo leży w dorzeczu rzeki Odry. Główne rzeki to: Nysa Łużycka, Bóbr, warta z Notecią i Odrą.

W części środkowej i wschodniej występują liczne jeziora rynnowe:

- Sławskie – 8,3 km²
- Osiek – 5,4 km²
- Niesłysz – 5,0 km²
- Ciecz – najgłębsze – 58,5 m²

Sztuczne zbiorniki (jeziora)

a) na Bobrze – Raduszec, Dychowskie, Krzywaniackie,

b) na Obrze – Bledzewskie

Województwo jest obszarem najbardziej zalesionym w Polsce. lasy zajmują 48,8% obszaru (kraj 28,4%). Główne kompleksy leśne:

- Puszcza Notecka
- Puszcza Rzepińska
- Puszcza Gorzowska i część Drawskiej
- Bory Zielonogórskie
- Bory Sulęcińsko-Skwierzyńskie
- Bory Dolnośląskie

Lasy przeważnie o drzewostanie iglastym – 85%. Na terenie województwa znajdują się:

- część Drawieńskiego Parku Narodowego
- park krajobrazowy Łagowski
- park krajobrazowy Barlinecko-Gorzowski
- park krajobrazowy Pszczewski
- rezerwat ptactwa wodnego Słońsk
- rezerwat „Buczyny Łagowskie”

Klimat

Klimat wykazuje cechy morskie. Jest to region najcieplejszy w Polsce. cechuje go długie gorące lato dające możliwość kąpieli wodnych od początku czerwca do połowy września.

- Amplituda temperatur – 9 – 10⁰C
- średnia temperatura roczna - + 4,5⁰C
- najcieplejsze miesiące – maj-wrzesień o średniej temperaturze 19-23⁰C
- suma opadów rocznych 500-650 mm
- okres wegetacji od 215 – 225 dni, najwyższy w Polsce
- pokrywa śnieżna zalega zaledwie 30-40 dni w roku i ma charakter nietrwały.

Gospodarka

Województwo ma charakter przemysłowo-rolniczy. Przemysł koncentruje się w północnej i południowej części województwa. Gałęzie przemysłowe:

- ⇒ spożywczy - (zbożowy, młynarski, spirytusowy, winiarski, mięsny itp.)
- ⇒ drzewny – (tartaczny i wyrób mebli oraz galanterii drzewnej)
- ⇒ środków transportu – (wagony kolejowe)
- ⇒ chemiczny – (włókna i tworzywa sztuczne)
- ⇒ włókienniczy – (wełniane, bawełniane, jedwabniczy, wyrób dywanów i wykładzin)
- ⇒ surowcowy – (ropa naftowa, gaz ziemny oraz gospodarka leśna, kruszywa budowlane, torf i węgiel brunatny)
- ⇒ lekki – odzieżowy, obuwniczy
- ⇒ szklarski
- ⇒ elektrochemiczny
- ⇒ maszynowy

Główne ośrodki przemysłowe:

- Zielona Góra, Gorzów Wielkopolski, Żary, Żagań, Nowa Sól, Świebodzin, Gubin, Kostrzyń.

Największe przedsiębiorstwa to:

- Polmos – Zielona Góra

- Stilon S.A. – Gorzów Wielkopolski
- Kronopol – Żary
- Zastal Wagony – Zielona Góra

Sieć komunikacyjna

Położenie tranzytowe:

- * zachód – wschód – Paryż – Berlin – Warszawa – linia kolejowa i drogowa E 30
- * północ – południe – kraje skandynawskie Świnoujście – Szczecin – Kostrzyn – Zielona Góra – Praga i kraje bałkańskie oraz Adriatyk jest to linia kolejowa oraz droga E 65.

Na terenie województwa przewiduje się budowę autostrad: A 2; A 3; A 12. W Świecku znajduje się największe przejście graniczne w Polsce. Do transportu wodnego wykorzystywana jest Odra oraz Warta i Noteć z portami rzecznyymi w Kostrzynie i Cigacicach. Port lotniczy usytuowany jest pod Babimostem.

Kultura, nauka i szkolnictwo wyższe

Centrami kultury, nauki i szkolnictwa wyższego są miasta Zielona Góra oraz Gorzów Wielkopolski. Na terenie tych miast działa sześć uczelni wyższych w tym renomowane takie jak:

- Politechnika Zielonogórska
- Wyższa Szkoła Pedagogiczna
- Akademia Wychowania Fizycznego
- Collegium Polonicum – oddział Uniwersytetu Europejskiego Viadrina z Frankfurt n/Odrą
- ponadto kilka uczelni nie państwowych, (dane z końca 1998 r.).

Filie uczelni wyższych działają w:

- Nowej Soli, Żarach i Żaganiu, Babimoście oraz w Dreźdenku.

Turystyka

Walory turystyczne województwa:

- kompleksy leśne, jeziora i rzeki, czyste i nie skażone środowisko naturalne

- urozmaicony i piękny krajobraz
- możliwości uprawiania turystyki kwalifikowanej
- uprzywilejowanie klimatyczne i walory lecznicze
- zwierzyna leśna i ryby słodkowodne
- zabytki sztuki sakralnej i obronnej
- rezerwaty fauny i flory
- szlaki wodne (rzeczne).

Zabytki:

- kościoły gotyckie z Katedrą w Gorzowie Wielkopolskim, kościoły w Lubsku, Żaganiu, Żarach, Szprotawie, Kożuchowie, Gubinie, Strzelcach Krajeńskich, Ośnie, klasztor w Żaganiu
- zamki obronne: Łagów, Międzyrzecz, Szprotawa, Przewóz, Kożuchów, Krosno Odrzańskie, Otyń
- mury i baszty obronne – Strzelce Krajeńskie, Kożuchowie i Ośnie Lubuskim
- ratusze – Gubin, Szprotawa, Żary
- dwór obronny – Chotków
- zespoły parkowo – pałacowe – Żary, Żagań, Słońsk, Brody, Zielona Góra, Bytom Odrzański, Szprotawa
- kościoły drewniane z XVI wieku – Klęsk i Łagowiec oraz szachulcowe – Chlastawa, Boruszyn
- spichlerze – Gorzów Wielkopolski, Otyń, Drezdenko
- fortyfikacje nowożytne – Kostrzyn Międzyrzecki Rejon Umocniony z rezerwatem nietoperzy „Nietoperek” we wsi Kaława

Muzea:

Muzeum Ziemi Lubuskiej – Zielona Góra

Muzeum Okręgowe – Gorzów Wielkopolski

Muzeum Etnograficzne – Ochla – zbiór portretów

Muzeum Archeologiczne - Świdnica

Perspektywy rozwojowe województwa

Na bazie analizy potencjalnych możliwości sugeruje się poniższe główne dziedziny prorozwojowe jako siła napędowa dobrobytu ludności:

- * turystyka, a zwłaszcza sanatoryjno-lecznicza i weekendowa oraz kwalifikowana,
- * przemysł tworzyw sztucznych, a zwłaszcza nośników informatycznych - taśmy, płyty CD., dyskietki, obudowy komputerowe, wyposażenie i części samochodowe, włókna sztuczne itp.,
- * przemysł drzewny - celuloza, papier, meble ekologiczne z naturalnego drewna, galanteria drzewna, zabawki itp.,
- * przemysł maszynowy - metalowy zwłaszcza precyzyjny obrabiarkowy, maszyn do przetwórstwa rolnego,
- * agrobiznes - przetwórstwo płodów rolnych - wędliniarstwo, mleczarstwo, pasze, nasiennictwo, winno-spirytusowy, sortownictwo i pakowalnictwo płodów rolnych itp.,
- * rolnictwo - przekształcenia rolne w kierunku specjalistycznych form producentów płodów rolnych, bydła, trzody chlewnej itp.,
- * transport - budowa autostrad, dróg szybkiego ruchu oraz modernizacja dróg lokalnych,
- * ekologia - na bazie surowców przetwarzanie ich w ekologiczne materiały budowlane energooszczędne oraz rozbudowa infrastruktury ochrony środowiska,
- * rzemiosło i drobna wytwórczość - wytwarzanie produktów unikatowych, specyficznych, ludowych poszukiwanych zwłaszcza przez turystów z kraju i za granicą.

Oprócz tych kierunków należy rozwijać usługi zwłaszcza finansowe, telekomunikacyjne, prawne, consultingowe, doradztwa rolnego, agroturystycznego i przedsiębiorczości.

Przy założeniu wskaźnika wzrostu 3-4% rocznie w województwie za 5-7 lat może być zlikwidowane bezrobocie, a nawet wystąpić niedobór rąk do pracy. Przyczynić się do tego może wzrost usług w zakresie obsługi ruchu tranzytowego zachód-wschód oraz północ-południe. Kierunki te należy uwzględnić w strategiach

rozwoju lokalnego, gdyż wytyczają dziedziny, które są prorozwojowe i stwarzają szansę na stopniowy i trwały wzrost ekonomiczny rozwój i dobrobyt społeczny.

1.5. Powiaty województwa lubuskiego i krótka charakterystyka powiatu strzelecko-drezdeneckiego

Podstawowe dane charakteryzujące 11 powiatów ziemskich i 2 powiatów grodzkich województwa lubuskiego zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 3

Dane o powiatach województwa lubuskiego wg danych GUS za 1998 r.

	Powierzchnia użytków rol. w %	lasów w %	Liczba mieszkańców na 1 km ²	Ludn. w wieku przed-prod. w %	Ludność w wieku prod. w %	Ludność w wieku poprod. w %	Liczba mieszkań oddanych do użytku	Średnia liczba osób w mieszkaniu
Gorzowski	27,6	44,4	52,0	28,93	58,27	12,15	136,0	3,89
Krośniński	18,48	60,17	44,0	28,27	59,26	11,76	39,0	3,67
Międzyrzecki	29,27	53,02	44,0	27,94	58,79	12,37	31,0	3,51
Nowosolski	40,5	37,82	92,0	28,06	58,52	12,76	175,0	3,51
Słubicki	34,46	46,56	47,0	28,7	60,68	11,59	111,0	3,44
Strzelecko-drezdeński	26,06	50,56	42,0	28,61	57,53	12,8	47,0	3,62
Sulęciński	22,7	53,81	31,0	28,55	56,71	13,3	19,0	3,53
Świebodziński	41,88	41,85	62,0	28,46	57,82	13,13	25,0	3,53
Zielonogórski	28,77	50,36	54,0	29,21	59,32	11,67	102,0	3,65
Żagański	33,7	43,91	76,0	27,6	57,97	13,5	97,0	3,25
Żarski	26,68	53,69	74,0	27,98	58,43	13,05	47,0	3,45
Średnia								
Miasta na prawach powiatu								
Gorzów Wlkp.	36,75	5,03	1621,0	25,67	63,15	11,68	415,0	3,17
Zielona Góra	12,11	46,84	1979,0	24,17	65,17	12,78	430,0	2,99

Źródło: opracowanie własne na podstawie WUS Gorzów Wlkp. z 1998 r.

Z tabeli wynika, że powiat strzelecko-drezdeński wynikami zbliżony jest do średnich wojewódzkich i zajmuje miejsce wśród powiatów ziemskich:

- pod względem powierzchni - 9 miejsce
- powierzchni lasów - 5 miejsce
- liczby mieszkańców - 10 miejsce (słabo zaludn.)

- liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym - 10 miejsce

Powiat strzelecko-drezdenecki położony jest na północno-wschodnim krańcu województwa lubuskiego i graniczy ze wschodu z województwem wielkopolskim (powiat czarnkowsko-trzcianecki i międzychodzki) a od północy z województwem zachodniopomorskim (powiat wałecki i choszczeński). Ponadto graniczy z powiatem gorzowskim i międzyszeckim. Jest to powiat o dużych walorach turystycznych ze względu na duże zalesienie, Puszcza Drawska i Notecka, liczne jeziora Pojezierza Dobiegniewskiego oraz pradolinę Noteci.

Powiat strzelecko-drezdenecki możemy zaliczyć do średnich powierzchniowo gdyż zajmuje 1248 kilometrów kwadratowych z czego 876 km² stanowią lasy. Ze względu na powierzchnię lasów powiat ma charakter przemysłowo-rolniczy. Na terenie powiatu znajdują się zakłady przemysłu spożywczego, maszynowego i drzewnego. Ponadto jest tu rafineria produkująca z rzepaku olej napędowy do silników wysokoprężnych.

Na terenie powiatu położonych jest 5 gmin: Strzelce Krajeńskie, Dobiegniew, Drezdenko, Stare Kurowo i Zwierzyn. Trzy gminy mają charakter miejsko – wiejski a dwie wiejski. Ludność powiatu zamieszkuje w 68% w trzech miastach. Strzelce Krajeńskie, Dobiegniew i Drezdenko.

1.6. Analiza strategiczna (SWOT) szans i zagrożeń rozwoju gminy Drezdenko

Jedną z metod analizy strategicznej jest analiza SWOT. Jest to kompleksowa metoda służąca do badania otoczenia organizacji oraz analizy jej wnętrza. Sens tej metody sprowadza się do uzyskania odpowiedzi na następujące pytania:

- jakie są silne i słabe strony organizacji?
- z jakimi zagrożeniami należy się liczyć?
- z jakich szans można skorzystać?

Analiza SWOT jest algorytmem procesu analizy strategicznej, propozycją systematycznej i wszechstronnej oceny zewnętrznych i wewnętrznych czynników określających kondycję bieżącą i potencjał rozwojowy miasta i gminy.

Tabela 4

Analiza SWOT

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ stabilny rozwój gospodarczy krajów UE ▪ możliwości uruchomienia programu przedakcesyjnego do UE w latach 2003-2006 ▪ likwidacja barier celnych i granicznych ▪ możliwość powstania zaplecza żywnościowego i wypoczynkowego Berlina ▪ wzrost zapotrzebowania na produkty zdrowej żywności ▪ wzrost zapotrzebowania na produkty z surowców naturalnych ▪ wzrost zapotrzebowania na rękodzieło i produkty rzemieślnicze ▪ potrzeba wypoczynku na łonie natury ▪ powolny rozwój gospodarczy Polski – stały wzrost PKB ▪ program rozwoju rolnictwa i wsi polskiej ▪ rozwój samorządności na szczeblach województwa, powiatu i gminy ▪ rozwój turystyki w Europie i Polsce ▪ wzrost dochodów ludności ▪ wzrost koniunktury w Polsce ▪ polityka proekologiczna krajów UE i Polski ▪ rozwój budownictwa jednorodzinnego i mieszkaniowego ▪ rozwój gospodarczy województwa lubuskiego i powiatu strzelecko-drezdeńskiego ▪ rozwój oświaty, kultury i służby zdrowia ▪ wzrost przedsiębiorczości ▪ rozwój małych i średnich firm w województwie i powiecie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ światowe ograniczenie koniunktury gospodarczej ▪ spadek PKB krajów UE i dochodów ludności ▪ ograniczenie wydatków socjalnych w krajach UE ▪ wzrost bezrobocia w krajach UE ▪ wzrost bezrobocia w krajach UE i Polsce ▪ przekładanie terminów przyjęcia Polski do UE na lata po roku 2006 ▪ bariery dla eksportu polskiego ▪ wzrastające koszty reform w Polsce ▪ dalszy wzrost bezrobocia w województwie i powiecie ▪ załamanie rolnictwa ▪ wzrost patologii społecznych ▪ spadek kursów Euro i złotówki ▪ wzrost inflacji ▪ ograniczenie dostępności dla źródeł finansowych dla samorządów i ludności ▪ rozszerzanie się zjawiska „Stadnego myślenia” ▪ nasilenie się niepokojów społecznych ▪ osłabienie tempa demokratyzacji ▪ ograniczona dostępność do oświaty, kultury i służby zdrowia ▪ regres gospodarczy ▪ apatia społeczna w kraju i regionie

Przyjmując w skali 1:5 stopień prawdopodobieństwa wystąpienia zjawiska możemy obliczyć wskaźniki szans i zagrożeń.

$$W_{sz} = \sum_{i=1}^n i < 1$$

W szans = 0,82

W zagrożeń = 0,64

W rozwoju = 0,18

Powyższe wskaźniki wykazują przewagę szans nad zagrożeniami czyli są wskaźnikami optymistycznymi w długookresowym rozwoju miasta i gminy Drezdenko.

Wskaźnik rozwoju jako różnica wskaźników szans i zagrożeń wynosząca powyżej 0,1 wyraźnie sugeruje wzrost koniunktury w krajach UE i w Polsce.

W dalszych częściach opracowania wskazuje się sposoby wykorzystania szans i omijania zagrożeń w możliwie najlepszych sposobach wykorzystanie zasobów materialnych, finansowych i ludzkich społeczności lokalnej miasta i gminy Drezdenko.

CZĘŚĆ 2. ANALIZA PROSPEKTYWNA GMINY DREZDENKO

2.1. Położenie oraz charakterystyka walorów naturalnych

Gmina Drezdenko zajmuje powierzchnię 400 km², liczy 17944 mieszkańców, w tym w samym Drezdenku zamieszkuje 10930 osób. Położona jest na skraju Puszczy Drawskiej i Noteckiej. Od 1 stycznia 1999 roku - w wyniku reformy administracyjnej - stanowi część powiatu strzelecko-drezdeneckiego, znajdującego się w województwie lubuskim. Od strony wschodniej sąsiaduje z gminą Krzyż, która obecnie należy do województwa wielkopolskiego. Ponadto graniczy z gminami:

- ◆ Drawsko
- ◆ Sieraków
- ◆ Międzychód
- ◆ Skwierzyna
- ◆ Santok
- ◆ Zwierzyń
- ◆ Stare Kurowo
- ◆ Dobiegniew.

Teren gminy w większości rozciąga się w poprzek Pradoliny Noteci, zajmując środkową część Kotliny Gorzowskiej, pozostały obszar wkracza na wschodnią część Pojezierza Myśliborskiego. Lasy Puszczy Drawskiej i Noteckiej stanowią aż 75% jej powierzchni, a liczne czyste jeziora i inne akweny wodne zajmują powierzchnię 780 ha.

Miasto i gmina Drezdenko położone są na pograniczu dwóch wielkich, odmiennych pod wieloma względami krain: Wielkopolski i Pomorza. Lesistość tych terenów przekracza 70%.

Drezdenko leży w Pradolinie Toruńsko-Eberswaldzkiej. W kierunku wschodnim i zachodnim przez cały obszar gminy rozciągają się łąki i pola urozmaicone zakolami Noteci, licznymi starorzeczami, szpalerami narzecznych wierzb i topoli, kępami łożowisk i trzcinowisk. Urozmaicony krajobraz, niewielkie

wzniesienia, pozostałości dawnych wydm są przeważnie zalesione trudnymi do przebycia zaroślami. Od północy rozciąga się silnie sfałdowany, morenowy obszar Puszczy Drawskiej. W głębi lasów znajdują się jeziora o czystej wodzie (Łubówko), rynnowe (Łubowo). Na wschód od jezior granicę stanowi rzeka Drawa. Południowa część gminy Drezdenko - międzyrzecze Warciańsko-Noteckie - to bory Puszczy Noteckiej pokrywające jeden z największych w Polsce kompleksów wydm śródlądowych. Liczne obniżenia wypełniane są misami jeziornymi.

Miasto i gmina Drezdenko posiada walory przyrodnicze o czym świadczy utworzenie czterech rezerwatów „Czaplenica”, „Czaplisko” i Łabędziniec - w południowej części oraz jezioro Łubówko w północnej oraz pięć pomników przyrody (dęby).

Powyższe zasoby naturalne wskazują na to, że lasy stanowią podstawę licznych walorów Miasta i Gminy Drezdenko. Lasy są bardzo ważną bazą surowcową dla przeróbki drewna. Ponadto miasto i gmina Drezdenko charakteryzuje się wysokimi wartościami przyrodniczo-krajobrazowymi. Zalesione skarpy, nabrzeża, zatoki, wyspy i półwyspy oraz bogactwo świata zwierzęcego (szczególnie ptaków) stanowią dużą atrakcję dla turystów.

Potwierdzeniem tych walorów jest istnienie czterech rezerwatów. Rozważana jest możliwość objęcia ochroną innych obiektów na terenie gminy. Dość gęsta sieć dobrze oznakowanych szlaków umożliwia podziwianie przyrody i piękna krajobrazu. Duże obszary leśne i jeziora Drezdenka są najcenniejszymi walorami turystycznymi tej części kraju.

Lasy nie są jednak tylko walorami turystycznymi. Dostarczają cennego surowca, który pozwolił rozwinąć się przemysłowi celulozowo-papierniczemu, drzewnemu i meblarskiemu. Dostępność tych zasobów ściągnęła także inwestorów zagranicznych. Bazą surowcową miasta i gminy Drezdenka są kruszywa budowlane (Lipno, Drezdenko) oraz torfy (Drezdenko, Zielątkowo).

Szansą dla regionu jest lepsze wykorzystanie walorów turystycznych i surowcowych. Jednocześnie poprawę powinna przynieść integracja ekonomiczna i rozwój współpracy z Rejonem Brandenburgii. Najlepszym tego dowodem może być

współpraca szkół z terenu miasta i gminy Drezdenko z odpowiednikami po stronie niemieckiej (Wörth am Rhein).

Przygraniczne położenie stwarza możliwości dostępu do środków pomocowych Unii Europejskiej oraz przyspieszenia rozwoju społeczno-gospodarczego regionu, choć niełatwo będzie konkurować z dużymi, silnymi i rozwijającymi się sąsiednimi ośrodkami (przypis Instytut Nauk Ekonomicznych PAN).

Powierzchnia

Powierzchnia gminy wynosi 400km² z tego powierzchnia miasta Drezdenko – 10 km² i 390 km² terenów wiejskich. Jest to jedna z największych gmin pod względem powierzchni w województwie lubuskim a była pierwsza w województwie gorzowskim.

Na terenie gminy położonych jest 26 sołectw oraz 48 miejscowości (wsie i osady).

Lasy zajmują 265,2 km² powierzchni – 66,3%
użytki rolne w tym łąki – 100,4 km² – 25,1%
wody i nieużytki – 34,4 km² – 8,6%

2.2. Ludność

Sytuację demograficzną retrospektywną zestawiono w tabeli 5.

Tabela 5

Sytuacja demograficzna w Drezdenku i na terenach wiejskich gminy

Wyszczególnienie bd – brak danych * % w danym roku	1976		1988 (1990 – szacunek) % określony w odniesieniu do 1976		1996 % określony w odniesieniu do 1976		1997 % określony w odniesieniu do 1976		1998 % określony w odniesieniu do 1976	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
ludność w mieście (dane gminy)	8353	100	10151 (10300)	121,5	10651	127,5	-	-	10930	138,3
ludność w mieście	7902	100	10120	128,0	10651	134,7	10614	134,3	10930	138,3
mężczyźni	3687	100	4769	129,3	5066	137,4	5061	137,3	bd	-
kobiety	4215	100	5351	126,9	5585	132,5	5553	131,7	bd	-
kobiety na 1000 mężczyzn	114,3	-	112	-	110,2	-	110	109,7	bd	-
wiek przedprodukcyjny			(3300)	(32,1)	3088	29*	2989	28,2	bd	-
wiek produkcyjny			(5880)	(56,3)	6301	59,2*	6342	59,7	bd	-
wiek poprodukcyjny			(1200)	(11,6)	1262	11,8*	1283	12,1	bd	-
przyrost naturalny na 100 mieszkańców	8,4	-	6,4	-	4,1	-	0,6	-	bd	-
saldo migracji		-	-8	-	-29	-	-1,3	-	bd	-
tereny wiejskie										
ludność wg spisu wg gminy	7690	100	7301	94,9	7014	91,2	-	-	7014	91,2
ludność wg rocznika statystycznego	7918	100	6983 (6750)	88,2 88,2	7019	88,6 100,5	7043		7014	88,6 99,9
mężczyźni	4043	100	3478	86,69	3475	85,9	3489	86,30	bd	bd
kobiety	3875	100	3478	89,7	3544	91,4	3554	91,7	bd	bd
kobiety na 1000 mężczyzn	95,8	-	99	-	102	-	102	-	bd	bd
wiek przedprodukcyjny			(2200)	(32,6)	2121	30,2	2073	29,4	bd	bd
wiek produkcyjny			(3500)	51,9)	3828	54,6	3893	55,3	bd	bd
wiek poprodukcyjny			(1050)	(15,5)	1070	15,2	1077	15,3	bd	bd
przyrost naturalny na 100 mieszkańców	26,5	-	8,9	-	6,8	-	4,1	bd	-	bd
saldo migracji		-	-87	-	-4	-	-8	bd	-	bd
ogółem gmina										
ludność ogółem wg gminy	16043	100	17452 (17050)	108,8	17670	110,1	-	-	17944	111,8
ludność ogółem	15820	100	17103	108,1	17670	111,6	17657	111,6	17944	113,4
mężczyźni	7730	100	8274	107,0	8541	110,4	8550	110,6	bd	bd
kobiety	8090	100	8829	109,1	9129	112,8	9107	112,6	bd	bd
kobiety na 100 mężczyzn	105,0	-	105,0	-	106,1	-	107	-	bd	bd
wiek przedprodukcyjny			(5500)	(32,3)	5209	29,5	5062	28,7	bd	bd
wiek produkcyjny			(99300)	(54,6)	10129	57,3	10235	58	bd	bd
wiek poprodukcyjny			(2250)	(13,2)	2332	13,2	2360	13,3	bd	bd
przyrost naturalny na 100 mieszkańców		-	-				2	-	bd	
saldo migracji		-	-95	-	-33	-	-	-21	-	bd

Źródło: opracowanie własne na podstawie WUS Gorzów Wlkp. z 1998 r.

Z danych zawartych w tabelach wynikają następujące wnioski:

- ludność ogółem w gminie wzrosła od 1976 roku do 1998 roku (przez 23 lata) o 11,8% natomiast w samym Drezdenku aż 38,3% czyli 3,5 raza szybciej, tym samym liczba ludności wiejskiej zmalała o 11,4%. Można przypuszczać, że wzrost ludności przy nieznacznej migracji następował poprzez wzrost liczby urodzeń,
- zarówno w mieście jak i na wsi występuje nieznaczna przewaga w ogólnej liczbie ludności,
- w Drezdenku, na obszarach wiejskich oraz w całej gminie wskaźnik ludności w wieku produkcyjnym jest wysoki około 58% i najprawdopodobniej w bliskiej przyszłości będzie rosnać,
- w ogólnej liczbie ludności niski bo około 14% notuje się wskaźnik ludności w wieku poprodukcyjnym. Rokuje to powstanie rynku pracy oraz rozwój gospodarczy ze względu na zasoby ludzkie.

Rozmieszczenie ludności.

Największe skupiska ludności to:

⇒ Niegosław	721 mieszkańców
⇒ Trzebicz	739 mieszkańców
⇒ Gościm	543 mieszkańców
⇒ Drawiny	479 mieszkańców
⇒ Rapin	435 mieszkańców

Miejscowości o znikomej liczbie mieszkańców:

⇒ Kijów	15 mieszkańców
⇒ Duraczewo	24 mieszkańców
⇒ Karwin	152 mieszkańców
⇒ Kosin	142 mieszkańców
⇒ Lipno Tuczępy	81 mieszkańców
⇒ Trzebicki Młyn	40 mieszkańców

Poniżej 100 mieszkańców mają miejscowości: Bagniewo, Czartowo, Gorzyska, Lubiewo, Modropole, Zagórze Lubiewskie, Zielątkowo. Są to miejscowości, w których spadek zaludnienia rokrocznie wynosi od 3 do 5%.

Na bazie danych retrospektywnych możemy prognozować wzrost ludności gmin:

- do roku 2001 – do około 18300 mieszkańców
- od 2002 do 2005 – 18500 – 18700 mieszkańców
- od 2006 do 2010 – 18800 – 19500 mieszkańców

Sam przyrost w Drezdenku może wynieść około 700 – 900 mieszkańców czyli ludność najprawdopodobniej wzrośnie do 11800 mieszkańców w 2010 -2015 roku.

Sytuacja demograficzna miasta i gminy Drezdenko wydaje się w przyszłości być stabilna:

- nie należy oczekiwać znacznego wzrostu ludności,
- nie należy oczekiwać znacznej migracji.

2.3. Analiza działalności gospodarczej

Podmioty gospodarcze

Drobny przemysł i handel rozwijał się w Drezdenku już przed wiekami. Ludność z niego żyła od XIV w., ale dopiero w okresie międzywojennym przemysł nabrał większego znaczenia, szczególnie drzewny, zakłady brązownicze, wytwórnia cygar i materaców. Miasto tylko w niewielkim stopniu zostało zrujnowane podczas II wojny światowej. Stąd szybko nastąpiła odbudowa i zagospodarowanie. Rozwijało się odlewnictwo żeliwa, meblarstwo i przetwórstwo owoców i warzyw.

Znaczenie gminy Drezdenko w rozwoju przemysłu i innych sfer działalności gospodarczej dla regionu gorzowskiego pokazuje poniższa tabela. Przedstawiono w niej kształtowanie się liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w układzie form własności w latach 1996-1997.

Tabela 6

Podmioty zarejestrowane w systemie REGON wg sektorów własności w gminie Drezdenko

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor własności		
		publiczny	prywatny	
			razem	w tym zakł. os. fizycz.

woj. gorzowskie				
1996	32419	924	31495	26667
1997	35516	989	34527	29097
1996 = 100	109,6	107,0	109,6	109,1
Drezdenko				
1996	930	30	900	810
1997	1037	31	1006	889
1996 = 100	111,5	103,3	111,8	109,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rocznika Statystycznego woj. gorzowskiego 1998 r., Gorzów Wlkp., 1998 r., s. 166-168

Spośród prywatnych podmiotów gospodarczych największe znaczenie dla gminy Drezdenko, jak i dla całego regionu gorzowskiego mają zakłady osób fizycznych, które w 1997 roku stanowiły ponad 88% wszystkich prywatnych podmiotów gospodarczych w gminie Drezdenko. Roczne tempo wzrostu liczby tych jednostek wynosi prawie 10% i raczej nie odbiega od wskaźnika przyrostu w regionie. Zakłady osób fizycznych charakteryzuje zwykle niewielka liczba zatrudnionych. Dość często też się zdarza, że nie prowadzą one aktywnej działalności i nie likwidują jej, co sztucznie zawyża ich liczbę w rejestrze podmiotów gospodarczych.

Obok zakładów osób fizycznych na uwagę zasługuje przyrastająca liczba innych prywatnych podmiotów gospodarczych. Wskazuje na to poniższa tabela .

Tabela 7

Podmioty zarejestrowane w systemie REGON wg formy organizacyjno-prawnej w gminie Drezdenko

Wyszczególnienie	Ogółem	w tym				
		przeds. państw.	sp. prawa handl.	w tym sp. z o.o.	spółki cywilne	spółdzielnie
woj. gorzowskie						
1996	32419	46	1465	1394	2466	301

1997 Drezdenko	35516	43	1644	1566	2753	299
1996	930	1	20	19	42	7
1997	1037	1	22	21	60	7

Źródło: opracowanie własne na podstawie Urzędu Statystycznego w Szczecinie, Informacje i Opracowania Statystyczne, Szczecin 1998 r., s. 23

Do podmiotów, których ilość dynamicznie wzrasta, obok wcześniej omówionych, należą także spółki cywilne i spółki prawa handlowego, w tym szczególnie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Liczba tych podmiotów zwiększa się co roku w tempie od dziesięciu do kilkunastu procent w regionie gorzowskim i podobnie w gminie Drezdenko.

Spośród wszystkich podmiotów działalności gospodarczej na koniec 1997 roku w przemyśle prowadziło działalność ponad 10% ogólnej liczby przedsiębiorstw. O znaczeniu jednak przemysłu dla regionu gorzowskiego i dla gminy Drezdenko świadczy nie tylko ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, ale ich dochody ze sprzedaży i liczba osób tam pracujących.

Liczba pracujących w gospodarce narodowej (bez rolników indywidualnych) na skutek przemian gospodarczych na początku lat dziewięćdziesiątych spadła i dopiero od 1993 roku stopniowo rośnie. Najwięcej osób zatrudnia właśnie działalność produkcyjna. Rolę przemysłu mierzona liczbą zatrudnionych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8

Pracujący w gospodarce narodowej wg sekcji EKD w 1997 roku w woj. gorzowskim i gminie Drezdenko

Wyszczególnienie	woj. gorzowskie	gmina Drezdenko	w tym miasto Drezdenko
Pracujący ogółem	124105	3801	3044
w tym:			
• rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo,	6856	285	123

• działalność produkcyjna,	39902	1767	1396
• zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i wodę,	3357	21	21
• budownictwo,	7314	137	100
• handel i naprawy,	10814	199	180
• transport, składowanie i łączność,	9208	101	66
• obsługa nieruchomości i firm,	5402	128	128
• administracja publiczna i obrona narodowa,	7269	78	78
• edukacja,	10251	354	238
• ochrona zdrowia i opieka socjalna.	14973	636	633

Źródło: opracowanie własne na podstawie Urzędu Statystycznego woj. gorzowskiego 1998 r., Gorzów Wlkp. 1998 r., s. 60-62

Zatrudnienie we wszystkich podmiotach gospodarki narodowej w gminie Drezdenko stanowiło w 1997 roku 3,1% ogółu zatrudnionych w byłym województwie gorzowskim. Więcej niż przeciętny udział zatrudnienia w gminie w stosunku do pracujących w całym regionie dotyczył działalności produkcyjnej (4,4%) oraz rolnictwa i leśnictwa (4,2%), a także ochrony zdrowia i opieki socjalnej (4,2%).

Spośród pracujących w gminie Drezdenko zdecydowanie najwięcej osób zatrudnionych było w działalności produkcyjnej (46,5%), w przeważającej części przez zakłady zlokalizowane w samym mieście. Pewna grupa osób znalazła zatrudnienie w ochronie zdrowia i edukacji 16,7% (dane dotyczące zatrudnienia tylko w tych podmiotach, które zatrudniają więcej niż 5 osób). Tymczasem w handlu i usługach zatrudnienie jest mniejsze niż 5 osób na jeden podmiot. Podobnie jest w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie gdzie do liczby pracujących nie zalicza się rolników indywidualnych, co nie może oddać rzeczywistego obrazu znaczenia rolnictwa dla gminy.

Najważniejsze branże działalności produkcyjnej w mieście i gminie Drezdenko

Przemysł drzewny

Branża drzewna dobrze się rozwija ze względu na duże zalesienie około 70% powierzchni gminy. W mieście i gminie Drezdenko funkcjonuje wiele firm zajmujących się przeróbką drewna. Do największych należą:

- * tartak w Gościmiu;
- * Przedsiębiorstwo „Gozdrew” s.c. T.J. Słaby, które zatrudnia 120 osób;
- * Zakład Handlowo-Usługowo-Produkcyjny „Sobex” s.c. W.W. Sobota, który zatrudnia ponad 110 osób i zajmuje się produkcją wyrobów z drewna;
- * Gorzowskie Fabryki Mebli Zakład w Drezdenku, który zatrudnia ponad 80 osób i produkuje meble z płyty wiórowej (szafy, komody, regały i meble biurowe);
- * wiele innych znanych, lecz mniejszych zakładów przemysłu drzewnego i warsztatów stolarskich.

Przemysł spożywczy

Przemysł spożywczy charakteryzuje się lokalnym działaniem. Należy do niego: przemysł mięsny, zbożowo-młynarski, mleczarski i owocowo-warzywny.

Najważniejsze firmy spożywcze w mieście i gminie to:

- * Zakłady Przemysłu Owocowo-Warzywnego „WITAL” Bogdan Stachera, który zatrudnia prawie 220 osób i produkuje konserwy warzywno-mięsne;
- * „Agrofar” - Tuczno;
- * Młyn Drezdenko Sp. z o.o., który zatrudnia ponad 20 osób i zajmuje się produkcją mąki pszennej.

Przemysł metalowy

Branża ta ma swoje historyczne znaczenie dla gminy i obecnie także odgrywa dużą rolę dając zatrudnienie niebagatelnej liczbie kilkuset osób.

Najważniejsze zakłady w tej branży to:

- * VICTAULIC POLAND Sp. z o.o., który zatrudnia 255 osób i produkuje odlewy z żeliwa sferoidalnego i szarego;
- * „Holding-Zremb” Gorzów S.A. Oddział Drezdenko, który zatrudnia około 135 pracowników i produkuje konstrukcje stalowe do wyposażenia budynków inwentarskich, wyposażenia okrętów i budowy mostów.

Przemysł papierniczy

Drewno jako łatwo dostępny surowiec dla przemysłu drzewnego służy także rozwojowi branży papierniczej w gminie Drezdenko, szczególnie w zakresie opakowań. Największą rolę w tej branży odgrywa:

* Kappa Expac Drezdenko - Fabryka Tektury i Opakowań Sp. z o.o., która zatrudnia 200 osób i zajmuje się produkcją tektury falistej i opakowań z tektury falistej oraz taśmy papierowej powleczonej klejem.

Nakłady inwestycyjne w działalność produkcyjną

Nakłady inwestycyjne w działalności produkcyjnej, do której według sekcji EKD zalicza się ponadto zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę, w latach 1996-1997 dynamicznie rosły w regionie gorzowskim. Wzrost ten w zakresie działalności produkcyjnej (162,9%) był jednak wolniejszy od ogólnej dynamiki wzrostu nakładów inwestycyjnych w regionie (219,1%). Gwałtownie natomiast zwiększyła się wartość nakładów inwestycyjnych w obszarze zaopatrywania w energię elektryczną, gaz i wodę (13,4%). Brak danych o nakładach na inwestycje w 1998 roku w gminie Drezdenko nie pozwala stwierdzić, czy dynamika wzrostu dla gminy była podobna.

Tabela 9

Wartość nakładów inwestycyjnych w przemyśle w latach 1996-1997

Wyszczególnienie	ogółem	w tym	
		działalność produkcyjna	zaopatr. w energię elektr., gaz i wodę
w tysiącach złotych			
woj. gorzowskie			
1996	343951,0	157383,7	22533,1
1997	753496,8	256445,0	93157,7
1996 = 100	219,1	162,9	413,4
Drezdenko			
gmina	19156,7	17526,7	149,0
miasto	18338,4	17165,2	149,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie Urzędu Statystycznego woj. gorzowskiego 1998 r., Gorzów Wlkp. 1998 r., s. 140-143

Handel i usługi

Spośród wszystkich podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w regionie gorzowskim największy ich odsetek prowadzi działalność handlową i usługową. Podmioty tego rodzaju stanowiły na koniec 1997 roku około 38% ogólnej liczby jednostek gospodarczych. Podmioty te to przede wszystkim zakłady osób fizycznych i spółki cywilne (stanowią ponad 40% wszystkich jednostek tej formy organizacyjno-prawnej). W gminie Drezdenko na koniec 1997 roku zatrudnionych w handlu było ponad 200 osób, co stanowiło ponad 5% ogółu pracujących. Liczba ta nie jest jednak w pełni wiarygodna gdyż rejestruje zatrudnienie w przedsiębiorstwach handlowych i usługowych zatrudniających 5 i więcej osób. Z obserwacji wynika, że przedsiębiorstwa handlowe prowadzone są przez 1-2 osoby właścicieli lub wspólników.

Struktura podmiotów w handlu w ujęciu branżowym

Strukturę sklepów w mieście i gminie Drezdenko według branż na tle byłego województwa gorzowskiego w układzie liczby sklepów i powierzchni sprzedażowej w 1997 roku przedstawia tabela 10.

Tabela 10

Sklepy według branż i powierzchni w 1997 roku

Wyszczególnienie A - liczba sklepów B - powierzchnia sklepów w metrach kwadr.	specjalizacja branżowa								
	ogółem	w tym							
		ogólno spożyw cza	mię sna	kosmet. toaleta wa	z odzie żą	obuwni cza i wyr. skórza nych	RTV i AGD	księgar. i art. piśm.	pojazdy mechan iczne
woj. gorzowskie ogółem									
A	5945	2103	222	104	552	136	135	373	147
B	358714	112884	4721	2823	2734	4322	15437	22918	10121
Drezdenko					1				
A	216	88	8	5		3	7	7	7
B	12268	4422	150	102	19	137	1040	427	430
w tym miasto					874				
A	169	53	6	5	18	3	7	7	7
B	10200	2919	122	102	828	137	1040	427	430

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rocznika Statystycznego woj. gorzowskiego 1998 r., Gorzów Wlkp.1998 r., s. 125-128

W mieście i gminie Drezdenko, podobnie jak w całym regionie gorzowskim, struktura handlu detalicznego kształtuje się podobnie. Najwięcej sklepów prowadzi działalność ogólnospożywczą. Stanowią one około 35% wszystkich sklepów w byłym województwie gorzowskim, a w gminie Drezdenko jest ich nawet relatywnie więcej (40%), choć sporo mniej w samym mieście (31%). Placówki te charakteryzują się małą powierzchnią sprzedażową i ich udział w ogólnej powierzchni wszystkich sklepów jest relatywnie mniejszy, niż udział związany z liczbą placówek. Drugą popularną kategorią sklepów są sklepy z odzieżą (około 9% wszystkich placówek w gminie Drezdenko). Pozostałe rodzaje podmiotów nie są już tak licznie reprezentowane w gminie, choć na uwagę zasługują placówki branży mięsnej, księgarsko-papierniczej oraz wielopowierzchniowe sklepy z artykułami RTV i AGD.

Tabela 11

Wartość nakładów inwestycyjnych w handlu w latach 1996-1997

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym handel hurtowy i detaliczny
	w tysiącach złotych	
woj. gorzowskie		
1996	343951,0	38221,0
1997	753496,8	56743,6
1996 = 100	219,1	148,5
Drezdenko		
gmina	19156,7	280,3
miasto	18338,4	280,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rocznika Statystycznego woj. gorzowskiego 1998 r., Gorzów Wlkp.1998 r., s. 140-143

Dynamika wzrostu nakładów inwestycyjnych w handlu hurtowym i detalicznym w latach 1996 i 1997 była wyraźnie niższa od dynamiki wzrostu

nakładów ogółem na inwestycje. Wyraźnie widać jednocześnie, iż wydatki inwestycyjne w dziedzinie handlu były relatywnie większe w ujęciu regionalnym (7,5% w ogólnej wartości nakładów w byłym województwie gorzowskim) w porównaniu do udziału nakładów inwestycyjnych na handel w gminie (tylko około 1,5%).

Ponadto wszystkie nakłady inwestycyjne w handlu koncentrowały się w mieście Drezdenko.

Powyższe zestawienia nie upoważniają jednak do dokonania oceny kondycji handlu w mieście i gminie Drezdenko. Podmiotów gospodarczych, które podejmują działalność handlową jako podstawową lub uboczną jest zarejestrowanych zdecydowanie dużo, trudno jednak powiedzieć na ile aktywnie one funkcjonują. Są to w większości nieduże placówki pod względem powierzchni i z przeznaczeniem przede wszystkim ogólnospożywczym. Handel więc jest dość rozdrobniony i nie doinwestowany, szczególnie na terenie gminy.

Rolnictwo i leśnictwo

Powierzchnię gminy z podziałem na lasy i użytki rolne w odniesieniu do regionu gorzowskiego zestawiono w tabeli 12.

Tabela 12

Powierzchnia i użytkowanie gruntów w mieście i gminie Drezdenko w 1997 roku

Wyszczególnienie	powierzchnia w ha	użytki rolne w % powierzchni ogólnej				lasy	pozostałe grunty i nieużytki
		razem	grunty orne	sady	łąki i pastwiska		
woj. gorzowskie	848376	41,6	31,6	0,3	9,7	46,1	12,2
Drezdenko	39990	25,1	11,3	0,1	13,7	66,3	8,5
w tym miasto	1007	53,8	37,7	0,5	15,6	7,8	38,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Gminy w Polsce w 1996 r.”, GUS, Warszawa 1998 r., s. 73-119

Powierzchnia gminy Drezdenko stanowi 4,7% powierzchni regionu gorzowskiego. Z tabeli wynika, że w gminie gruntów ornych jest zaledwie 11,3% powierzchni. Więcej od gruntów ornych jest łąk i pastwisk aż o 2,1%. Wskazuje to na rozwój gospodarki hodowlanej zwłaszcza bydła w gminie.

Zakres i wydajność gospodarki hodowlanej w gminie Drezdenko w porównaniu z regionem gorzowskim ilustruje tabela 13.

Tabela 13

Wartość nakładów inwestycyjnych w handlu w latach 1996-1997

Wyszczególnienie	bydło	trzoda chlewna	owce	kury
	na 100 ha użytków rolnych w sztukach			
woj. gorzowskie	20	78	2	97
Drezdenko	30	34	1	129
w tym miasto	3	7	1	32

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Gminy w Polsce w 1996 r.”, GUS, Warszawa 1998 r., s. 120-166

Rozległe łąki i pastwiska w gminie, które stanowią prawie 14% ogólnej jej powierzchni i prawie 55% powierzchni użytków rolnych sprzyjają hodowli bydła. Jest ono wydajniejsze w gminie w porównaniu do regionu, gdyż utrzymuje 30 sztuk bydła na każde 100 ha użytków rolnych w porównaniu do 20 w byłym województwie gorzowskim. Zdecydowanie większa wydajność w gminie dotyczy hodowli kur (129 sztuk na 100 ha użytków rolnych a 97 sztuk w regionie). Mniej natomiast hodzi się trzody chlewnej (w gminie tylko 34 sztuki na 100 ha, co stanowi około 43% średniej wydajności hodowli w regionie).

Rolnictwo indywidualne

W gminie Drezdenko rolnictwo indywidualne nastawione jest zwykle na utrzymanie właściciela i jego rodziny, rzadko zaś na produkcję specjalistyczną. Powierzchnia przeciętnego indywidualnego gospodarstwa rolnego wynosi 6,8 ha użytków rolnych wobec 12,2 ha w regionie gorzowskim. Gospodarstwa w gminie są o połowę mniejsze. W przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy przypada 0,5 ha użytków rolnych i jest to wskaźnik bardzo niski. Na 1 ciągnik przypada 27,5 ha użytków czyli ciągnik przypada na co 4-5 gospodarstwo indywidualne. Dane te

wskazują na rozdrobnienie rolnictwa oraz niewystarczające wyposażenie gospodarstw w konieczny sprzęt rolniczy.

Gospodarowanie gruntami przez indywidualne gospodarstwa rolne w Gminie Drezdenko przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14

Użytkowanie gruntów przez indywidualne gospodarstwa rolne w 1997 roku

Wyszczególnienie	powierzchnia w ha	użytki rolne w % powierzchni ogólnej				lasy	pozostałe grunty i nieużytki
		razem	grunty orne	sady	łąki i pastwiska		
woj. gorzowskie	231199	91,3	70,9	0,8	19,6	2,0	6,7
Drezdenko	6359	91,9	51,9	0,4	39,6	0,9	7,2
w tym miasto	350	84,3	66,3	3,7	14,3	1,1	14,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rocznika Statystycznego woj. gorzowskiego 1998 r., Gorzów Wlkp.1998 r., s. 117-119

Gospodarstwa indywidualne użytkują tylko grunty orne ponieważ łąki i pastwiska stanowią zaledwie jedną piątą użytkowanych użytków rolnych. Reszta łąk jest przez rolników dzierżawiona.

Z ogólnej liczby lasów tylko 0,9% ich powierzchni jest własnością rolników indywidualnych.

Grunty orne rolnicy indywidualni przeznaczają przede wszystkim pod uprawę pięciu podstawowych zbóż i ziemniaków. Wydajność ich uprawy pokazują dane zamieszczone w tabeli 15.

Tabela 15

Plony zbóż i ziemniaków w indywidualnych gospodarstwach rolnych w 1997 roku

Wyszczególnienie	Zboża podstawowe z ha w kwintalach						
	ogółem	w tym					
		pszenica	żyto	jęczmień	owies	pszenżyto	ziemniaki
woj. gorzowskie	29,8	33,7	24,7	31,5	28,8	30,7	185
Drezdenko	22,2	28,9	16,5	25,8	23,0	27,9	160

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rocznika Statystycznego woj. gorzowskiego 1998 r., Gorzów Wlkp.1998 r., s. 121-122

Uprawy wszystkich zbóż i ziemniaków w gospodarstwach gminy Drezdenko są zdecydowanie mniej wydajne, niż średnio w gospodarstwach regionu gorzowskiego. Dotyczy to przede wszystkim żyta.

Nakłady na inwestycje w rolnictwie zestawiono w tabeli 16.

Tabela 16

Wartość nakładów inwestycyjnych w handlu w latach 1996-1997

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym handel hurtowy i detaliczny
		w tysiącach złotych
woj. gorzowskie		
1996	343951,0	33303,3
1997	753496,8	34092,3
1996 = 100	219,1	102,4
Drezdenko		
gmina	19156,7	311,2
miasto	18338,4	203,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rocznika Statystycznego woj. gorzowskiego 1998 r., Gorzów Wlkp. 1998 r., s. 140-143

Budownictwo

Budownictwo jest dziedziną, która w przeciwieństwie do handlu i przemysłu bardzo długo przeżywała i w dalszym ciągu przeżywa trudności związane z transformacją lat dziewięćdziesiątych.

Spośród wszystkich podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON w rejonie gorzowskim na koniec 1997 roku w branży budowlanej prowadziło działalność ponad 10% ogólnej liczby jednostek. Liczba ta będzie jeszcze większa, jeśli uwzględnić wszystkie małe firmy rodzinne i zakłady osób fizycznych zatrudniające do 5 osób, a jako takie często funkcjonują małe firmy budowlane.

Budownictwo mieszkaniowe w gminie Drezdenko

Charakterystykę zasobów i zakres budownictwa mieszkaniowego w gminie Drezdenko i regionie gorzowskim przedstawia tabela 17.

Tabela 17

Zasoby i budownictwo mieszkaniowe gminy Drezdenko na tle regionu gorzowskiego w 1996 roku

Wyszczególnienie	Zasoby mieszkaniowe						Mieszkania oddane do użytku na 1000 osób
	mieszkania		przeciętna liczba osób		przeciętna pow. użytkowa		
	ogółem	komunalne (%)	na 1 mieszkanie	na izbę	mieszkania	na osobę	
woj. gorzowskie	147512	20,7	3,38	0,91	61,5	18,2	1,6
Drezdenko	4860	31,8	3,57	0,91	67,2	18,8	0,5
w tym miasto	3116	43,7	3,32	0,90	61,3	18,4	0,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Gminy w Polsce” w 1996 r., s. 214-260

Sytuacja mieszkaniowa gminy Drezdenko nie przedstawia się szczególnie odmiennie od całego regionu. Zasoby mieszkaniowe gminy stanowią niewiele ponad 3% wszystkich mieszkań w byłym województwie gorzowskim. Składa się na nie zdecydowanie większy odsetek mieszkań komunalnych (prawie 32% wobec prawie 21%). Na 1 mieszkanie przypada podobna ilość osób i na 1 izbę również. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w gminie Drezdenko jest nawet większa, niż odpowiednia średnia w całym regionie. Drezdenko jednak zdecydowanie odstaje pod względem ilości mieszkań oddanych do użytku w przeliczeniu na 1000 osób. W gminie oddaje się trzy razy mniej mieszkań w porównaniu z byłym województwem, co potwierdzają również dane prezentowane w tabeli 18.

Tabela 18

Mieszkania oddane do użytku w 1997 roku

Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	pow. użytkowa mieszkań w m ²	przec. pow. użytkowa 1 mieszkania
woj. gorzowskie	857	3746	75105	87,6
Drezdenko	20	92	2065	103,3
w tym miasto	14	63	1417	101,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rocznika Statystycznego woj. gorzowskiego 1998 r., Gorzów Wlkp. 1998 r., s. 75-76

W roku 1997 oddano do użytku 20 mieszkań, co stanowiło 2,3% takich mieszkań w regionie gorzowskim. Dwie trzecie oddanych mieszkań przekazano do użytku w Dreźnie.

Najważniejsze dla gminy znaczenie w zakresie budownictwa ma Zakład Budowlany Antczak, którego zakres działalności obejmuje usługi remontowo-budowlane, produkcję stolarki aluminiowej i produkcję płyt stropowych. Zakład zatrudnia 140 osób.

Nakłady na inwestycje w budownictwie

Brak dobrej koniunktury w budownictwie uwarunkowany jest w dużej mierze makroekonomicznie. Wynikają stąd obawy związane z inwestycjami i długookresowym ich zwrotem oraz sezonowością produkcji. Najczęściej dziedzina ta pozostaje nie doinwestowana, na co wskazują dane zawarte w tabeli 19.

Tabela 19

Wartość nakładów inwestycyjnych w budownictwie w latach 1996-1997

Wyszczególnienie	ogółem	w tym budownictwo
	w tysiącach złotych	
woj. gorzowskie		
1996	343951,0	11522,6
1997	753496,8	14806,0
1996 = 100	219,1	128,5
Dreźnie		
gmina	19156,7	46,3
miasto	18338,4	46,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rocznika Statystycznego woj. gorzowskiego 1998 r., Gorzów Wlkp. 1998 r., s. 140-143

Dynamika wzrostu nakładów na inwestycje w budownictwie w regionie gorzowskim była zdecydowanie niższa, niż w zakresie ogólnych nakładów na inwestycje (128,5 wobec 219,1). Pozycja gminy Dreźnie w regionie kształtuje się jednak niezwykle słabo, ponieważ na inwestycje w budownictwie przypada zaledwie 0,3% kwoty przeznaczonej na wydatki inwestycyjne w byłym gorzowskim. Udział wydatków inwestycyjnych gminy Dreźnie w dziedzinie budownictwa wyniósł 0,2%, podczas gdy dla regionu

wskaźnik ten kształtował się na poziomie 1,9%. Ogólnie więc nakłady te są dalece niewystarczające i niewielka dynamika ich wzrostu nie zapewnia szybkiego odrobienia strat w budownictwie. Poprawę w budownictwie może przynieść ogólny wzrost koniunktury gospodarczej, wzrost zatrudnienia i dochodów ludności.

Struktura zatrudnienia

Wartość Produktu Krajowego Brutto wytworzonego w 1997 roku w województwie lubuskim (dane GUS) wyniosła 10 mld. PLN i była najniższa w kraju. Największy udział w strukturze gospodarki lubuskiego (struktura wartości dodanej brutto) mają usługi rynkowe (39,6%) oraz przemysł (29,3%). W usługach nierynkowych wytworzone zostało 19,7% a w budownictwie 5% wartości dodanej brutto. udział rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa wynosi 6,5%. W porównaniu z innymi województwami lubuskie charakteryzuje się najniższym udziałem usług nierynkowych w strukturze wartości dodanej brutto. Pozostałe działy gospodarki mają udział przeciętny lub niski (usługi rynkowe – miejsce 7, przemysł – 9, rolnictwo – 11). Udział budownictwa jest najniższy w kraju. Strukturę zatrudnienia w województwie lubuskim i na jego tle powiatu strzelecko-drezdeńskiego w podstawowych działach przedstawia tabela 20.

Tabela 20

Struktura zatrudnienia w podstawowych działach

Wyszczególnienie	w tym				
	ogółem	przemysł	budownictwo	handel, naprawy i usługi	transport, składowanie i łączność
Lubuskie	242885	83377	14745	21387	20226
strzelecko-drezdeneckie	9511	3860	303	600	456

Źródło: Urząd Statystyczny w Zielonej Górze, obliczenia własne

Zawarte w tabeli dane dotyczące struktury zatrudnienia obejmują działy (sektory) o najwyższym udziale i klasyfikację łącznie 57,8 ogółu pracujących.

Jak wynika z danych powiat strzelecko-drezdenecki na tle województwa przedstawia się następująco: zatrudnionych w nim jest 3% pracujących w województwie lubuskim. W poszczególnych działach zatrudnienie wynosi:

- ◆ 4,5% zatrudnionych jest w przemyśle,
- ◆ 2% w budownictwie,
- ◆ 2,5% w handlu i usługach,
- ◆ 2,2% w transporcie.

W powiecie strzelecko-drezdeneckim w zatrudnieniu czołowe miejsce zajmuje miasto i gmina Drezdenko, w której ogółem zatrudnionych jest 48% pracujących, powiatu w tym w przemyśle i budownictwie 45,6%, usługach i handlu – 41%, pozostali w administracji, oświacie i służbie zdrowia.

Struktura zatrudnienia

Województwo lubuskie należy do regionów o najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy ze względu na wysoką stopę bezrobocia (16,1%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło w pierwszym półroczu 1999 roku 126,3 tys. osób i w porównaniu z analogicznym okresem roku 1998 wzrosło o 0,2%.

W województwie pracowało 2,3% zatrudnionych w przemyśle krajowym. 81,4% zatrudnionych pracowało w sektorze prywatnym 18,6% - publicznym. Największy spadek zatrudnienia o 6,7% odnotowano w budownictwie. W czerwcu 1999 roku w przemyśle pracowało 74,7 tys. osób, co stanowiło 59,9% zatrudnionych.

Liczba zatrudnionych mieszkańców miasta i gminy Drezdenko w 1998 roku wynosiła 4567 osób, co stanowi 48% ogółu pracujących w powiecie strzelecko-drezdeneckim.

Zatrudnienie mieszkańców miasta i gminy Drezdenko przedstawia tabela 21.

Tabela 21

Struktura zatrudnienia w mieście i gminie Drezdenko

liczba pracujących	1998 r.	do ogółu
--------------------	---------	----------

ogółem	4567	
- w tym na terenie miasta i gminy	1607	35,2%
- poza gminą	2960	64,5%
- w rolnictwie	1101	24,2%
- w przemyśle i budownictwie	1899	41,6%
- w usługach i handlu	246	5,3%
- administracji, oświacie i służbie zdrowia	1013	22,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UMiG Drezdenko

Jak wynika z przedstawionej tabeli na terenie miasta i gminy Drezdenko pracuje 35,2% ogółu zatrudnionych. Pozostała część, bo aż 64,5% pracuje poza gminą.

Największą grupę zatrudnionych stanowią pracujący w przemyśle i budownictwie (41,6%), następnie 24,2% - w rolnictwie i 22,2% - w administracji i służbie zdrowia. Dodatkowo na podkreślenie zasługuje zatrudnienie na terenie miasta i gminy osób niepełnosprawnych (9 zakładów głównie w Drezdenku zatrudnia ponad 100 osób).

Struktura bezrobocia

Województwo lubuskie jest regionem o trudnej sytuacji na rynku pracy. W końcu sierpnia 1999 roku stopa bezrobocia w województwie lubuskim wynosiła 16,1% i była jedną z najwyższych w kraju (bez pracy znajdowało się 68,4 tys. osób – wobec 54,2 tys. osób w styczniu tego roku). Najwyższa stopa bezrobocia notowana była w powiatach:

- ↳ krośnieńskim – 24,9%
- ↳ nowosolskim – 21,77%
- ↳ świebodzińskim – 20,81%
- ↳ strzelecko-drezdeneckim – 20,28%

Charakterystyczne dla województwa lubuskiego są znaczne dysproporcje pomiędzy powiatami. Najniższy poziom bezrobocia występuje w powiecie świebodzińskim – 10,12%, natomiast w większości powiatów wskaźnik bezrobocia jest wyższy od wskaźnika w regionie.

Na obszarze miasta i gminy Drezdenko występuje również zjawisko bezrobocia strukturalnego.

Do głównych przyczyn bezrobocia na terenie gminy zaliczyć należy:

- likwidacja przedsiębiorstw i wynikające stąd:
 - zwolnienia grupowe pracowników,
 - brak rynku pracy w gminie,
 - wprowadzenie nowych zasad ubezpieczenia zdrowotnego (urząd pracy opłaca składkę za bezrobotnego na ubezpieczenie zdrowotne).

Miejscowości dotknięte bezrobociem to: Drezdenko, Niegosław, Lipno-Tuczępy, Czartowo, Marzenin, Karwin, Grotów, Lubiatów, Rapin, Goszczanowo, Duraczewo, Goszczanowiec, Zielątkowo, Gościm, Goszczanówek, Bagniewo, Trzebicz Młyn.

Natomiast dotknięte bezrobociem grupy zawodowe to:

- technicy i średni personel
- pracownicy biurowi
- pracownicy usług osobistych
- rybacy
- rolnicy
- ogrodnicy
- leśnicy
- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
- operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń
- pracownicy przy pracach prostych.

Zdecydowana większość bezrobotnych w regionie – 73% to osoby z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym.

Poszukiwanymi pracownikami na terenie gminy są

- robotnicy budowlani (murarz, tynkarz, brukarz)
- pracownicy obróbki drewna
- robotnicy leśni
- sprzedawcy
- szwacze.

Ważnym czynnikiem łagodzącym skutki likwidacji miejsc pracy są środki przeznaczone na walkę z bezrobociem takie jak roboty publiczne, prace

interwencyjne. W 1999 roku na ten cel przeznaczonych jest 244790 zł. z czego 91303 zł na roboty publiczne i 153487 zł na roboty interwencyjne.

Ochrona zdrowia

Na terenie miasta i gminy Drezdenko działają (2 w mieście, 3 w gminie) placówki służby zdrowia. Są nimi:

- * Środowiskowy Dom Samopomocy w Drezdenku,
- * Zgromadzenie Sióstr Albertynek – Dom Pomocy w Niegosławiu,
- * Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna w Drezdenku,
- * Przychodnia Medycyny Rodzinnej w Gościmiu,
- * Dojazdowy Punkt Lekarski w Trzebiczu.

Liczba i struktura placówek służby zdrowia w zasadzie odpowiada potrzebom i oczekiwaniom mieszkańców. Obserwuje się jednak dążenie mieszkańców do utworzenia rejonów lekarzy rodzinnych.

Turystyka

Miasto i gmina Drezdenko słynie z wysokich walorów krajobrazowych i przyrodniczych, które wynikają z korzystnego położenia na pograniczu dwóch wielkich, odmiennych krain geograficznych: Wielkopolski i Pomorza oraz wysokiej lesistości terenu.

Teren gminy urozmaicony jest pagórkami morenowymi. Silnie sfałdowany, poprzecinany głębokimi, krętymi wąwozami i wzniesieniami obszar Puszczy Drawskiej stanowi bardzo atrakcyjne miejsce do zwiedzania i odpoczynku. Lasy, liczne jeziora i przepływające rzeki stwarzają mozaikę krajobrazu z osobliwościami flory i fauny. Na obszarze Puszczy Noteckiej utworzone są rezerwaty przyrody: „Łabędziniec”, „Czaplenice” i „Czaplisko” oraz w Puszczy Drawskiej rezerwat „Jezioro Łubówko”.

Wszystko to nadaje obszarowi miasta i gminy Drezdenko niezwykle atrakcyjne walory turystyczne i umożliwia dalsze rozwijanie turystyki i wypoczynku. Sieć dobrze oznakowanych szlaków turystycznych umożliwia podziwianie przyrody i piękna krajobrazu podczas wędrówek pieszych,

rowerowych, jak i w czasie spływu kajakowego jedną z najczystszych polskich rzek - rzeką Drawą.

Na terenie gminy znajdują się liczne ośrodki rekreacyjno-wypoczynkowe, pola namiotowe, schronisko młodzieżowe oraz gospodarstwo agroturystyczne. Miejscowościami przede wszystkim słynącymi z ośrodków wypoczynkowych są Zagórze i Lubiewo. Do najciekawszych zaś zabytków należą: zespół pałacowy, spichlerz, neogotycki kościół i kamieniczki zdobione secesyjnymi ornamentami w Drezdenku.

Rozwój turystyki w mieście i gminie Drezdenko warunkowany jest nie tylko pięknem krajobrazu, ale przede wszystkim bazą turystyczną, od której zależy następnie ilość miejsc noclegowych.

Dane takie obrazuje tabela 22, kształtowanie się dynamiki wzrostu obiektów przedstawia wykres 1, a wzrost miejsc noclegowych wykres 2.

Tabela 22

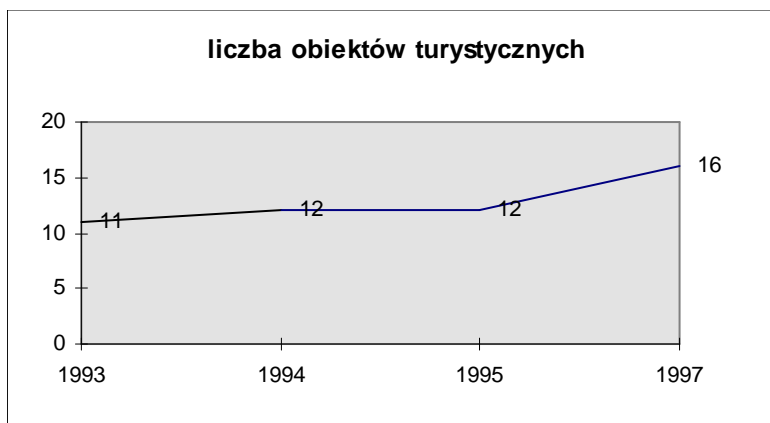
Obiekty turystyczna w mieście i gminie Drezdenko w 1997 roku

Wyszczególnienie	woj. gorzowskie	Drezdenko	w tym miasto
Obiekty	216	16	3
Miejsca noclegowe			
• ogółem	11572	944	72
• całoroczne	3820	120	32
Korzystający z noclegów	217104	6118	609
Udzielone noclegi lub wynajęte pokoje	654144	64235	2517
• noclegi	82139	-	-
• pokoje			

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rocznika Statystycznego woj. gorzowskiego 1998 r., Gorzów Wlkp. 1998 r., s. 111-112

Wykres 1

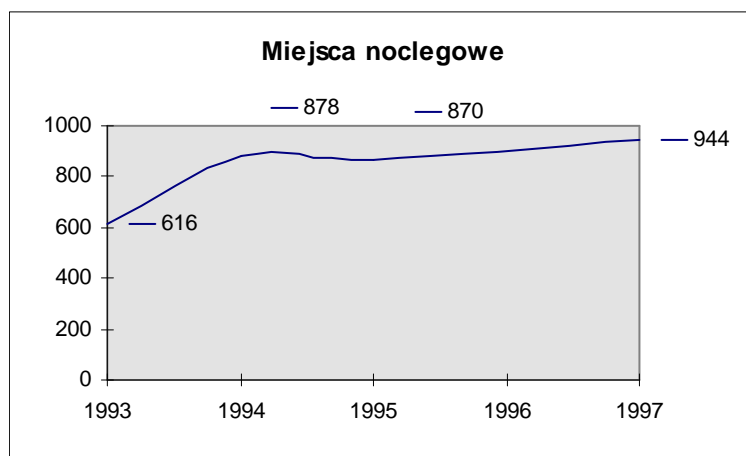
Dynamika wzrostu liczby obiektów turystycznych i miejsc noclegowych w gminie Drezdenko w latach 1993-1997

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Panoramy gmin woj. gorzowskiego”, s. 28 i Rocznika Statystycznego woj. gorzowskiego 1998 r., 111-112

Wykres 2

Dynamika wzrostu miejsc noclegowych

Źródło: opracowanie własne

Na koniec 1997 roku gmina Drezdenko dysponowała 16 obiektami turystycznymi, z czego trzy zlokalizowane były w samym mieście. Ich liczba (na którą składały się: 2 schroniska młodzieżowe, 8 ośrodków wczasowych, 3 kwatery prywatne, po 1 ośrodku kolonijnym, polu biwakowym i ośrodku wypoczynkowym) stosunkowo szybko wzrastała w latach dziewięćdziesiątych, szczególnie między 1995 i 1997 rokiem, kiedy to przybyły 4 takie obiekty. Dysponowały one łącznie 944 miejscami noclegowymi, co stanowiło ponad 8% ogólnej ich liczby. Każdy więc obiekt oferował średnio 59 miejscami noclegowymi. Liczba tych miejsc,

podobnie jak i samych obiektów, dynamicznie wzrastała w gminie Drezdenko od roku 1993 i do 1997 zwiększyła się o ponad połowę. Osób korzystających z tak przygotowanych miejsc noclegowych było w 1997 roku 6118, a więc średnio tylko ponad sześć osób przypadało na 1 miejsce, podczas gdy w regionie gorzowskim prawie 20 osób. Co dziesiąty korzystający z noclegu nocował w samym Drezdenku. Niezaprzeczalnym natomiast faktem jest, iż korzystający z noclegów w gminie Drezdenko to osoby przyjeżdżające tutaj na dłużej i często wiele razy. Świadczy o tym ilość udzielonych noclegów w porównaniu z regionem. Otóż w analizowanej gminie udziela się prawie 10% wszystkich udzielonych noclegów w byłym województwie gorzowskim, chociaż osoby z tych noclegów korzystające w gminie Drezdenko to niecałe 3% wszystkich korzystających w województwie. Każda osoba skorzystała więc średnio z ponad 10 noclegów.

Turystyka w Drezdenku, a szczególnie w gminie należy do stosunkowo rozwiniętych i dochodowych dziedzin działalności, ale wymaga zdecydowanych działań na rzecz jej promocji aby przyciągnąć stałych i okazjonalnych turystów. Obok działań promocyjnych potrzebne są dalsze inwestycje w obiekty turystyczne przyjmujące turystów i zwiedzających przede wszystkim w sezonie, ale i przez cały rok.

Ochrona środowiska

Województwo lubuskie należy do regionów o nieskażonym środowisku przyrodniczym. Zanieczyszczenie powietrza i ilość wytwarzanych odpadów dają województwu miejsce w pierwszej piątce najmniej zanieczyszczonych regionów.

Sprzymierzeńcami nowego województwa stały się zagraniczne fundusze pomocowe głównie PHARE i niemieckie fundusze bilateralne. W województwie lubuskim pracuje około 60 komunalnych oczyszczalni ścieków. Emisja zanieczyszczeń do powietrza utrzymuje się w granicach norm.

Środowisko przyrodnicze

Istniejące formy ochrony przyrody obejmujące swoim zasięgiem obszar miasta i gminy Drezdenko są znane jego mieszkańcom i przez nie akceptowane.

Gmina pragnie poprzez opracowany plan przestrzennego rozwoju rozszerzyć formy ochrony przyrody.

Na terenie miasta i gminy Drezdenko prowadzone są inwestycje, które mają poprawić stan środowiska. Są nimi:

- rozbudowa komunalnego wysypiska śmieci w miejscowości Klesno;
- rozbudowa istniejącej oczyszczalni ścieków dla miasta Drezdenka;
- przebudowa kotłowni osiedlowych na gaz ziemny;
- budowa kolektora sanitarnego na terenie miasta Drezdenka;
- prace melioracyjne rzeki Stara Noteć.

Natomiast do zagrożeń ochrony środowiska o charakterze ponadlokalnym (wymagających ponadlokalnych działań) można zaliczyć:

- odbudowę systemów wodno – melioracyjnych i wałów przeciwpowodziowych;
- regulację i pogłębianie koryta rzeki Noteci;
- konieczność docelowego rozwiązania problemu gospodarki odpadami.

Oświata i kultura

Pod koniec 1998 roku ludność lubuskiego liczyła 1022,5 tys. mieszkańców. Prognozy sięgające 2020 roku wskazują na postępujący proces starzenia się społeczeństwa. Potwierdza to sytuacja demograficzna miasta i gminy Drezdenko, w którym zaznacza się wzrost społeczeństwa w wieku poprodukcyjnym. Będzie obniżał się również udział dzieci i młodzieży do lat 18.

Zamieszczona tabela przedstawia prognozę ludności województwa lubuskiego do 2020 roku.

tabela 23

Prognoza ludności województwa lubuskiego

Wiek	Lata			Dynamika	
	1998	2010	2020	2010 : 1998	2020 : 1998
Ogółem w tym:	1022,5	1081,8	1100,3	105,0	107,6
7 - 14	130,6	118,4	133,9	86,1	102,5
15 - 18	76,1	51,7	64,6	67,9	84,9
19 - 24	103,6	90,0	77,0	86,9	74,3

źródło: prognoza ludności Polski według województw w latach 1998-2020, GUS 1997 r.

Z analizy danych wynika, że w najbliższym czasie (do 2010 r.) zmniejszy się liczebność dzieci i młodzieży. Czynniki demograficzne mają wpływ na rozwój szkolnictwa, wyposażenia szkół, trudności kadrowe w niektórych specjalnościach, itp.

Na terenie miasta i gminy Drezdenko znajduje się 11 szkół podstawowych i 5 ponadpodstawowych.

Poniżej zamieszczona tabela przedstawia ilość szkół i uczniów na terenie miasta i gminy:

Tabela 24

Szkoły podstawowe na terenie miasta i gminy Drezdenko

Miasto Gmina	Szkoły podstawowe		Szkoły ponadpodstawowe	
	ogółem	ilość uczniów	ogółem	ilość uczniów
Miasto Drezdenko	3	1563	5	1189
Gmina	8	841	-	-
Razem	11	2404	5	1189

Źródło: Prognoza ludności Polski według województw w latach 1998-2020, GUS 1997 r.

Jak wynika z przedstawionej tabeli 65% szkół podstawowych znajduje się w Drezdenku. Pozostałe (gmina Drezdenko) w miejscowościach: Niegosław, Trzebiech, Gościm, Goszczanów, Drawiny, Stare Bielice, Rąpin, Grotów. Natomiast wszystkie szkoły ponadpodstawowe znajdują się w mieście Drezdenko. Są nimi dwa licea ogólnokształcące, technikum odzieżowe, zasadnicza szkoła zawodowa, liceum ekonomiczne.

Ponadto w Drezdenku znajduje się filia Politechniki Koszalińskiej (aktualna liczba studentów - 290 osób – stan na dzień 1.06.2000).

Aktualnie sieć placówek oświatowych umożliwia dostęp do prawie wszystkich form kształcenia. W odniesieniu do wiejskiego szkolnictwa podstawowego sieć tych szkół zabezpiecza uczniom minimum odległości. Z informacji uzyskanych w Urzędzie Miasta i Gminy Drezdenko wynika, że po

zakończeniu budowy nowego obiektu szkolnego - zasadnym będzie skomasowanie w nim dwóch liceów ogólnokształcących.

Nowe województwo lubuskie powstało z dziedzictwa kulturowego, chronionego i pielęgnowanego w rodzinach osiedleńczych i z twórczych postaw wielu Lubuszan.

Miasto i gmina Drezdenko na tle województwa lubuskiego wyróżnia się bogatą ofertą kulturalną, a środowisko samorządowe oceniane jest jako dynamiczne w tej dziedzinie (przypis: Materiał dot. propozycji celów strategicznych woj. lubuskiego. Urząd Marszałkowski, Zielona Góra, lipiec 1999 r.).

Potencjałem kultury regionu jest twórcza, oddana swej pracy, mimo trudności finansowych kadra merytoryczna wszystkich jednostek kultury.

Na terenie miasta i gminy Drezdenko działają instytucje powołane do spraw kultury tj.:

1. Dom Kultury
2. Biblioteka Miejska
3. Muzeum Puszczy Drawskiej i Noteckiej
4. Kino „Polonia”.

Poza wymienionymi instytucjami w mieście i gminie Drezdenko widoczna jest obecność stowarzyszeń tj. „Styk” – Stowarzyszenie Twórców Kultury i Stowarzyszenie Miłośników Muzyki Organowej a nade wszystko Nadnoteckie Towarzystwo Kultury. Wszystkie wymienione instytucje egzystują zgodnie i współpracują ze sobą. Dom Kultury jest animatorem ruchu artystycznego, organizatorem imprez w mieście i na terenie gminy. Imprezy cykliczne, którym patronuje Urząd Kultury to: spotkania z poezją, konkursy piosenki, recytatorskie, organizowanie plenerów malarskich, konkursy taneczne. Priorytetowe miejsce wśród placówek kulturalnych zajmuje Biblioteka Publiczna posiadająca 5 punktów filialnych w miejscowościach: Niegosław, Replin, Trzebicz, Gościm, Drawiny. Biblioteka Publiczna nadzoruje wymienione wyżej punkty biblioteczne pod względem merytorycznym i organizacyjnym. Spełnia również funkcje propagatora ruchu kulturalno-oświatowego. Czytelnie stały się punktami spotkań z ciekawymi ludźmi, organizatorami konkursów, kursów

językowych. Stowarzyszenie „Styk” jest organizatorem konkursu poezji, ponadto organizuje występy. Natomiast Stowarzyszenie Miłośników Muzyki Organowej jest organizatorem letnich Festiwali Muzyki Organowej i Kameralnej. Muzeum Puszczy Drawskiej i Noteckiej ma siedzibę w zabytkowym spichlerzu z XII wieku i cieszy się dużą popularnością. Posiada ekspozycje stałe dotyczące gatunków zamieszkujących puszcze, zbiory etnograficzne. Na uwagę zasługują liczne i bogate materiały dotyczące historii miasta Drezdenka. Na terenie gminy w miejscowości Gościmin otwarto w ostatnim okresie Centrum Kultury, które znalazło swoją siedzibę w byłym budynku szkolnym.

Na poziom życia kulturalnego ma również wpływ wydawanie w mieście gazet lokalnych. Na podkreślenie zasługuje również to, że zarówno obszary jak i formy ochrony dóbr kultury materialnej są znane a informacje w tym zakresie są ogólnodostępne. Natomiast strefy archeologiczne zdaniem Urzędu Miasta i Gminy powinny ulec weryfikacji.

Infrastruktura techniczna

Drogi

Stan techniczny dróg w mieście i gminie Drezdenko nie jest najlepszy. Biorąc pod uwagę zasadnicze znaczenie transportu drogowego dla lokalnych przedsiębiorców, a szczególnie zakładów drzewnych, modernizacja ich jest konieczna.

Tabela 25

Stan i wielkość infrastruktury drogowej

Rodzaj infrastruktury	Długość w km / powierzchnia w km²	Stan techniczny (odsetek dróg wymagających modernizacji)
Drogi wojewódzkie	93,6 km	średni
Drogi gminne o nawierzchni utwardzonej	18,0 km	zły w 80%
Koleje	14,5 km	dobry
Drogi wodne	56,2 km	

Zauważa się brak wykorzystania dróg wodnych. Spowodowane jest to koniecznością pogłębienia i regulacji koryta rzeki Noteć. Byłoby to korzystne dla rozwoju lokalnych przedsiębiorstw, gdyż znacznie obniżyłoby koszty transportu.

Sieć wodno-kanalizacyjna

Sieć wodno-kanalizacyjna na terenie miasta i gminy Drezdenko wymaga modernizacji i dodatkowych inwestycji. Obecnie 18 miejscowości wymaga budowy sieci wodociągowej, tylko 8 miejscowości posiada wodociągi, 3 są zaopatrywane lokalnie w wodę. Ilość gospodarstw domowych z deficytem zaopatrzenia w wodę ocenia się na 30%. Aż 7 miejscowości wymaga budowy sieci kanalizacyjnej.

Tabela 26

Odrowadzanie ścieków

Liczba miejscowości posiadających kanalizację ogólnodostępną	1
Liczba miejscowości z kanalizacją rozdzielczą	0
Liczba miejscowości wymagających budowy sieci kanalizacyjnej	7
Liczba istniejących oczyszczalni ścieków typu mechaniczno-biologicznego	1
Liczba istniejących oczyszczalni ścieków typu mechanicznego	0

Budowa stacji uzdatniania wody, hydroforni i zbiorników we wspomnianych warunkach wydaje się być niezbędną.

Składowanie odpadów

Niezbędną inwestycją w zakresie składowania odpadów jest budowa zakładu utylizacji odpadów, do którego będą dostarczane odpady z terenu miasta i gminy Drezdenko.

Tabela 27

Unieszkodliwianie i składowanie odpadów komunalnych i przemysłowych

Składowanie odpadów	Liczba istniejących obiektów / łączna pojemność	Liczba potrzebnych obiektów
Gminne	1 – 50000 m ³	3 – 100000 m ³
Zakładowe	-	-
Nielegalne	2 – 50000 m ³	-
Mogielniki	1	-

Sieć telekomunikacyjna

Na terenie objętym diagnozą około 70% gospodarstw domowych oczekuje na podłączenie do sieci telefonicznej. 28 miejscowości włączonych jest do sieci. Istniejąca infrastruktura wymaga rozbudowy centrali telefonicznej cyfrowej w Drezdenku oraz rozbudowy central w miejscowości: Gościm, Trzebicz, Drawiny i Niegosław. Na terenie funkcjonuje 5 jednostek pocztowych.

Sieć energetyczna

W miejscowościach: Drezdenko, Gościm, Trzebicz i Niegosław oraz Lubiatów podjęto działania zmierzające do wymiany linii napowietrznej na kablową, w Gościmiu – wykonania linii zasilania terenów rekreacyjnych. Modernizacja i budowa wyżej wymienionych linii realizowana powinna być przez właściciela – Zakład Energetyczny.

Sieć gazownicza

Jedynie 1 miejscowość włączona jest do sieci gazowniczej, a 11 tego wymaga. szacuje się, że 95% mieszkańców oczekuje przyłączenia do sieci. Niezbędne jest zatem wykonanie sieci przesyłowej do miejscowości Osów, Trzebicz, Trzebicz Młyn, Gościm, Klesno, Zagórze, Lubiewo, Stare Bielice, Niegosław i Lipno-Tuczepy.

Stan ochrony przeciwpożarowej

Stan ochrony przeciwpożarowej jest zadowalający, jednak należałoby doposażyć jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w nowoczesny sprzęt przeciwpożarowy, gdyż charakteryzuje się on znacznym wyeksploatowaniem.

Stan ochrony przeciwpowodziowej

Stan ochrony przeciwpowodziowej pod względem zabezpieczenia sprzętowo-materiałowego, dokumentacyjnego oraz zabezpieczenia miejsc ewakuacji jest dobry. Należałoby jednak przeprowadzić naprawę, konserwację wałów przeciwpowodziowych oraz rowów i urządzeń melioracyjnych.

2.4.Miasto i gmina Drezdenko w ocenie mieszkańców

Badania dotyczące sytuacji społeczno-gospodarczej mieszkańców miasta i gminy Drezdenko przeprowadzono w miesiącach maju i czerwcu 1999 r.

Nie sporządzono operatu dla osób badanych, a przyjęto zasadę, że jednostką próby a zarazem elementem składowym jest mieszkaniec miasta i gminy Drezdenko jako jednostki samorządu terytorialnego. Wyliczenie liczebności próby mieszkańców sprowadziło się do ustalenia wielkości próby minimalnej zapewniającej, iż nie popełniony zostanie większy błąd szacowania od zakładanego. Przy pomocy nomografu liczebność próby została ustalona na 362 respondentów.

Elementy badanego zbioru były dobierane w sposób losowy (losowanie proste - bez zwracania).

Dobór jednostek do próby sprowadzał się do tego, że ankieter trafiał do respondenta będącego mieszkańcem jednostki terytorialnej. W badaniach zostały wykorzystane dane pochodzące ze źródeł pierwotnych - informacje zbierane były metodą wywiadu bezpośredniego przy wykorzystaniu instrumentu konwencjonalnego w formie kwestionariusza wywiadu.

Analiza struktury respondentów

tabela 28

Zestawienie mieszkańców miasta i gminy Drezdenko (w %).

Liczba mieszkańców	
miasta Drezdenko	gminy Drezdenko
87,7	12,3

Badaniom poddano większości, bo aż w 87,7% mieszkańców miasta Drezdenko. Tylko 12,3% respondentów pochodzi ze wsi.

tabela 29

Płeć respondentów (w %).

Miejsce zamieszkania	Kobiety	Mężczyźni
miasto	55,6	44,4
wieś	65,0	35,0

Wśród badanych przeważały głównie kobiety. W przypadku kobiet pochodzących z miasta Drezdenka ich odsetek wynosił 55,6%, w przypadku kobiet ze wsi – 65%.

tabela 30

Wiek respondentów (w %).

Miejsce zamieszkania	Wiek respondentów				
	18 – 25 lat	26 – 35 lat	36 – 45 lat	46 – 59 lat	Pow. 60 lat
miasto	26,1	25,4	28,9	15,5	4,2
wieś	30,0	25,0	30,0	10,0	5,0

tabela 31

Status respondentów (w %).

miejsce zamieszkania	Status respondentów					
	pracownik	uczeń, student	pracujący na własny rachunek	emeryt, rencista	bezrobotny	Na utrzymaniu współmałżonka
miasto	53,5	16,9	18,3	12,7	6,3	3,5
wieś	60,0	5,0	15,0	10,0	5,0	5,0

tabela 32

Wykształcenie respondentów (w %).

Miejsce zamieszkania	Wykształcenie			
	podstawowe	zawodowe	średnie	wyższe
miasto	1,4	16,2	76,8	5,6
wieś	10,0	20,0	65,0	5,0

Jak wskazują powyższe tabele badaną grupę stanowią głównie osoby wieku z przedziału 35-46 lat. Są to najczęściej respondenci o statusie pracownika. W zdecydowanej większości są to osoby posiadające wykształcenie średnie.

Ocena stanu bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania

tabela 33

Ocena stanu bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania (w%).

Miejsce zamieszkania	Ocena stanu bezpieczeństwa	
	pozytywnie	Negatywnie
miasto	59,2	40,8

wieś	90,0	10,0
------	------	------

Ponad 50 % respondentów mieszkających w mieście doszło do wniosku, że ich miasto jest miastem bezpiecznym. 40,8% - udzieliło odpowiedzi „negatywnej” oceniając stan bezpieczeństwa w swoim miejscu zamieszkania. W przypadku respondentów pochodzących ze wsi rozpiętość pomiędzy odpowiedziami była zdecydowanie większa. 90 % ankietowanych uznało, że stan bezpieczeństwa w ich miejscu zamieszkania należy określić jako dobry, natomiast tylko 10 % - ocenia go negatywnie.

Ocena przez respondentów – czy służba zdrowia zabezpiecza potrzeby mieszkańców?

tabela 34

Ocena służby zdrowia przez respondentów (w %).

Miejsce zamieszkania	Czy służba zdrowia zabezpiecza potrzeby		
	tak	nie	korzystam z prywatnej służby zdrowia
miasto	35,2	41,5	23,2
wieś	25,0	45,0	30,0

W ocenie osób mieszkających w mieście, służba zdrowia nie zabezpiecza ich potrzeb (odpowiedzi „nie” udzieliło 41,5 % tych osób). 23,2 % korzysta z prywatnej służby zdrowia. Respondenci pochodzący ze wsi również uznali, że służba zdrowia nie zabezpiecza ich potrzeb – w ten sposób odpowiedziało 45 % ankietowanych z tej grupy. Ok. 30 % badanych korzysta z prywatnej służby zdrowia.

Ocena stanu oświaty w miejscu zamieszkania – czy jej obecny stan może zabezpieczyć potrzeby edukacyjne młodzieży?

tabela 35

Ocena stanu oświaty w miejscu zamieszkania (w %).

Miejsce zamieszkania	czy oświata zabezpiecza potrzeby młodzieży		
	tak	nie	nie mam zdania
miasto	39,4	33,8	26,8
wieś	15,0	45,0	40,0

Z powyższego zestawienia wynika, że respondenci mieszkający w mieście uważają, że oświata zabezpiecza potrzeby edukacyjne młodzieży (39,4 %). Niewiele mniej ankietowanych z tej grupy (bo aż 33,8 %) wyraziło zdecydowaną dezaprobatę wobec stanu oświaty, która ich zdaniem nie zabezpiecza potrzeb edukacyjnych młodzieży. W przypadku osób mieszkających na wsi sytuacja ta przedstawia się zdecydowanie odmiennie. 45 % ankietowanych z tej grupy odpowiedziało „nie” na pytanie, czy zabezpiecza ona potrzeby młodzieży, 15 % aprobuje jej stan, a aż 40 % nie ma zdania na ten temat. Można zatem wysnuć wniosek, że ludzie mieszkający na wsi nie interesują się stanem oświaty w swoim miejscu zamieszkania i w znacznie mniejszym stopniu interesuje ich edukacja młodzieży.

Ocena opieki społecznej w mieście i gminie Drezdenko

tabela 36

Ocena opieki społecznej w mieście i gminie Drezdenko (w %).

Miejsce zamieszkania	Ocena opieki społecznej		
	pozytywnie	negatywnie	nie mam zdania
miasto	31,7	23,9	44,4
wieś	50,0	20,0	30,0

Ankietowani mieszkający w mieście ocenili opiekę społeczną pozytywnie. 23,9 % badanych z tej grupy uważa stan opieki społecznej za negatywny. Blisko połowa mieszkańców miasta nie ma zdania na ten temat. 50 % respondentów pochodzących ze wsi wyraża całkowitą aprobatę wobec opieki społecznej w ich

miejscu zamieszkania, 20 % - ocenia ją negatywnie a 30 % respondentów z tej grupy nie ma zdania w tej kwestii.

Obawy mieszkańców

tabela 37

Obawy ankietowanych (w %).

Miejsce zamieszkania	Obawy ankietowanych				
	brak stabilizacji	bezrobocie	pop – kultura młodzieżowa	Pogorszenie sytuacji rodziny	inne
miasto	16,9	58,5	40,8	32,4	3,5
wieś	15,0	70,0	35,0	25,0	10,0

Największym zagrożeniem według ankietowanych, zarówno wśród tych którzy mieszkają w mieście, jak i tych pochodzących ze wsi jest bezrobocie. Ponad połowa mieszkańców miasta Drezdenka i 70 % osób mieszkających na wsi uznało, że brak pracy stanowi największe dla nich zagrożenie. Równie często, wśród swych obaw, ankietowani umieszczali zagrożenia związane z rozwijającą się pop – kulturą młodzieżową. Aż 40,8 % osób pochodzących z miasta i 35 % ze wsi uznało to zagrożenie za znaczące. Ankietowani wymieniali też zagrożenia związane z brakiem stabilizacji oraz pogorszeniem się sytuacji rodziny.

Warunki mieszkaniowe respondentów

tabela 38

Warunki mieszkaniowe respondentów (w %).

Miejsce zamieszkania	Warunki mieszkaniowe ankietowanych		
	mieszkanie własne	mieszkanie wynajęte	przy rodzinie

miasto	55,6	16,9	27,5
wieś	70,0	5,0	25,0

Z powyższego zestawienia wynika, że ponad połowa (bo 55,6 %) mieszkańców miasta Drezdenka posiada własne mieszkanie. 16,9 % osób z tej grupy mieszka w mieszkaniu wynajętym, a 27,5 % - przy rodzinie. W przypadku osób pochodzących ze wsi zdecydowana większość mieszka we własnym mieszkaniu a 25 % ankietowanych z tej grupy – przy rodzinie.

Wydatki gospodarstw domowych

tabela 39

Wydatki gospodarstw domowych (w %)

Miejsce zamieszkania	Wydatki gospodarstw domowych						
	żywność	utrzymanie mieszkań	higiena osobista	nauka	kultura, sport, wypoczynek	transport i łączność	inne
miasto	80,3	54,2	21,1	23,2	8,5	8,5	4,9
wieś	85,0	45,0	15,0	10,0	5,0	20,0	5,0

Zdecydowaną większość wśród wydatków domowych ankietowanych stanowią wydatki związane z zakupem żywności. Aż 80,3 % osób mieszkających w mieście Drezdenku i 85 % mieszkańców wsi uznało je za najbardziej obciążające budżet domowy. Równie często ankietowani wśród swych wydatków wymieniali wydatki związane z utrzymaniem mieszkania. 54,2 % badanych z miasta i 45 % ze wsi uplasowało je na drugiej pozycji. Innymi wydatkami ankietowanych są wydatki na higienę osobistą, naukę, transport.

Wyposażenie gospodarstw domowych respondentów

tabela 40

Wyposażenie gospodarstw domowych respondentów (w %).

Miejsce	Wyposażenie gospodarstwa domowego
---------	-----------------------------------

zamiesz- -kania	radio	TV kolorowa	TV SAT	radio magne tofon	kompakt disc	komp. osob.	pralka	chłodzi	maszyna do szycia	samo- chód
miasto	88,0	99,3	60,6	84,5	46,5	24,6	73,9	80,3	50,0	62,7
wieś	80,0	100,0	50,0	80,0	35,0	10,0	80,0	95,0	40,0	75,0

Ankietowani niezależnie od miejsca zamieszkania bardzo często wśród wyposażenia swojego gospodarstwa wymieniali telewizor kolorowy. 99,3% osób mieszkających w mieście Drezdenku i 100% - na wsi odpowiedziało, że posiada go domu. Niewiele mniej, bo ponad 80% ankietowanych z obydwu grup posiada radio. Równie często ankietowani wymieniali radiomagnetofon. Najrzadszym wyposażeniem gospodarstw domowych respondentów jest komputer osobisty. Tylko 10% osób mieszkających na wsi i ponad 20% w mieście przyznało się do jego posiadania.

Ocena działalności władz samorządowych

tabela 41

Ocena działalności władz samorządowych (w %).

Miejsce zamieszkania	Ocena władz samorządowych		
	pozytywnie	negatywnie	nie mam zdania
miasto	38,7	21,8	39,4
wieś	25,0	25,0	50,0

Ankietowani mieszkający w mieście w 38% ocenili działanie władz samorządowych za pozytywne. 39,4% osób z tej grupy nie ma zdania na ten temat. 50% mieszkańców wsi popiera działania samorządu. Tyle samo ocenia go negatywnie. Aż 50% ankietowanych nie ma opinii na ten temat. Można zatem wysnuć wniosek, że ankietowani zarówno pochodzący z miasta, jak i wsi w niewielkim stopniu interesują się działalnością samorządu.

Realizacja zadań przez władze samorządowe w zakresie rozwoju lokalnego

tabela 42

Realizacja zadań przez władze samorządowe w zakresie rozwoju lokalnego (w %).

Miejsce zamieszkania	Konieczność realizacji zadań w zakresie			
	inwestycje lokalne	poprawa bytu rodziny	kultura, oświata, sport	inne
miasto	65,5	40,8	22,5	12
wieś	65	45	5	10

Ponad 60% ankietowanych mieszkających w mieście Drezdenku i na wsi stwierdziło, że działalność samorządu powinna być skierowana głównie na rozwiązywanie problemów lokalnych, a co się z tym wiąże z inwestycjami lokalnymi. Ponad 40% respondentów z obydwu grup uznało, że władze powinny dążyć również do poprawy bytu rodziny. Kultura, sport i oświata jest, w opinii badanych mniej istotna, niemniej jednak powinna się także znaleźć w kręgu zainteresowań władz lokalnych.

Ocena najbliższej przyszłości przez ankietowanych

tabela 43

Ocena najbliższej przyszłości przez ankietowanych (w %).

Miejsce zamieszkania	Ocena najbliższej przyszłości przez ankietowanych		
	pozytywnie	negatywnie	nie mam zdania
miasto	25,4	28,2	46,5
wieś	30	50	20

Z powyższego wynika, że mieszkańcy miasta i gminy Drezdenko są raczej pesymistami jeśli chodzi o nadchodzącą przyszłość. Ponad 20% osób z miasta Drezdenka i 50% mieszkańców wsi odpowiedziało negatywnie na postawione pytanie. Tylko 25,4% respondentów pochodzących z miasta i 30% ankietowanych ze wsi oceniło najbliższą przyszłość pozytywnie.

Ocena promocji miasta i gminy Drezdenko

tabela 44

Ocena promocji miasta i gminy Drezdenko przez ankietowanych (w %).

Miejsce zamieszkania	Ocena promocji miasta i gminy			
	bardzo dobrze	dobrze	dostatecznie	niedostatecznie
miasto	3,5	43,0	45,8	7,7
wieś	0,0	30,0	35,0	35,0

W przypadku osób pochodzących z miasta Drezdenko promocja ich rodzinnego miasta została oceniona tylko dostatecznie (45,8%). Respondenci mieszkający na wsi uznali, że promocja ich miejsca zamieszkania jest dostateczna bądź też niedostateczna.

2.5. Analiza budżetów i inwestycji w gminach

Zasady realizacji przez gminy dochodów regulują:

- ustawa z dnia 26 listopada 1998 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 – 2000 (Dz. U. Nr 150 poz. 983 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 z późn. zm.)

Uchwalenie powyższych ustaw oraz wprowadzenie z dniem 1 stycznia 1999 roku nowego, trójszczeblowego podziału administracyjnego kraju, spowodowało pewien chaos w gospodarce samorządów. Nie wynika on z zawirowań natury politycznej, jakie towarzyszyły tym zmianom, lecz raczej z „tymczasowości” wymienionych ustaw. Zapowiadana nowelizacja pierwszej z nich, ma dać powiatom, jednostkom samorządu terytorialnego większą samodzielność finansową. Druga jest powszechnie krytykowana za wprowadzanie utrudnień w prowadzeniu gospodarki finansowej gmin. Na przykład artykuł 51 pkt. 1 w/w ustawy o finansach publicznych ogranicza możliwość zaciągania przez gminy zobowiązań finansowych, których maksymalna wartość nominalna nie została

ustalona w dniu zawierania transakcji (a więc wykluczone jest zaciąganie zobowiązań ze zmienną stopą procentową)

Punkt 2 art. 51 wymienionej ustawy daje dyspozycję Radzie Ministrów do określenia w drodze rozporządzenia przypadki, w których nie stosuje się ograniczeń określonych w pkt. 1, uwzględniając w szczególności kredyty i pożyczki z instytucji międzynarodowych lub od pożyczkodawców rządowych. Do chwili obecnej jednak przedmiotowe rozporządzenie wykonawcze nie ukazało się.

Wymieniona wyżej ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego ustaliła źródła dochodów:

- * wpływy z ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw podatków – od nieruchomości, rolnego, leśnego, od środków transportowych oraz innych podatków pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, o ile te ustawy stanowią, że jest to dochód gminy,
- * udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa w wysokości
- * 27,6% wpływów z podatku dochodowego do osób fizycznych, zamieszkałych na terenie gminy
- * 5% wpływów z podatku dochodowego od osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, posiadających siedzibę na terenie gminy,
- * subwencja ogólna,
- * dochody uzyskiwane przez jednostki budżetowe gmin oraz wpłaty od zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych gminy,
- * dotacje celowe z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej zlecone gminie oraz inne zadania zlecone ustawami,
- * odsetki od środków finansowych gminy, gromadzonych na rachunkach bankowych,
- * dochody z majątku gminy.

Ponadto dochodami gminy mogą być:

- * dotacje celowe na dofinansowanie zadań własnych gminy,
- * dotacje celowe na zadania realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej lub innymi jednostkami samorządu terytorialnego,
- * dotacje celowe z budżetu państwa na usuwanie bezpośrednich zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- * dotacje z funduszków celowych,
- * spadki, zapisy, darowizny,
- * odsetki od pożyczek udzielanych przez gminę,
- * opłaty prolongacyjne oraz odsetki od nieterminowo regulowanych należności, stanowiących dochody gminy,
- * odsetki i dywidendy wniesione od kapitału wniesionego do spółek,
- * dochody z kar pieniężnych i grzywien, określonych odrębnymi przepisami.

Budżet województwa lubuskiego na 1999 rok wyniósł 97 mln złotych. Podczas sesji przyjmującej budżet skarbnik określił niedoszacowanie na 26 mln zł.

Na przykład na utrzymanie instytucji kultury zamiast 14 milionów złotych samorząd otrzymał 4,9 mln. zł. Dopiero interwencja marszałka i parlamentarzystów spowodowała zwiększenie budżetu w tym zakresie o 8 mln zł. W 1999 r. brakuje pieniędzy na remonty i utrzymanie dróg, mostów, inwestycje oświatowe i w służbie zdrowia.

Za pierwsze półrocze województwo wykonało plan dochodów w 49,5%, a plan wydatków w 40,1%. Największe było wykonanie planu wydatków w dziedzinie opieki społecznej (60,5%) oraz kulturze i sztuce (49,7%).¹

Dochody budżetu Miasta i Gminy Drezdenko

Dla potrzeb przeprowadzenia analizy przyjęto dane za lata 1996 – 1999 oraz dla jasności wniosków zgrupowano dochody według następujących kategorii:

- podatki i opłaty lokalne,

¹ Województwo lubuskie – serie „Regiony Polski” – profile regionalne IG nGR Gdańsk, Warszawa 1999r.

- udział w podatkach państwowych,
- dochody z majątku gminy,
- inne dochody gminy,
- subwencja ogólna (w tym oświatowa),
- dotacje celowe.

tabela 45

Wielkość dochodów Miasta i Gminy Drezdenko w latach 1996 – 1999

WYSZCZEGÓLNIENIE	1996	1997	1998	1999²
Dochody ogółem	12807577	14580681	17147618	16263503
Podatki i opłaty lokalne	2605626	3019391	3720368	3856700
Udział w podatkach państwowych	1929110	2357062	2642882	2451323
Dochody z majątku gminy	649815	802030	1659106	887000
Inne dochody gminy	538570	348420	280687	600580
Subwencja ogólna (w tym oświatowa)	4128512	4601175	5284347	6170906
Dotacje celowe	2955944	3452603	3560228	2296994

Tabela 46

Struktura dochodów miasta i gminy Drezdenko w latach objętych analizą

Wyszczególnienie	1996	1997	1998	1999³
Dochody ogółem	100,0	100	100,0	100,0
Podatki i opłaty lokalne	20,3	20,7	21,7	23,7
Udział w podatkach państwowych	15,1	16,2	15,4	15,1
Dochody z majątku gminy	5,1	5,5	9,7	5,5
Inne dochody gminy	4,2	2,4	1,6	3,7
Subwencja ogólna (w tym oświatowa)	32,2	31,6	30,8	37,9
Dotacje celowe	23,1	23,7	20,8	14,1

Z powyższego zestawienia wynika, iż największy udział w finansowaniu miasta i gminy Drezdenko w latach 1996-1999 miała subwencja

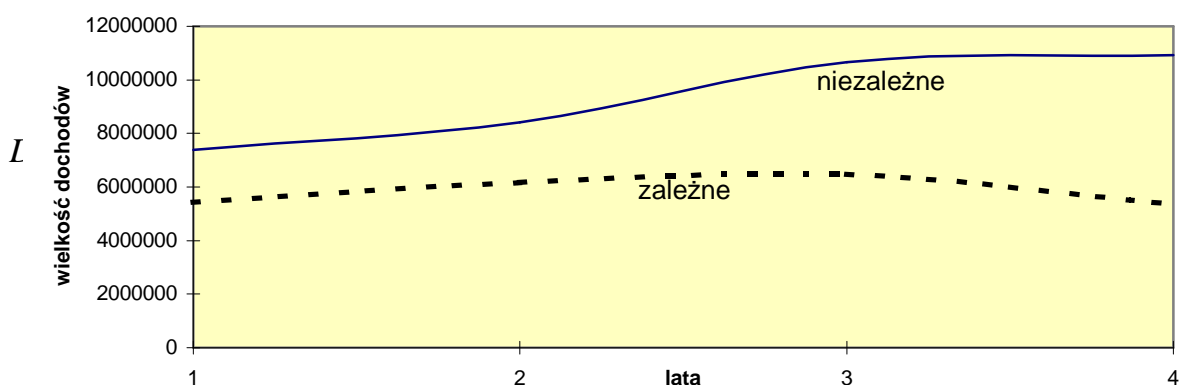
² Rok 1999 uwzględnia założenia przyjęte w budżecie na rok 1999;

³ Rok 1999 uwzględnia założenia przyjęte w budżecie na rok 1999;

ogólna oraz podatki i opłaty lokalne, których udział stale wzrasta. Od roku 1996 gminy przyjęły na siebie obowiązek finansowania szkół podstawowych i średnich, stąd tak dużą rolę spełnia ta grupa dochodów. Mimo zmian ustawowych w dochodach gminy z tytułu udziału w podatku dochodowym, udział w dochodach ogółem tej części wpływów utrzymuje się mniej więcej na podobnym poziomie. Udział budżetu państwa w finansowaniu zadań gminy ulega zmniejszeniu, o czym świadczy spadek dotacji celowych.

Wykres 3

Porównanie dochodów niezależnych i zależnych miasta i gminy

Skala dochodów niezależnych (podatki i opłaty lokalne, wpływy z majątku gminy, subwencja ogólna) jest większa niż zależnych, co może świadczyć o stabilności budżetu Miasta i Gminy.

Tabela 47

Dynamika dochodów Miasta i Gminy Drezdenko w latach 1997-1999 (%)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1997	1998	1999 ⁴
Dochody ogółem	113,8	117,6	94,8
Podatki i opłaty lokalne	115,9	123,2	103,7
Udział w podatkach państwowych	122,2	112,1	92,8
Dochody z majątku gminy	123,4	206,9	53,5
Inne dochody gminy	64,7	80,6	214,0

⁴ Rok 1999 uwzględnia założenia przyjęte w budżecie na rok 1999;

Subwencja ogólna (w tym oświatowa)	111,4	114,8	116,8
Dotacje celowe	116,8	103,1	64,5
Inflacja	113,2	109,9	108,5

W latach poprzedzających 1999 następował realny wzrost dochodów, natomiast w roku bieżącym planuje się ich spadek. Największą dynamikę wykazuje grupa innych dochodów Miasta i Gminy Drezdenko. Przewiduje się, że dochody z majątku gminy po gwałtownym wzroście w roku 1998 w stosunku do roku 1997 (206,9%) spadną w 1999 do poziomu 53% z roku 1998. Świadczy to o wyprzedaniu majątku i ograniczonych możliwościach zwiększania wpływów z tej grupy dochodów.

tabela 48

Wielkość dochodów na jednego mieszkańca w analizowanym okresie

WYSZCZEGÓLNIENIE	1996	1997	1998
Liczba mieszkańców	17896	17968	17944
Dochód per capita	715,67	811,48	955,62

tabela 49

Wskaźnik pokrycia wydatków dochodami w analizowanym okresie

WYSZCZEGÓLNIENIE	1996	1997	1998	1999
Dochody ogółem	12807577	14580681	17147618	16263503
Wydatki ogółem	13848258	15823131	16501081	16113503
Wskaźnik dochody/wydatki	92,49	92,15	103,92	100,93

Zadawalające jest dążenie do utrzymywania równowagi budżetowej, która świadczy o efektywnym zarządzaniu finansami Miasta i Gminy Drezdenko oraz o trafnym planowaniu budżetowym.

Wydatki budżetu miasta i gminy Drezdenko.

Do przedstawienia charakterystyki wydatków posłużono się danymi z lat 1996 – 1999. Ponadto wybrano dalej najbardziej istotne wydatki w budżecie gminy i miasta Drezdenko:

tabela 50

Wielkość wydatków Miasta i Gminy Drezdenko w latach 1996 –1999

Lp.	Dział	1996	1997	1998	1999
1	40 - Rolnictwo	5459	6999	9995	10000
2	50 - Transport	58946	214252	136891	137000
3	59 - Łączność	0	29420	60000	0
4	70 - Gospodarka komunalna	3617025	3642623	2089903	1275600
5	74 - Gospodarka mieszkaniowa	569146	593701	710078	535000
6	79 - Oświata i wychowanie	5364339	6173957	7260272	7190000
7	81 - Szkolnictwo wyższe	0	3000	10000	10000
8	83 - Kultura i sztuka	412797	569936	634472	686000
9	85 - Ochrona zdrowia	78100	52332	199798	156980
10	86 - Opieka społeczna	1895136	2201260	2609306	2632094
11	87 - Kultura fizyczna i sport	118814	145515	170501	150000
12	88 - Turystyka i wypoczynek	4298	4877	5320	0
13	89 - Różna działalność	10881	26376	11801	21000
14	91 - Administracja	1379347	1880987	2358765	2628989
15	93 - Bezpieczeństwo publiczne	19300	0	5000	0
16	94 - Finanse	0	8163	165207	365840
17	96 - Dotacje na finans. Zad. Gosp.	293867	230767	43000	65000
18	99 - Urzędy nacz. org. władzy	20803	38966	20772	0
		13848258	15823131	16501081	15863503

tabela 51

Struktura wydatków (jako % całości)

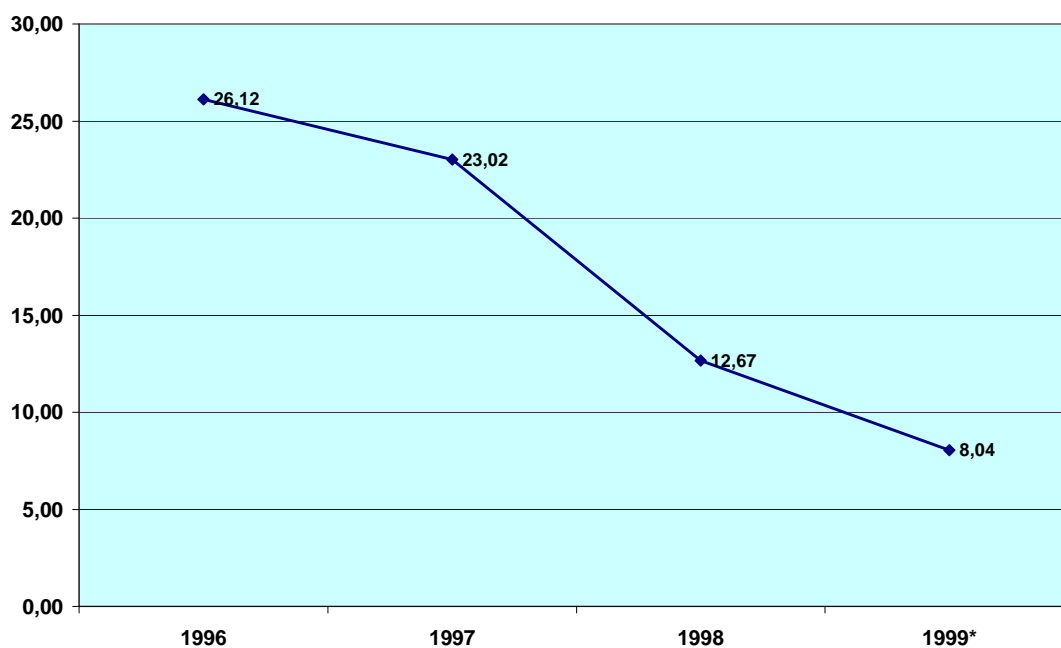
lp.	Dział	1996	1997	1998	1999
1	40 - Rolnictwo	0,04	0,04	0,06	0,06
2	50 - Transport	0,43	1,35	0,83	0,86
3	59 - Łączność	0,00	0,19	0,36	0,00
4	70 - Gospodarka komunalna	26,12	23,02	12,67	8,04

5	74 - Gospodarka mieszkaniowa	4,11	3,75	4,30	3,37
6	79 - Oświata i wychowanie	38,74	39,02	44,00	45,32
7	81 - Szkolnictwo wyższe	0,00	0,02	0,06	0,06
8	83 - Kultura i sztuka	2,98	3,60	3,85	4,32
9	85 - Ochrona zdrowia	0,56	0,33	1,21	0,99
10	86 - Opieka społeczna	13,69	13,91	15,81	16,59
11	87 - Kultura fizyczna i sport	0,86	0,92	1,03	0,95
12	88 - Turystyka i wypoczynek	0,03	0,03	0,03	0,00
13	89 - Różna działalność	0,08	0,17	0,07	0,13
14	91 - Administracja	9,96	11,89	14,29	16,57
15	93 - Bezpieczeństwo publiczne	0,14	0,00	0,03	0,00
16	94 - Finanse	0,00	0,05	1,00	2,31
17	96 - Dotacje na finans. Zad. Gosp.	2,12	1,46	0,26	0,41
18	99 - Urzędy nacz. org. władzy	0,15	0,25	0,13	0,00
		100	100	100	100

Z przedstawionych tabel wynika typowy dla gmin rozkład wydatków. Największą pozycją w budżecie są wydatki związane z oświatą i wychowaniem oraz gospodarką komunalną. Istotne są także wydatki przeznaczone na funkcjonowanie administracji oraz na opiekę społeczną.

Wykres 4

Udział gospodarki komunalnej w wydatkach budżetu

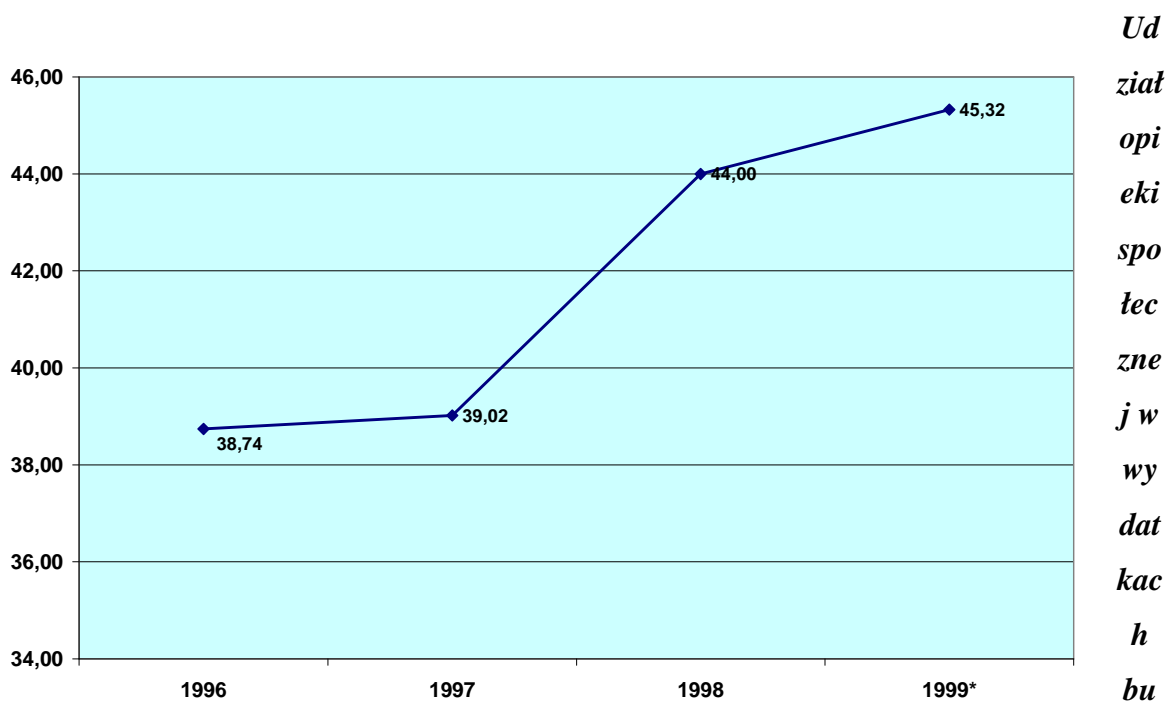

S
pa
de
k
ud
zia
łu

gospodarki komunalnej o 61% w wydatkach budżetu w porównaniu do 1998 r.,
związany jest z zakończeniem w 1997r. budowy oczyszczalni ścieków.

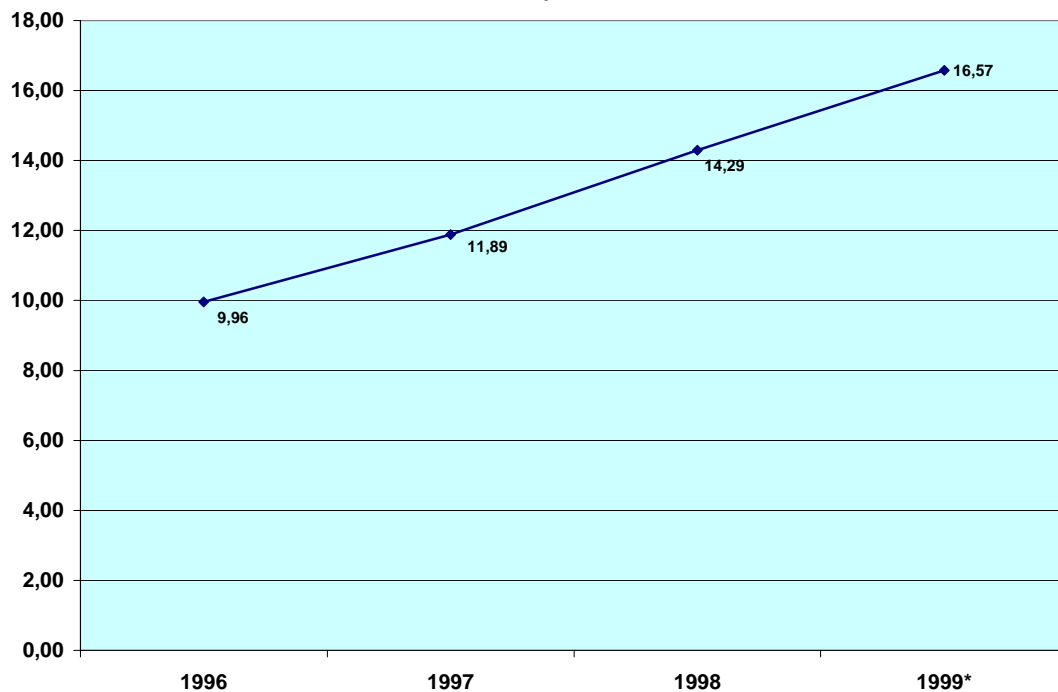
Wykres 5 i 6

Udział oświaty i wychowania w wydatkach budżetu

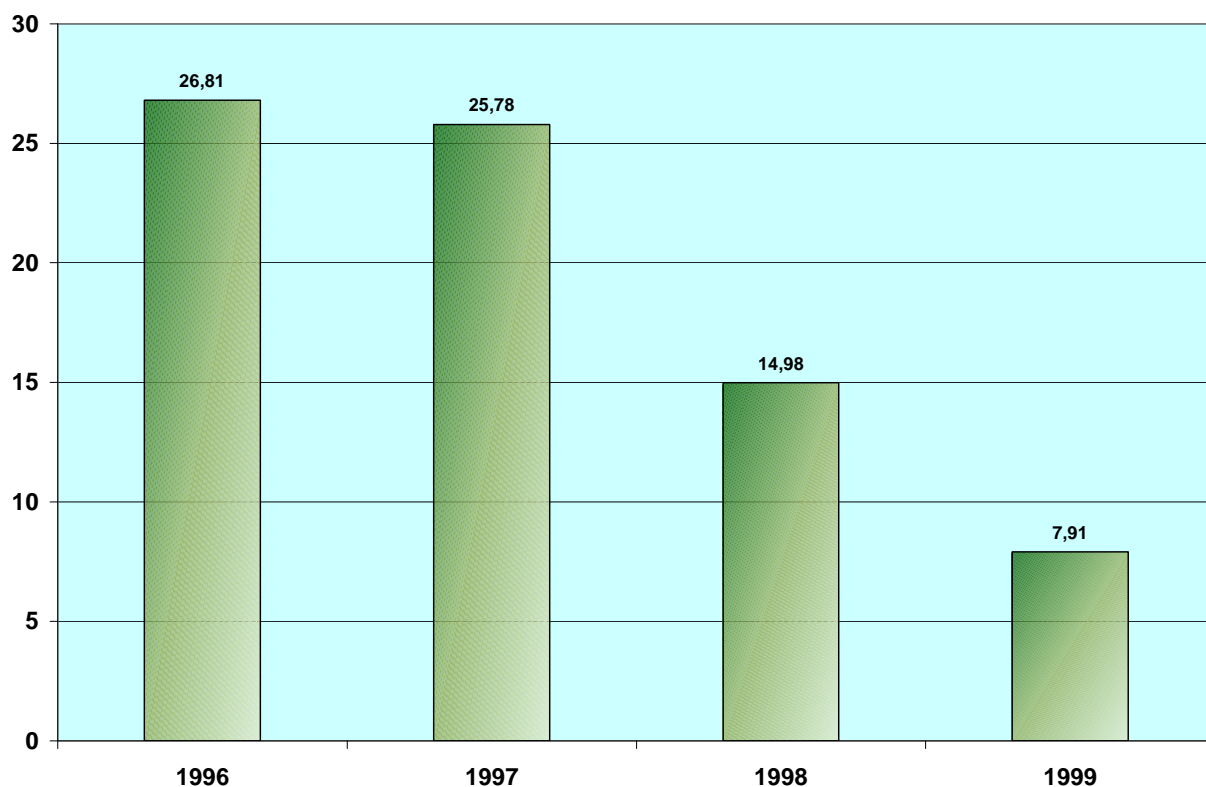
*Ud
ział
opi
eki
spo
łec
zne
j w
wy
dat
kach
h
bu*

dżetu

W analizowanym okresie charakterystyczny jest wzrost udziału wydatków o 60% na administrację. Zauważalny jest wzrost wydatków na wynagrodzenia pracowników urzędów gmin, poczynając od 1997r. Warta podkreślenia natomiast jest stabilna wysokość diet pobieranych przez radnych. W latach 1998-1999 ok. 5-10% sumy wydatków w tej grupie pochłonął remont kapitalny budynku administracyjnego.

Wykres 7

Wydatki na inwestycje jako % budżetu

W 1997 r. oddano do użytku oczyszczalnię ścieków, co spowodowało zmniejszenie udziału inwestycji w wydatkach budżetu ogółem. Poziom wydatków typu inwestycyjnego mimo to jest jednak niższy niż średnia krajowa (która wynosi nieco ponad 20%).

Do najpilniejszych potrzeb inwestycyjnych miasta i gminy zaliczyć należy:

- budowę zakładu utylizacji odpadów (w ramach związku gmin)
- budowę ujęć i sieci wodociągowej
- budowę stacji uzdatniania wody, hydroforni, zbiorników wyrównawczych
- wykonanie gazowej sieci przesyłowej
- inwestycje ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej.

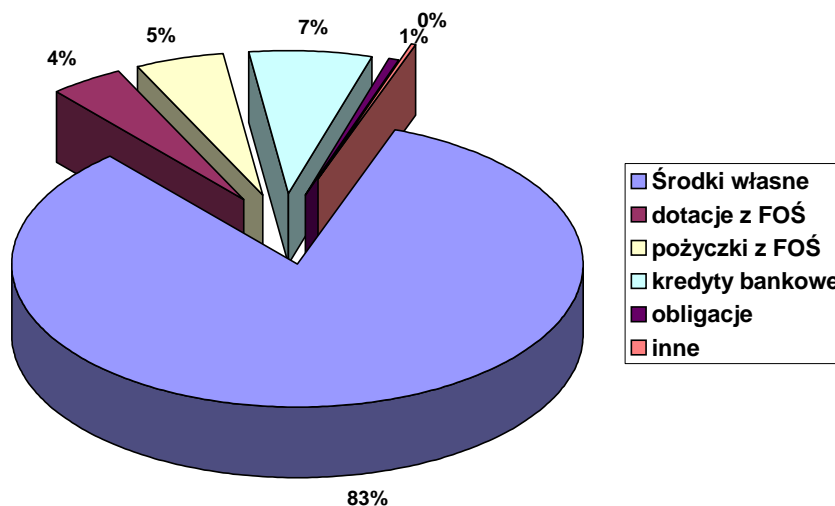
Wymieniane wyżej inwestycje wymagają znacznych nakładów finansowych, które Gmina Drezdenko nie może, przy obecnym poziomie dochodów, ponieść samodzielnie. Istniejące aktualnie możliwości uzyskania przez gminę środków na inwestycje sprowadzają się do:

- zaciągnięcia kredytu
- emisji obligacji komunalnych
- uzyskania środków z europejskich funduszy pomocowych
- pomocy Funduszu Ochrony Środowiska

Przedstawiony wykres obrazuje udział poszczególnych środków w finansowaniu inwestycji komunalnych w roku 1998.

Wykres 8.

Udział środków w finansowaniu inwestycji komunalnych w 1998 r.

Ze względu na ograniczone możliwości zwiększania przez miasto i gminę Drezdenko własnych dochodów, a co się z tym wiąże realizowania koniecznych inwestycji, celowym wydaje się poszukiwanie przez władzę samorządową omówionych wyżej środków zewnętrznych.

Fundusze pomocowe Unii Europejskiej, to w szczególności programy:

- PHARE 2 – budowa instytucji oraz wsparcie inwestycyjne
- ISPA – ochrona środowiska i transport
- SAPARD – rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich

W ramach trzech w/w programów, gmina może liczyć na ok. 650mln EUR rocznie.

Natomiast w ramach dwóch, najbardziej istotnych dla rozwoju samorządów programów – ISPA oraz SAPARD możliwe są następujące działania:

- ISPA
 - Pomoc w zakresie utylizacji odpadów (*zasygnalizowana konieczność utworzenia związku gmin w celu podjęcia budowy zakładu utylizacji odpadów*)
 - Zwalczanie problemów spowodowanych zanieczyszczeniem wód i powietrza
 - Rozwój infrastruktury transportowej (*zasygnalizowano potrzebę pogłębienia i regulacji koryta rzeki Noteć*)
 - Połączenie systemów komunikacyjnych z infrastrukturą krajów UE
- SAPARD
 - Inwestycje w gospodarstwach rolnych
 - Rozwój i poprawa infrastruktury wiejskiej
 - Poprawa przetwórstwa i marketingu produktu rolnego
 - Zróżnicowanie działalności gospodarczej, które zapewni mieszkańcom alternatywne źródła dochodu

Przedsiębiorczość

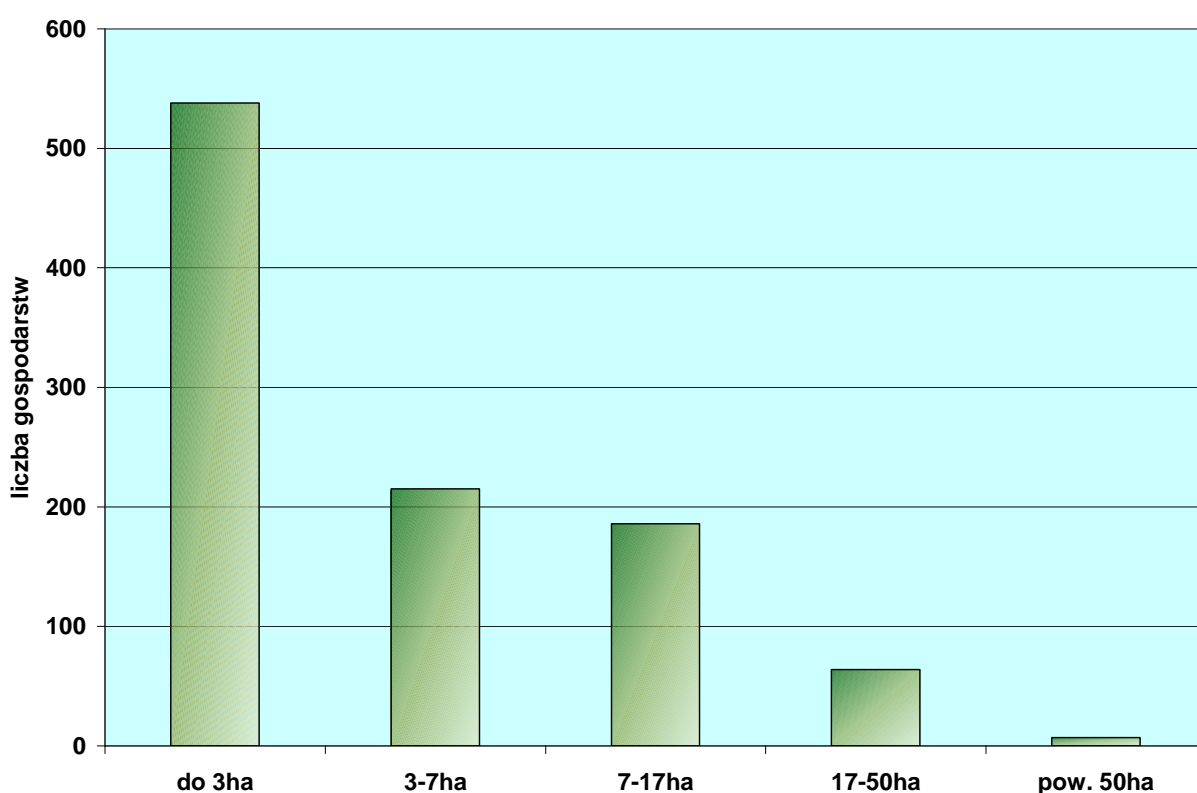
Miasto i gmina Drezdenko wykazuje dużą aktywność w pozyskiwaniu nowych inwestorów. Podejmowane działania w tym zakresie zmniejszają poziom bezrobocia ale i powodują zwiększone wpływy do budżetu. Rozwój gospodarczy

napotyka jednak na bariery, z których najważniejsze to słaba infrastruktura telekomunikacyjna oraz brak wystarczającej ilości terenów pod nowe inwestycje.

Przeprowadzone badania wykazują zorientowanie gminy na rozwój turystyki. Sprzyja temu brak ciężkiego przemysłu oraz dogodne położenie. Poza tym, obecna struktura wielkości gospodarstw rolnych (pokazana poniżej), zgodnie z którą blisko 54% gospodarstw ma mniej niż 3 ha pozwala na rozwój agroturystyki.

Wykres 9

Struktura gospodarstw rolnych

Prywatyzacja

Na terenie miasta i gminy Drezdenko obserwuje się wzrastającą liczbę prywatnych podmiotów gospodarczych. Dynamicznie wzrasta liczba spółek cywilnych i spółek prawa handlowego, głównie spółek z o.o. Liczba podmiotów prywatnych zwiększa się w tempie ok. 10% rocznie.

Przekształcenia strukturalne na terenie gminy

Na terenie gminy Drezdenko powinna nastąpić likwidacja sołectwa w miejscowości Kijów. Powodem likwidacji jest mała liczba jego mieszkańców.

Tendencje zanikowe i rozwojowe miejscowości na terenie miasta i gminy

Drezdenko

Tendencje rozwojowe w zakresie liczby działających podmiotów wykazuje 6 miejscowości: Drezdenko, trzebicz, Gościm, Lubiatów,, Lubiewo, Zagórze. Natomiast tendencje zanikowe w tym zakresie wykazuje 6 miejscowości: Kijów, Goszczanowice, Duraczewo, Górzyska, Medropole, Drawiny.

2.6. Mocne i słabe strony (analiza strategiczna SWOT)

Mocne i słabe strony zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 52

Mocne strony gminy	Słabe strony gminy
--------------------	--------------------

<ul style="list-style-type: none"> • położenie geograficzne • duży powierzchniowo obszar i małe zaludnienie • walory turystyczne: <ul style="list-style-type: none"> -piękny krajobraz -lasy, rzeki, jeziora -klimat leczniczy - strefa krajobrazu chronionego i rezerwaty przyrody - zabytki sztuki sakralnej - - możliwości turystyki całorocznej • surowce ekologiczne • wytyczone szlaki turystyczne • brak uciążliwego przemysłu • ekologiczność obszaru • małe zagęszczenie ludności • unikatowy spichlerz • dość dobra infrastruktura cywilizacyjna - elektryfikacja, wodociągi i telefonizacja • dość dobrze rozwinięte szkolnictwo podstawowe i średnie (5 szkół), filia uczelni wyższej • dobra promocja w regionie • duża aktywność władzy samorządowej i części mieszkańców • poszukiwanie sposobów na rozwój gminy 	<ul style="list-style-type: none"> • duża liczba małych miejscowości • mała liczba przedsiębiorstw produkcyjnych • słabe rzemiosło i rękodzieło • brak produktu drezdeneckiego • słabo rozbudowane usługi turystyczne • zaniedbane drogi (50-80% zużycia) • zaniedbany przemysł wydobywczy surowców mineralnych • zacofane i mało wydajne rolnictwo • duże bezrobocie • słabe przygotowanie zawodowe bezrobotnych • słabo rozwinięta kanalizacja, oczyszczalnie ścieków i składowanie odpadów • brak sieci gazowniczej w miejscowościach turystycznych • słaba służba zdrowia • słaba baza noclegowa i gastronomiczna • słaba baza rekreacyjno - sportowa • apatia społeczna aż 30-40% mieszkańców • małe dochody własne • duże wydatki na pomoc społeczną • brak współpracy i współdziałania z innymi gminami w kraju i za granicą
--	--

Nadając mocnym i słabym stronom odpowiednie wagi w skali od 1 do 5 uzyskujemy

$$W_{ms} = 0,81$$

$$W_{słs} = 0,52$$

Przewaga współczynnika mocnych stron aż o 0,29 oraz wielkość współczynnika powyżej 0,5 wskazują na możliwości rozwojowe w gminie, które powinny być należycie wykorzystane poprzez umiejętne wdrażanie zadań, planów i programów strategicznych.

Z analizy mocnych i słabych stron wynikają pewne kierunki rozwojowe:

- * restrukturyzacja wsi drezdeneckiej oraz rolnictwa i przemysłu
- * rozwijanie infrastruktury cywilizacyjnej a zwłaszcza dostępności komunikacyjnej
- * wykorzystanie walorów naturalnych turystycznych i surowcowych
- * wytworzenie produktów drezdeneckich unikatowych w kraju i poza granicami
 - a) rolno – spożywczych

- b) przemysłowych
- c) turystycznych i agroturystycznych
- d) pamiątkarskich
- e) produkcyjno - rzemieślniczych
- * wybranie specjalizacji i ich doskonalenie przez rozwijanie przedsiębiorczości
- * rozwijanie oświaty i kształcenia dorosłych a zwłaszcza doskonalenia zawodowego
- * opracowanie różnorodnych planów, publikacji i programów rozwojowych i inwestycyjnych
- * przerwanie polityki izolacjonizmu oraz nawiązanie kontaktów partnerskich z gminami w kraju i za granicą
- * przynależenie do różnorodnych stowarzyszeń oraz tworzenie związków celowych gmin nawet z własnej inicjatywy
- * zintensyfikowanie poszukiwania środków pomocowych na rozwój gospodarczy, ekologiczny i cywilizacyjny
- * poszukiwanie sposobów zwiększenia dochodów własnych
- * stosowanie zasady koncentracji sił i środków na priorytety i ich wybór w każdym roku działalności
- * pobudzanie aktywności społecznej w dziedzinie oświaty, kultury, przedsiębiorczości i działalności społecznej
- * aktywizacja w zwalczaniu bezrobocia.

Powyższe kierunki zostaną uwzględnione w strategii rozwojowej w dalszych rozdziałach opracowania.

Reasumując należy stwierdzić, że w gminie Drezdenko istnieją potencjalne możliwości zapewniające wzrost ekonomiczny i rozwój społeczny mieszkańcom. Dlatego te potencjalne możliwości należy w sposób przemyślany, planowy i racjonalny wykorzystać.

CZĘŚĆ 3. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA STRATEGII ROZWOJU MIASTA I GMINY DREZDENKO

3.1. Wizja rozwoju do 2015 roku

Wizja jest docelowym obrazem gminy jaki powstanie po piętnastoletnim rozwoju w drodze osiągnięcia celów i realizacji zadań wytyczonych w niniejszej strategii rozwojowej.

WIZJA

Po piętnastoletnim okresie rozwoju miasto i gmina Drezdenko przekształca się w gminę turystyczno – przemysłowo - rolniczą estetycznie zurbanizowaną z pełną infrastrukturą techniczno – ekologiczną i cywilizacyjną, nie odbiegającą poziomem życia od podobnych gmin europejskich, a zwłaszcza w Niemczech, Austrii i Danii.

Rejonami o charakterze turystycznym będą:

- ↪ Drezdenko, Trzebicz, Niegosław
- ↪ Lubiewo, Drawiny, Zagórze
- ↪ Gościm, Goszczanowo, Lubiatów

Pozostałe miejscowości – Przeborowo, Stare Bielice, Osów, Klesno, Rapin, Karwin, Grotów, Goszczanówek przekształcą się we wsie wielofunkcyjne ukierunkowane na, przetwórstwo płodów rolnych i leśnych, agroturystykę oraz myślistwo.

Miejscowości o charakterze turystycznym wyróżniają się obiektami turystycznymi, sportowo - rekreacyjnymi, estetyką i czystością zabudowań oraz infrastrukturą około turystyczną (korty, boiska, ścieżki zdrowia, szlaki turystyczne, kawiarenki, bary itp.).

Wsie wielofunkcyjne wyróżniają się gospodarstwami farmersko - producenckimi, przechowalniami i zakładami przetwórstwa rolno - spożywczego np. sortownie, spichlerze, wytwórnie pasz, serowalnie, kiszarnie, marynaciarnie, chłodnie itp. oraz warsztaty obsługujące rolnictwo.

Rolę stolicy regionu drezdeneckiego pełni Drezdenko, które wypełnia poniższe funkcje:

- ✓ administracyjną
- ✓ oświatową i edukacyjną
- ✓ kulturalną
- ✓ informacyjno - doradczą
- ✓ turystyczno - wypoczynkową
- ✓ gospodarczą
- ✓ kultu religijnego.

Drezdenko staje się miastem zamieszkałym przez około 11 - 12 tys. a całej gminy około 17-19 tys. mieszkańców. Jest to miasto średniej wielkości, turystyczne o europejskim poziomie podobne do miasteczek turystycznych w Nadrenii i płd. Austrii.

W mieście są średnie zakłady przemysłowe różnych branż. Jest też dużo różnorodnych warsztatów rzemieślniczych, małych przedsiębiorstw produkcyjnych ukierunkowanych na:

- wyrób galanterii drewnianej
- przetwórstwo jagód, grzybów i ziół
- rzemiosło pamiątkarskie oparte na surowcach miejscowych
- odlewnictwo i brązownictwo
- rękodzieło artystyczne
- militaria.

Ponadto w mieście jest wystarczająca liczba hotelików, pensjonatów, różnego rodzaju punktów gastronomicznych itp.

Drezdenko oraz miejscowości w gminie charakteryzują się niską zabudową o ciekawej architekturze obiektów wkomponowanych w piękny krajobraz.

SPECJALIZACJA GMINY:

Miasto i gmina specjalizuje się w poniższych dziedzinach:

- a) rolnej i przetwórstwa rolnego i leśnego
- uprawy zbóż, ziemniaków i okopowych

- ekologiczne wykorzystanie łąk i pastwisk
- uprawy roślin ekologicznych wykorzystywanych w budownictwie: wiklina, trzcina, konopie itp.
- uprawy leśne, szkółki drzew liściastych i iglastych
- sady i plantacje owocowe
- uprawy ziół
- hodowla bydła mlecznego i rzeźnego
- hodowla koni
- przetwórstwo produktów rolnych
- przetwórstwo runa leśnego

b) przemysłowo – rzemieślniczej

- kopalnie kruszyw mineralnych – żwiry, piaski, gliny, borowiny
- cegielnie – cegła użytkowa i do renowacji zabytków architektonicznych
- budownictwo mieszkaniowe – rekreacyjno - użytkowe
- garncarstwo
- odlewnictwo
- kowalstwo
- przetwórstwo drewna
- rzemiosło pamiątkarskie w tym wyroby z rogów i kości zwierząt
- przemysł lekki – tekstylia, dziewiarstwo, wyroby z wełny
- rękodzieło artystyczne

c) turystyce

- pobyto - wypoczynkowej
- pieszej, rowerowej, motocyklowej, konnej
- myślistwie i wędkarstwie
- krajobrazowej
- kwalifikowanej i rekreacyjnej

- wodnej a zwłaszcza spływy kajakowe, łodziowe itp.
- weekendowe.

Oferty turystyczne ukierunkowane są na krajowe i zagraniczne segmenty:

- ⇒ ludzi starszych i emerytów
- ⇒ dzieci i młodzież
- ⇒ rodziny z małymi dziećmi
- ⇒ średnio zamożni i zamożni ludzie z dużych miast – Berlina, Gorzowa, Szczecina, Poznania, Śląska
- ⇒ hobbystów starych samochodów i motocykli
- ⇒ ludzi wierzących.

Turystyka ma charakter całoroczny zwłaszcza po utworzeniu:

- całorocznych zielonych szkół dla dzieci z terenów skażonych ekologicznie
- domów spokojnej starości w rejonach turystycznych
- ośrodków myślistwa
- rybaczówek
- przystani wodnych i spływowych
- ujeżdżalni koni oraz torów jeździeckich.

Ludność gminy przychylnie nastawiona do przyjezdnych, przedsiębiorcza, uprzejma i kulturalna działająca w różnych korporacjach, stowarzyszeniach gospodarczych i kulturalnych, zespołach folklorystycznych i innych organizacjach wzajemnie sobie pomagająca i budująca swój dobrobyt.

Jest to gmina estetyczna, ekologiczna, przedsiębiorcza i zasobna, w której mieszkańcy są zadowoleni i traktują ją jak swoją MAŁĄ OJCZYZNĘ.

Gmina współpracuje z gminami sąsiednimi: Krzyż, Dobiegniew, Gorzów Wlkp. oraz gminami w Niemczech, Austrii, Danii, Szwecji, Litwie, Łotwie i Rosji.

Drezdenko dzięki stowarzyszeniu „Przyjaciół Drezdenka” staje się centrum edukacyjnym, kulturalnym, oświatowym nie tylko gminy ale również powiatu strzelecko - drezdeneckiego.

Dzięki współpracy z Politechniką Koszalińską oraz szkołami wyższymi Gorzowa i Zielonej Góry jest ośrodkiem innowacji ekologicznych, kulturowych, przetwórstwa drewna.

Po modernizacji i rozbudowie dróg kołowych, ścieżek rowerowych, szlaków konnych i pielgrzymkowych gmina Drezdenko staje się terenem o dużym natężeniu ruchu turystycznego z południa i południowego zachodu Polski oraz z Berlina i okolic.

Dzięki dostępności komunikacyjnej, pięknym krajobrazom, swoistemu mikroklimatowi na terenach o walorach leczniczych wybudowane są prywatne ośrodki leczniczo - sanatoryjne, domy spokojnej starości oraz ośrodki rekonwalescencyjne dla dzieci i młodzieży.

Poprzez powszechną edukację ekonomiczną, działalność Centrum Edukacyjno - Doradczego, kooperatyw, spółdzielni, własnych kas oszczędnościowych i pobudzonej przedsiębiorczości mieszkańców działa w gminie dużo małych i średnich przedsiębiorstw i dzięki temu w sezonach wzmożonego ruchu turystycznego brakuje rąk do pracy, a w pozostałych okresach roku bezrobocie jest minimalne.

3.2. Misja władz samorządowych

Misja jest przesłaniem motywującym i mobilizującym dla:

- ☞ potencjalnych inwestorów z zewnątrz i wewnątrz gminy
- ☞ przyjezdnych i turystów
- ☞ mieszkańców Drezdenka i gminy

MISJA

Władze samorządowe gminy Drezdenko deklarują dla zainteresowanych oraz mieszkańców:

„Wspólnym wysiłkiem w interesie dobra wspólnego mieszkańców oraz odwiedzających nas gości z entuzjazmem, zapałem i wyobraźnią w trudzie i znoju konsekwentnie krok po kroku będziemy dążyć do urzeczywistnienia zarysowanej wizji rozwojowej w niniejszej strategii i przekształcenie gminy w małą ojczyznę o poziomie europejskim życia i dobrobytu”

Tym samym władze samorządowe zobowiązuje się do wypełniania swoich ustawowych zadań (oświatowe, kulturalne, zdrowotne i pomocy społecznej, mieszkaniowe i infrastrukturalne, rekreacyjno - sportowe i bezpieczeństwa) oraz inspirowania lub wspomagania inicjatyw obywatelskich w innych dziedzinach życia zapewniających obywatelom dostatnie i godne życie na poziomie europejskim.

Poprzez naszą wiedzę, wspólną mądrość, pracowitość, innowacyjność i przedsiębiorczość realizując w logicznej kolejności zarysowane zadania chcemy przygotować siebie do życia i działalności w Zjednoczonej Europie i być w niej partnerami innych społeczności lokalnych.

Spółeczność gminna stanowi wspólnotę lokalną, która kieruje się w działaniu dobrem wspólnym i ma świadomość, że poziom godnego życia jest w jej rękach i zależy głównie od umiejętnego gospodarowania własnymi zasobami.

Wizję własnego rozwoju oraz osiągnięcia wytyczonych celów wspólnych i indywidualnych mieszkańcy upatrują w realizacji zadań szczegółowych wynikających z poniższych kierunków strategicznych:

- ↳ Miasto i gmina Drezdenko ośrodkiem wzrostu gospodarczego
- ↳ Gmina turystyczno – przemysłowo - rolnicza otwarta, przyjazna i gościnna
- ↳ Gmina terenem ekologicznym i krajobrazowym, zdrowotna dla mieszkańców i przyjezdnych
- ↳ Gmina miejscem zapewniającym rozwój społeczny i wygodę mieszkańców
- ↳ Gmina bezpieczna i spokojna

**Poprzez realizację tych kierunków
osiąga się cel strategiczny zawarty w haśle.**

Gmina Drezdenko rejonem turystyczno – ekologicznym europejskiego wymiaru
--

3.3. Cele strategiczne

Poniższe cele strategiczne powstały na bazie badań społecznych oraz spotkań z mieszkańcami miasta Drezdenka oraz sołectw w 1999 roku.

Zostały one zaakceptowane wstępnie przez Zarząd Miejski w 1999 roku.

Jako główny i nadrzędny cel strategiczny rozwoju miasta i gminy Drezdenko przyjęto:

Zapewnienie gminie powolnego ale trwałego wzrostu ekonomicznego oraz cywilizacyjnego rozwoju społecznie akceptowanego umożliwiającego osiągnięcie europejskich standardów życia, ograniczenie bezrobocia poprzez rozwój przedsiębiorczości ludzkiej, gospodarskie i umiejętne wykorzystanie zasobów miejscowych a zwłaszcza naturalnych: lasy, krajobraz, jeziora, rzeki, gleby, kruszywa mineralne itp. oraz tworzenie zachęt do inwestowania przez inwestorów krajowych i zagranicznych, miejscowych i zewnętrznych w małe i średnie przedsiębiorstwa ekologiczne wykorzystujące surowce miejscowe.

Cel ten możliwy jest do osiągnięcia poprzez realizację zamierzeń i przedsięwzięć wynikających z poniższych celów szczegółowych.

Miasto i gmina ośrodkiem wzrostu gospodarczego

- restrukturyzacja przedsiębiorstw przemysłowych
- restrukturyzacja rolnictwa (uprawy i hodowla) w tym wsi drezdeneckich
- rozwój przemysłu przetwórstwa rolnego i runa leśnego
- aktywizowanie gospodarczej przedsiębiorczości mieszkańców (małe i średnie przedsiębiorstwa produkcyjne)
- utworzenie centrum przedsiębiorczości lokalnej
- rozwój rzemiosła i rękodzieła
- tworzenie nowych miejsc pracy poprzez rozwój turystyki i agroturystyki
- promocja gospodarcza w kraju i zagranicą (walory turystyczne i inwestycyjne)
- utworzenie gminnej kasy mieszkaniowej i pożyczkowej (wzajemnej pomocy)
- tworzenie warunków dla inwestorów miejscowych i z zewnątrz (ulgi w podatkach i opłatach lokalnych)

- tworzenie i rozwój działalności stowarzyszeń gospodarczych
- tworzenie związków celowych gmin do realizacji wspólnych zadań

Gmina otwarta, przyjazna i gościnna

- rozbudowa i modernizacja dróg:
 - ↳ północno – południowych – Choszczno - Międzychód
 - ↳ zachodnio – wschodnich Gorzów Wlkp. – Krzyż
 - ↳ lokalnych łączących rejony turystyczne Drezdenko – Drawiny - Gościm
- rozbudowa telekomunikacji i internetu
- nawiązanie partnerskich kontaktów z gminami w Niemczech, Danii, Austrii, Szwecji, Litwie, Rosji itp.
- rozwój bazy turystycznej - noclegowej, gastronomicznej, sportowo - rekreacyjnej i turystyki kwalifikowanej
- utworzenie Stowarzyszenia Przyjaciół Drezdenka i innych
- organizowanie imprez o krajowym i międzynarodowym znaczeniu w tym świeckich i kościelnych
- restaurowanie i udostępnianie zabytków
- tworzenie i rozwój gminnego transportu
- organizowanie akcji zielone szkoły i zielone płuca
- wymiany młodzieży ze współpracującymi gminami w kraju i za granicą
- rozwój kulturotwórczy regionu - zespoły ludowe, ubiory, wystrój wnętrz, potrawy itp.

Gmina terenem ekologicznym zdrowym dla mieszkańców i przyjezdnych

- rozwój infrastruktury komunalnej - sieć gazowa, wodociągi, kanalizacja, ulice, chodniki, oświetlenie, oczyszczalnie ścieków, wysypiska, przetwórstwo i utylizacja śmieci i odpadów
- zalesienie gleb V i VI klasy
- tworzenie zieleńców, parków, kwietników, gazonów z kwiatami itp. we wszystkich miejscowościach, a zwłaszcza turystycznych
- wyznaczenie i utrzymanie szlaków pieszych, rowerowych, konnych, pielgrzymkowych, biwakowych, wodnych itp.

- wyznaczenie stref ciszy i obserwacji przyrody
- dbałość o czystość i estetykę budynków, gospodarstw i miejsc publicznych
- tworzenie miejsc sanatoryjno - leczniczych oraz domów spokojnej starości w celu wykorzystania lokalnego leczniczego mikroklimatu

Miasto i gmina miejscem zapewniającym rozwój społeczny i wygodę mieszkańców

- rozwój zreformowanego szkolnictwa (przedszkola, szkoły, gimnazja, licea)
- utworzenie Centrum Kształcenia Dorosłych i edukacji na poziomie średnim i wyższym.
- tworzenie i aktywizacja stowarzyszeń kulturalnych, naukowych itp.
- rozbudowa i modernizacja Gminnego Ośrodka Kultury
- tworzenie ładu architektonicznego i przestrzennego
- dbałość o estetykę miasta i wsi
- dostępność do służby zdrowia
- rozwój bazy sportowo - rekreacyjnej dla mieszkańców i przyjezdnych
- rozwój bazy handlowej, usługowej i gastronomicznej
- rozwój bazy kulturalnej
- rozwój mieszkalnictwa społecznego i spółdzielczego

Gmina bezpieczna

- rozwój harcerstwa i innych organizacji dziecięcych i młodzieżowych
- tworzenie i rozwój sportu młodzieżowego
- rozwój kół zainteresowań (sekcji) dla dorosłych i młodzieży
- prewencja i działalność policji ukierunkowana na współpracę z mieszkańcami
- telefonizacja, monitoring

Powyższe pięć zasadniczych celów strategicznego rozwoju zostaną uszczegółowione w następujących podrozdziałach planu strategicznego.

3.4. Uszczegółowienie celów strategicznych

Wzrost gospodarczy w gminie zapewnia osiągnięcie poniższych celów szczegółowych:

- ↳ opracowanie programu rozwoju przemysłu ekologicznego, a zwłaszcza odtworzenie tradycyjnych przemysłów oraz przetwórstwa drewna, wyrobów budowlanych itp. w oparciu o miejscowe zasoby oraz wykwalifikowaną siłę roboczą z wykorzystaniem kapitałów obcych
- ↳ opracowanie programu restrukturyzacji rolnictwa oraz wsi drezdeneckiej i przekształcenia ich w miejscowości turystyczne - Drezdenko, Trzebicz, Niegosław, Lubiewo, Drawiny, Zagórze, Gościm, Goszczanowo, Lubiatów, a pozostałych we wsie wielofunkcyjne. Przy tym założeniu niechybnie nastąpi likwidacja kilku kolonii i przysiółków i rozrost pozostałych miejscowości. W rolnictwie pod uprawę wykorzystuje się gleby lepszych klas poprzez gospodarstwa wielkoobszarowe powyżej 50 ha lub kooperatywy rolników i producentów rolnych. Ziemie klasy V i VI wykorzystuje się pod zalesienie, osiedla domków weekendowych dla mieszkańców z dużych miast oraz uprawy drzew i krzewów ozdobnych lub ziół.
- ↳ rozwój przemysłu przetwórstwa rolnego i runa leśnego, jest to cel priorytetowy ponieważ jego osiągnięcie przyczyni się do przekształcenia wsi drezdeneckiej w wieś wielofunkcyjną, w której mieszkańcy pracują bezpośrednio na roli oraz w obsłudze rolnictwa i poprzez przetwórstwo sprzedają półprodukty oraz produkty gotowe, a nie jak dotychczas tylko surowce. W tym celu na wsiach wielkofunkcyjnych powstają i rozwijają się małe i średnie przedsiębiorstwa typu olejarnie, serowarnie, kiszarnie, marynaciarnie, sortownie i pakownice, wytwórnie soków i dżemów oraz małe przedsiębiorstwa rzemieślniczo - produkcyjne typu remontowego, garncarstwa, wilkiniarstwa, kowalstwa użytkowego i artystycznego i wiele innych. Tym samym stopniowo likwiduje się problemy bezrobocia na wsiach po PGR-owskich.
- ↳ aktywizowanie gospodarczej przedsiębiorczości mieszkańców poprzez tworzenie małych i średnich przedsiębiorstw - dzięki utworzeniu Europejskiego Centrum Informacji Gospodarczej oraz wyzwolenia przedsiębiorczości i utworzeniu gminnego Inkubatora Przedsiębiorczości powstają małe i średnie

przedsiębiorstwa różnych branż produkcyjnych, usługowych, turystycznych i agroturystycznych. Przyczynia się to do wzrostu zatrudnienia oraz wzrostu ekonomicznego gminy i mieszkańców

↳ rozwijanie rzemiosła i rękodzieła ludowo - artystycznego - wyroby rzemieślnicze (krótkie serie lub unikatowe wyroby) oraz rękodzieło stają się wizytówką promocyjną gminy Drezdenko. Wyroby te są specyficznymi drezdeneckimi i dzięki nim Drezdenko staje się znane w regionie, w kraju i Europie. Wyroby te przyciągają turystów do przyjazdu i pobytu. Mogą być to wyroby z gliny - garnki, wazony, donice, misy, cegła artystyczna, dachówka itp. oraz wyroby z korzeni, kłów dzików, słomy, wikliny itp., kilimy i inne tkactwo, drzeworyty i wiele innych produktów.

↳ rozwijanie turystyki i agroturystyki - jeden z priorytetowych celów rozwoju miasta i gminy umożliwiające wykorzystanie walorów pięknego krajobrazu, lasów, jezior i rzek drezdeneckich. Jego osiągnięcie wymaga:

- rozbudowy bazy noclegowo - gastronomicznej
- rozbudowy bazy rekreacyjno - sportowej
- rozbudowy bazy informacyjnej, serwisowej i usługowej
- tworzenia gospodarstw agroturystycznych
- tworzenia miejscowości weekendowych domków całorocznych
- tworzenia ośrodków leczniczo - sanatoryjnych zielonych szkół oraz domów spokojnej starości

↳ promowanie gospodarcze w kraju i zagranicą - w gminie promocji poświęca się dużo uwagi poprzez:

- udział w targach i wystawach
- utworzenie lobby drezdeneckiego w kraju i za granicą
- imprezy drezdeneckie
- mass media

↳ rozwijanie kas wzajemnej pomocy - mają one pełnić funkcje pożyczkowo - oszczędnościowe dla swoich członków, działają na zasadach spółdzielczych oszczędnościowych kas działających w okresie rozbiorów i II Rzeczypospolitej i

obecnie kas w Unii Europejskiej. Dzięki nim jest możliwy rozwój przedsiębiorczości oraz budownictwa mieszkaniowego.

↳ tworzenie warunków dla inwestorów miejscowych i z zewnątrz - władze gminne powinny stworzyć system ulg i preferencji dla inwestorów tworzących miejsce pracy w specjalizacjach przedstawionych w wizji. Ulgi powinny dotyczyć zmniejszenia podatków, opłat za dzierżawy itp. Muszą być jednakowe dla inwestorów miejscowych i zewnętrznych.

↳ tworzenie i rozwój działalności stowarzyszeń gospodarczych - władze gminne powinny inspirować do tworzenia oraz działania poniższych stowarzyszeń:

- przedsiębiorców przemysłowych i budowlanych
- kupców i handlowców
- producentów rolnych
- hotelarzy i gastronomików
- agroturystycznego
- zielarzy
- przedsiębiorców produkcyjnych
- inne według potrzeb społecznych: nawiązanie stosunków partnerskich z gminami w kraju i za granicą – władze samorządowe, stowarzyszenia gospodarcze, kulturalne i oświatowe muszą nawiązać kontakty z gminami w kraju i za granicą ponieważ tylko poprzez partnerstwo możliwe jest przerwanie izolacjonizmu, promocja gminy na zewnątrz, wspólne działania o różnym charakterze przynoszące obopólne korzyści. Stosunki partnerskie należy nawiązać z gminami w Niemczech, Danii, Szwecji, Austrii, Belgii oraz na Litwie, Łotwie, Rosji i służyć jako pomost w kontaktach wschód – zachód.

↳ tworzenie związków celowych gmin do realizacji wspólnych zadań - drogi, gazyfikacja, turystyka, ścieżki rowerowe, szlaki piesze, oświata, kultura i wiele innych dziedzin wymaga łączenia sił i środków kilku gmin. Dlatego władze samorządowe powinny duże zadania inwestycyjne realizować w drodze aliansów z innymi sąsiednimi gminami, a nawet z gminami współpracującymi z zagranicy. Otwartość, gościnność oraz przyjazny stosunek do przybyszów możliwy jest poprzez osiągnięcie poniższych celów:

- ↳ rozbudowa i modernizacja dróg - jest to cel priorytetowy ze względu na warunek wszelkiego rozwoju jakim jest dostępność komunikacyjna. Dobre drogi to krwioobieg gospodarki. Mieszkańcy oraz władze samorządowe w drodze współpracy i zadań celowych z powiatem i sąsiednimi gminami powinny opracować wspólnie program modernizacji i rozbudowy dróg zwłaszcza tranzytowych, zapewniających dojazd do miejscowości turystycznych. W miejscowościach w ramach tego programu powinno się przewidzieć budowę chodników, płatnych i bezpłatnych parkingów wypoczynkowych przy trasach turystyczno - tranzytowych
- ↳ rozbudowa telekomunikacji i internetu – działalność gospodarcza, turystyka, oświata, kultura to nieustająca wymiana informacji, dlatego do końca 2015 roku w każdym domu powinien być telefon, a w Urzędzie Gminy, centrach informacyjnych, szkołach, innych placówkach publicznych INTERNET oraz ogólnodostępne odpłatne punkty internetowe dla mieszkańców i turystów
- ↳ nawiązanie partnerskich kontaktów z gminami w kraju i za granicą – kontakty te powinny mieć charakter indywidualny, grupowy i samorządowy. Kontakty partnerskie samorządowe powinny umożliwić rozwój innych kontaktów i współpracy gospodarczej, handlowej, turystycznej, kulturalnej itp. Kontakty te należy nawiązywać w ramach programu „Eurogmina” z podobnymi gminami w kraju i za granicą, a zwłaszcza w Niemczech, Danii, Austrii, Szwecji, Litwie, Estonii i Rosji
- ↳ rozwijanie bazy turystycznej - noclegowo – gastronomicznej, sportowo - rekreacyjnej i turystyki kwalifikowanej. Władze samorządowe powinny główną uwagę skupić na rozwoju bazy sportowo - rekreacyjnej a mieszkańcy na noclegowo - gastronomiczną i turystyki kwalifikowanej. Jako miejsko - gminna baza sportowo - turystyczna powinna obejmować: kąpielisko miejskie, korty tenisowe, boiska, stadion, basen kryty, ścieżki rowerowe, szlaki piesze, wodne i przystanie dla spływowiczów.
- ↳ utworzenie stowarzyszeń gospodarczych, oświatowo - naukowych oraz kulturalnych - w pierwszej kolejności należy utworzyć „Stowarzyszenie Przyjaciół Drezdenka”, którego celem powinien być lobbing na rzecz

mieszkańców w kraju i w świecie. Kolejne stowarzyszenia to stowarzyszenia gospodarcze np. kupców i handlowców, hotelarzy i gastronomików, agroturystyki, rzemiosła, rękodzielników, leśników, producentów rolnych itp. Kolejne powinny mieć charakter oświatowy, kulturowy, naukowy, hobbystyczny itp.;

↳ organizowanie imprez o krajowym i międzynarodowym znaczeniu. W

Drezdenku i gminie należy organizować imprezy o turystycznym znaczeniu np.:

- ✓ Las żywi i bogaci – 2 – 3 dniowa impreza,
- ✓ Rykowisko” - impreza myśliwska,
- ✓ Zjazd carewaningu krajowego i międzynarodowego,
- ✓ Kajak i wiosło – dla spływowiczów,
- ✓ bezkrwawe łowy – plener fotograficzny,
- ✓ Święto Kwiatów,
- ✓ Turnieje piłkarskie,
- ✓ Biegi na orientację,
- ✓ wiele innych.

↳ restaurowanie i udostępnianie zabytków - pozostały nieliczne zabytki dlatego trzeba o nie pieczołowicie dbać i udostępniać turystom jako atrakcje - kościoły, pałace, zespoły parkowo - pałacowe, obronne, budownictwa lubuskiego itp.,

↳ tworzenie i rozwijanie gminnego transportu - gminny, prywatny transport powinien zapewnić przewóz ludzi oraz towarów między miejscowościami w gminie, sąsiednimi gminami oraz w kraju i zagranicą. Powinny być to małe przedsiębiorstwa transportu samochodowego oraz transportu atrakcyjnego dla turystów – bryczki terenowe, zimą kuligi i sanie, kolejki kołowe i wiele innych;

↳ organizowanie akcji zielonych szkół i płuc - celem tych akcji jest wymiana młodzieży oraz tworzenie nowych miejsc pracy. Możliwe to będzie dopiero po rozbudowie bazy noclegowo - gastronomicznej i sportowo - rekreacyjnej. Akcje tego typu należy prowadzić poza sezonem letnim;

↳ wymiana młodzieży - w ramach współpracy z gminami w kraju i za granicą, wykorzystując walory ekologiczne i zdrowotne regionu dążyć do przyjmowania młodzieży z innych gmin i wysyłania swoich grup. Wymiana ta powinna służyć

głównie rozwojowi intelektualnemu gminy oraz tworzyć dodatkowe miejsca pracy. Korzyści z wymiany młodzieży są oczywiste i dlatego proponuje się poniższe formy:

- ✓ wypoczynek i krajoznawstwo,
- ✓ stypendia,
- ✓ zamiłowania i zainteresowania;

↳ rozwój kulturotwórczy regionu - powinien tworzyć warunki do strategii dyferencjacji czyli wyróżniania się gminy Drezdenko w otoczeniu. Jest to trend do rustikalizmu czyli powrót do korzeni, tradycji, obyczajów, zwyczajów, produktów, które stanowią same w sobie atrakcje turystyczne i mają unikatowy charakter oraz nazwę „Drezdenecki”.

Gmina Drezdenko jest terenem ekologicznym o nie skażonym środowisku naturalnym, producentem tlen i pochłaniania zanieczyszczeń o specyficznym mikroklimacie walorami zbliżonymi do klimatu śródziemnomorskiego. Jest to główny walor gminy, o który należy dbać i w planach rozwojowych traktować priorytetowo poprzez osiągnięcie celów;

↳ rozwijanie infrastruktury komunalnej - przez okres 10 lat rozwoju gmina powinna utworzyć mieszkańcom cywilizacyjne podstawy życia. Jest to warunek niezbędny i konieczny w osiągnięciu wszystkich celów zarysowanych w tej strategii rozwojowej. Dlatego należy inwestycje gminne ukierunkować na:

- ✓ wodociągi, kanalizację, kanalizację burzową,
- ✓ oczyszczalnie ścieków przemysłowych i komunalnych,
- ✓ składowanie, sortowanie i przetwórstwo śmieci i odpadów,
- ✓ ogrzewnictwo ekologiczne,
- ✓ mieszkalnictwo indywidualne, spółdzielcze i weekendowe,
- ✓ drogownictwo a zwłaszcza rozbudowa dróg tranzytowych i lokalnych

↳ zalesianie słabych gleb - gleby V i VI klasy oraz nieużytki należy zalesiać tak aby areał lasów wzrósł nawet do 70 - 75%. Będzie to rozszerzać ekologiczność gminy oraz uatrakcyjnić pobyt w lesisto - jeziornym krajobrazie. Szczególnie dla turystów z krajów UE, w których jest bardzo mało lasów. Dzięki zalesianiu

planowemu i samorodnemu będzie można tworzyć tereny ciszy i krajobrazu chronionego;

- ↳ tworzenie parków, zieleńców oraz ukwiecanie miejscowości - we wszystkich miejscowościach gminy w centralnych punktach w połączeniu z parkingami powinny być parki, zieleńce, punkty małej gastronomii, mapy informacyjne itp. służące jako miejsca do zatrzymywania się podróżnych oraz centralne miejsca spotkań mieszkańców z różnych okazji;
- ↳ rozwijanie szlaków pieszych i rowerowych - nie można się skończyć na ich oznakowaniu i wytyczeniu. Szlaki te muszą się łączyć z innymi szlakami w województwie lubuskim, zachodniopomorskim i wielkopolskim oraz w Niemczech. Przy nich powinny znajdować się biwakowiska, wypożyczalnie sprzętu turystycznego, punkty napraw, mała gastronomia i najważniejsze -punkty sanitarno – higieniczne;
- ↳ wyznaczenie stref ciszy i terenów chronionych - jest to niezbędny warunek tworzenia zielonych szkół, domów spokojnej starości, rybaczówek i turystyki ekologicznej polegającej na obserwacjach i badaniach przyrody, a ponadto turystyki weekendowej;
- ↳ dbanie o czystość i estetykę - bez tej działalności nie jest możliwe, aby nastąpił rozwój cywilizacyjny i gospodarczy. Ten warunek musi być uświadomiony wszystkim mieszkańcom ponieważ bałagan, brud, nieład odstrasza, a nie przyciąga do zatrzymania się i pobytu. Należy pamiętać, że teren, obiekt, gospodarstwo itp. czyste i estetyczne powoduje u przejeżdżającego chęć zatrzymania się i zobaczenia, a u mieszkańca lepsze samopoczucie i chęć dalszego działania. Należy podkreślić, że w miejscowościach gminy Drezdenko jest wiele takich obiektów, które u osoby obcej wywołują chęć ich obejrzenia;
- ↳ tworzenie miejsc sanatoryjno - leczniczych i domów spokojnej starości - jest to cel i kierunek przyszłościowy z uwagi na uciążliwości cywilizacyjne i stresy wynikające z życia w dużych miastach. Tworzenie jednego miejsca pobytowego powoduje aż 4 - krotny wzrost zatrudnienia ludności miejscowej w usługach, handlu, gastronomii i opiece medycznej. Ponadto należy podkreślić, że są to miejsca pracy całoroczne, a nie sezonowe.

Aby osiągnąć powyższe cele władze samorządowe powinny ukierunkować swoje przyszłościowe zadania na zapewnienie mieszkańcom warunków rozwoju społecznego oraz wygodnych warunków bytowych czyli chęci działania i życia ludzi w Swojej Małej Ojczyźnie poprzez:

↳ rozwijanie szkolnictwa - każde dziecko w gminie musi mieć zapewniony dostęp do szkoły podstawowej i gimnazjum, w których poziom kształcenia nie może odbiegać od średniego krajowego. Szkoły te muszą mieć dobrych nauczycieli i być dobrze wyposażone w pomoce dydaktyczne. Muszą zapewniać młodzieży równy start edukacyjny z młodzieżą ośrodków miejskich. Ponadto wszystkie szkoły poza zajęciami lekcyjnymi powinny być miejscowymi centrami edukacyjnymi dorosłych oraz rekreacji masowej;

↳ utworzenie Centrum Edukacyjnego oraz zamieszczenie w nim szkoły typu wyższego - władze samorządowe muszą przekonać władze oświatowe do utworzenia szkoły wyższej ogólnej lub zawodowej, ze względu na liczbę mieszkańców, duże bezrobocie oraz rozwój wytyczony w niniejszej strategii rozwojowej. Specjalizacja szkoły ukierunkowana na rozwijanie turystyki oraz wykorzystanie zasobów miejscowych. Na bazie tej szkoły powinny być utworzone i działać:

✓ Europejskie Centrum Informacyjno – Doradcze

✓ Centrum Kształcenia Dorosłych

Dobrym rozwiązaniem będzie współpraca tej szkoły z centrów z Politechniką Koszalińską, Wyższymi Szkołami i uczelniami tego typu w kraju i za granicą;

↳ rozwijanie wspólnoty interesów mieszkańców gminy - każdy mieszkaniec musi zrozumieć, że jego los zależy od niego samego oraz sąsiadów, znajomych itp. połączonych w działaniu wspólnymi interesami jako dobrem ogółu. Dlatego niezbędny jest rozwój stowarzyszeń gospodarczych, kulturalnych, religijnych i innych nawet po to aby korzystać ze źródeł pomocowych krajowych i zagranicznych. O pomoc na równi z władzami mogą ubiegać się stowarzyszenia, a ponadto tylko dzięki nim możliwe jest nawiązywanie różnorodnych kontaktów grupowych z podobnymi organizacjami w kraju i za granicą;

↳ rozbudowanie Gminnego Ośrodka Kultury (w tym: Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Dreddenko) - istniejący ośrodek należy zmodernizować i rozbudować w kierunku tzw. „Domu Ludowego” przeznaczonego na wszelkiego rodzaju imprezy dla ludności i przyjezdnych turystów z różnymi klubami np. Międzynarodowej Prasy i Książki, Przedsiębiorców Rolnych itp. oraz stowarzyszeń kulturalnych i zespołów folklorystycznych osób starszych i młodzieżowo – dziecięcych, nauczaniem języków obcych. W Gminnym Ośrodku Kultury powinna być kawiarnia z wystrojem ludowym, sala bilardowa, czytelnia itp.;

↳ tworzenie ładu architektonicznego oraz dbania o czystość i estetykę we wszystkich miejscowościach gminy - miasto Dreddenko powinno wyraźnie mieć zarysowane części:

- ✓ część publiczna - z centralnym placem i deptakiem;
- ✓ część mieszkalna - domy i domki jednorodzinne;
- ✓ część przemysłowo - usługowa
- ✓ część rekreacyjno - sportowa

We wszystkich częściach miasta zabudowa estetyczna, ciekawa architektonicznie, zabudowana w przyrodę estetyczna i ładnie utrzymana. Miejscowości turystyczne również uporządkowane dzielone na część publiczno - mieszkalną i farmerską. Miasto i miejscowości z zieleńcami i ukwiecone z ławkami do odpoczynku i małą gastronomią;

↳ rozwijanie dostępności do służby zdrowia - tworzenie publicznych i prywatnych placówek służby zdrowia w tym obiektów sanatoryjno - leczniczych oraz domów spokojnej starości, a także aptek, służby weterynaryjnej i sanitarno - higienicznej oraz społecznej służby ratownictwa i pierwszej pomocy przedmedycznej w miejscach publicznych;

↳ rozwijanie bazy rekreacyjno - sportowej – baza ta to wielofunkcyjna rola szkół i udostępnianie hal sportowych, boisk, kortów itp. miejscowej ludności i przyjezdnym oraz budowa krytej pływalni i odkrytej w Dreddenku, pływalni na jeziorach, kortów tenisowych, boisk, siłowni dla pań i panów, kręgielni oraz przynajmniej jednego pola golfowego, a także parkingów, ścieżek zdrowia, szlaków pieszych i rowerowych, toru motocrossowego, toru konnego w tym dla bryczek, wypożyczalni sprzętu sportowego. Baza ta powinna mieć charakter

publiczno – prywatny. Ponadto w Drezenku przewiduje się budowę Drezdeneckiego Centrum Sportowo – Rekreacyjnego z kręgielniami, kortami do tenisa, pływalnią odkrytą i małą gastronomią, kawiarnią, restauracją, polami biwakowymi i pensjonatem;

↳ rozwijanie bazy usługowo - gastronomicznej - jest to podstawowa baza zapewniająca pobyt w dobrych warunkach dla przyjezdnych. Baza ta to obiekty noclegowe - hotele, pensjonaty, gospodarstwa agroturystyczne, prywatne kwatery, motele itp. oraz restauracje, kawiarnie, cukiernie, winiarnie, paby, dyskoteki i punkty małej gastronomii. Ponadto są to usługi serwisowe, kosmetyczno - fryzjerskie, fotograficzne, pamiątkarskie itp. oraz obiekty takie jak pola biwakowe, campingi;

↳ rozwijanie bazy kulturalnej - cała baza kulturalna ma służyć mieszkańcom do kulturalnej działalności, a przyjezdnym do uatrakcyjnienia pobytu. W każdej miejscowości powinien być obiekt publiczny przeznaczony na tę działalność, może być to remiza, klub lub szkoła. Ponadto część obiektów kulturalnych w tym zabytki powinny mieć skomercjalizowany charakter i zapewniać miejsca pracy oraz dochody ludności miejscowej (likwidowane szkoły wykorzystać na ośrodki kultury wiejskiej);

↳ rozwijanie budownictwa spółdzielczego i społecznego - władze samorządowe powinny dotychczasowe mieszkalnictwo komunalne sprywatyzować i zostawić w swojej dyspozycji tylko część socjalną dla ubogich mieszkańców gminy. Główną uwagę skupić na rozwijaniu spółdzielczego i społecznego budownictwa mieszkaniowego poprzez tworzenie różnego rodzaju ulg i preferencji np. sprzedaż działek budowlanych po preferencyjnych cenach, zwolnienia i ulgi w podatku od nieruchomości na pewien okres itp. Wraz z preferencjami władze powinny ingerować w formę budownictwa, kształt osiedli itp. aby zapewnić ład architektoniczny i estetykę nowych budowli i osiedli;

Osiągnięcie powyższych celów zapewni wzrost ekonomiczny i rozwój społeczny tym samym gmina stanie się bezpieczna dla mieszkańców i przyjezdnych.

Bezpieczeństwo w gminie ulegnie poprawie poprzez:

- ↳ rozwijanie harcerstwa i innych organizacji młodzieżowych - w gminie należy odtworzyć działalność harcerstwa i utworzyć drużyny specjalistyczne np.: strażackie, ratownictwa i pierwszej pomocy, lotniarską itp. oraz inne organizacje o charakterze oświatowym, naukowym, użytkowym - koło Ligi Ochrony Przyrody, ekologiczne, młodych biznesmenów itp. Młodzież musi mieć możliwość wyżycia się w działaniu społecznym;
- ↳ rozwijanie sportu młodzieżowego - obok organizacji młodzieżowych powinny w szkołach działać kluby sportowe i sekcje np. piłkarskie, lekkoatletyczne, sportów obronnych, lotniarskie, saneczkarskie, narciarskie itp. Ten sport powinien być wspomagany z gminnej kasy;
- ↳ rozwijanie kół zainteresowań - dla starszych i młodzieży poprzez powstawanie różnorodnych kół, sekcji, zespołów: pieśni i tańca, artystycznych, rękodzieła, majsterkowania, baletu, fotografii, miłośników przyrody, informatycznych i wielu innych;
- ↳ rozwój działań prewencyjnych policji - policja powinna dążyć poprzez swoje działania prewencyjne do wsparcia przez ludność miejscową. Dlatego wspólnie z organizacjami i stowarzyszeniami mieszkańców powinna uczestniczyć w życiu publicznym oraz prowadzić akcje:
- ✓ zasad ruchu drogowego zwłaszcza pieszego,
 - ✓ przeciwdziałania narkomanii i innym patologiom społecznym,
 - ✓ pierwszej pomocy,
 - ✓ ekologii i ochrony środowiska,
 - ✓ samoobrony obywatelskiej, inne akcje prewencyjne np. p.poż, ewakuacyjne itp.
- ↳ rozwijanie telefonizacji i monitoringu - w Drezdenku oraz miejscowościach gminy powinny znajdować się ogólnodostępne telefony łączące natychmiast z policją, strażą pożarną i pogotowiem ratunkowy, oraz automaty telefoniczne umożliwiające łączność ludności miejscowej i przyjezdnych z całym światem. Miejsca publiczne powinny być monitorowane komputerowo, a niebezpieczne poprzez telewizję.

Osiągnięcie powyższych celów w następnym rozdziale przedstawione będzie w postaci planu strategicznego. Niewątpliwie ich realizacja przyczyni się do wzrostu ekonomicznego tym samym wzrostu dobrobytu mieszkańców, obniżenia bezrobocia do 3 - 4% i całkowitej jego likwidacji w sezonie dużego ruchu turystycznego, poprawienia standardów cywilizacyjnych życia mieszkańców, wzrostu bezpieczeństwa i najważniejsze, chęci dalszego życia w mieście i gminie Drezdenko.

CZĘŚĆ 4. STRATEGICZNY PLAN ROZWOJU MIASTA I GMINY DREZDENKO DO 2015 ROKU

4.1. Strategie realizacyjne planu rozwoju.

Strategia jest wyborem drogi (sposobu i metod) w osiągnięciu wytyczonych celów poprzez realizację zadań ujętych w planie strategicznym mającym na celu jak najefektywniejsze wykorzystanie posiadanych zasobów materialnych i finansowych. Należy podkreślić, że zasoby zawsze mają charakter ograniczony.

Z szerokiego spektrum strategii w rozwoju gminy Drezdenko celowo jest stosować następujące:

1. Strategię dyferencjacji: czyli wyróżniania się w powiecie, województwie i kraju. W gminie występują zasoby umożliwiające stosowanie tej strategii: walory naturalne, mikroklimat, możliwość uprawiania sportów wodnych (wyjątek na Pomorzu), duże zalesienie. Ponadto gmina musi wyróżniać się produktami, obsługą turystów, unikatowymi imprezami. Celem tej strategii jest przyciągnięcie turystów z zewnątrz oraz utrwalenie w otoczeniu swojej wyjątkowości.
2. Strategię dywersyfikacji: jest to równoczesne rozszerzenie działalności oraz obszaru oddziaływania. Stosować ją można w każdej działalności w układzie: rodzaj działalności ⇨ obszar oddziaływania np.:
 - a) produkcja: ⇨ rynek gminny ⇨ powiatowy ⇨ regionalny
produkt - 1
produkt - 2
 - b) impreza kulturalna ⇨ w gminie ⇨ powiat ⇨ region
impreza masowa
inne imprezy
3. Do strategii dywersyfikacji wiedzie droga poprzez stosowanie pomocniczych strategii:
 - a) rozwoju produktów (usług) ⇨ PiUsł. - 1, PiU -2, PiU (N)

- b) rozwoju obszarów oddziaływania ⇒ gmina ⇒ powiat ⇒ region ⇒ kraj ⇒ zagranica
- c) penetracji - produkt, usługa, rodzaj działalności mający charakter nowości najpierw sprawdza się w jednostkowym wydaniu na lokalnym obszarze i po dobrych opiniach lub przyjęciu rozszerza się obszar oddziaływania.
4. Strategię franchisingu - jest to podstawowa strategia w tworzeniu i rozwijaniu małych i średnich przedsiębiorstw przy ograniczonych możliwościach finansowych i dużym bezrobociu. Jej stosowanie polega na tworzeniu nowych przedsiębiorstw, które są poddostawcami większych firm krajowych i zagranicznych lub nawet produkujących produkty pod ich marką. Warunkiem stosowania tej strategii jest:
- wniesienie aportu rzeczowego np. hala, budynek;
 - siła robocza w miarę tania i wykwalifikowana;
 - ulgi w podatkach i opłatach lokalnych
 - najważniejsze to aktywność w poszukiwaniu partnera i przekonanie go o celowości przedsięwzięcia.
- Po pozyskaniu firmy przedsiębiorca miejscowy tworzy warunki do produkcji a firma zasadnicza zajmuje się technologią, wyposażeniem w maszyny, zbytem, promocją itp.
- W gminie Drezdenko można ubiegać się o produkcję dla znanych firm krajowych i zagranicznych rolno - spożywczych, przemysłu drzewnego, materiałów budowlanych, meblarskich, odlewniczych itp.
5. Strategię aliansów - jest to strategia wyjątkowo przydatna dla władz samorządowych w realizacji dużych przedsięwzięć inwestycyjnych. Polega ona na dobrowolnej współpracy w związkach celowych z innymi gminami np. gazyfikacja, telefonizacja, kanalizacja, kultura, turystyka itp. oraz działalności w związkach i stowarzyszeniach gminnych i wspólnej promocji, organizacji dużych przedsięwzięć gospodarczych np. targi itp.
6. Strategię specjalizacji na jednym biznesie (rodzaju działalności) jest to strategia dla całej gminy oraz nowo powstających przedsiębiorstw. Polega ona na wyborze jednego produktu, usługi lub działalności jako podstawowej i ciągle

udoskonalanej służącej do wyrabiania marki i renomy w otoczeniu bliższym i dalszym. Dzięki tej strategii koncentrujemy zasoby na tym, co najlepiej robimy oraz na tym, co przynosi największe efekty. Tym samym nie rozpraszamy sił i środków na działania zbędne.

Gmina Drezdenko powinna skoncentrować się na:

- * turystyce w tym kwalifikowanej i weekendowej
 - * przetwórstwie leśnym i drzewnym
 - * przetwórstwie rolno - spożywczym
 - * ekologii
 - * imprezach kulturalno - turystycznych
 - * rzemiośle, rękodziele.
7. Strategię restrukturyzacji - polega na doskonaleniu struktur organizacyjnych:
- wsi i rolnictwa
 - administracji samorządowej
 - szkolnictwa i kultury
8. Inne strategie w odniesieniu do przedsiębiorstw a zwłaszcza: integracji w przód i wstecz czyli rozwijanie przedsiębiorstw dostarczających półprodukty, surowce itp. dla większych firm lub przedstawicielstwa tych firm w gminie oraz dywersyfikacji wertykalnej i horyzontalnej.

Strategie oraz przedsięwzięcia i przykładowe zadania strategiczne zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 53

Zestawienie strategii i przedsięwzięć strategicznych gminy Drezdenko

Rodzaj strategii	Przedsięwzięcia strategiczne samorządu	Przedsięwzięcia strategiczne przedsiębiorstw i mieszkańców
strategia dywersyfikacji	<ul style="list-style-type: none"> • turystyka • estetyka • wielofunkcyjne wsie • ekologia i ochrona środowiska • opieka nad ludźmi starszymi • imprezy masowe • działalność oświatowa • bezpieczeństwo - spokój 	<ul style="list-style-type: none"> • baza turystyczna • estetyka zabudowy • gospodarstwa farmerskie i agroturystyczne • przetwórstwo rolno-spożywcze • przetwórstwo leśne • zdrowa żywność • rzemiosło • rękodzieło • materiały budowlane
strategia dywersyfikacji	<ul style="list-style-type: none"> • turystyka kwalifikowana • wypoczynek i rekreacja • promocja i marketing • pobudzenie przedsiębiorczości • zwalczanie bezrobocia 	<ul style="list-style-type: none"> • zaopatrywanie w produkty zdrowej żywności ludności Gorzowa i Berlina • rozwijanie przedsiębiorstw półproduktów i produktów dla budownictwa mieszkaniowego • przetwórstwo owoców leśnych • ziołolecznictwo
strategie rozwoju produktów, obszarów i penetracji	<ul style="list-style-type: none"> • turystyka wodna • ekoturystyka • turystyka lecznicza • imprezy kulturalne • udział w stowarzyszeniach • turystyka weekendowa 	<ul style="list-style-type: none"> • szkoły wodne • rybacówki, domki myśliwskie • osiedla domków wczasowych (weekendowych) • rozwój produktów zdrowej żywności • uprawy ziół • uprawy ekologiczne: trzcina, wiklina, konopie • uprawy nowych roślin: chmiel, zielonki • wytwórnie pasz • hodowla koni • inne
strategie franchisingu		<ul style="list-style-type: none"> • dziewiarstwo i tekstylia • przetwórstwo rolno-spożywcze • materiały budowlane • krawiectwo • przetwórstwo drzewne • meblarstwo i galanteria drzewna • produkcja rolna • produkcja metalowa • produkcja elektroniczna • produkcja zwierzęca • utylizacja śmieci i odpadów
strategia aliansów	<ul style="list-style-type: none"> • wodociągi i kanalizacja • gazyfikacja • turystyka - szlaki piesze, rowerowe, konne • ochrona środowiska • drogownictwo • oświata, nauka, kultura • sport i rekreacja • zwalczanie bezrobocia 	

	<ul style="list-style-type: none"> • promocja i marketing 	
strategia specjalizacji	Turystyka: wypoczynkowa, rekreacyjna, weekendowa, wodna, ekologiczna, kwalifikowana itp. Przetwórstwo rolno - spożywcze i runa leśnego Rzemiosło i rękodzieło Imprezy kulturalno - oświatowe i turystyczne	
Strategia restrukturyzacji	<ul style="list-style-type: none"> • wsie (przekształcenie w wielofunkcyjne) • oświata (szkolnictwo podstawowe, gimnazja, szkoły średnie) • administracja - uzyskanie certyfikatu 1400 (norma europejska) 	
Inne strategie: wynikające ze specyfiki przedsięwzięć długofalowych		

4.2. Zadania wynikające z celów strategicznych.

W niniejszym podrozdziale na bazie analizy dotychczasowych wyników badań, szans i zagrożeń oraz mocnych i słabych stron gminy Drezdenko zostaną uszczegółowione cele strategiczne uporządkowane w hierarchicznej kolejności z jednoczesnym wytyczeniem zadań realizacyjnych gwarantujących ich osiągnięcie. Każda grupa zadań zostanie zakończona wykazem skutków ich zaniechania.

Podstawowym celem zapewniającym wzrost ekonomiczny oraz osiągnięcie wszystkich innych celów jest:

Miasto i gmina ośrodkiem wzrostu gospodarczego

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA REALIZACYJNE
-------------------------	-----------------------------

opracowanie programu restrukturyzacji rolnictwa wsi drezdeneckiej	<ul style="list-style-type: none"> • wykonanie studium zagospodarowania przestrzennego do 2015 r. • wytypowanie wsi do likwidacji i przeprowadzenie konsultacji i referendum • wspólnie z Lasami Państwowymi opracowanie planu zalesienia • opracowanie projektów wsi turystycznej i wielofunkcyjnej
aktywizacja przedsiębiorczości gospodarczej mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> • utworzenie Europejskiego Centrum Informacyjno-Doradczego • Utworzenie Centrum Gminnej Przedsiębiorczości z Inkubatorem oraz przygotowania zawodowego • powołanie gminnego ciała doradztwa gospodarczego i samorządowego
rozwijanie przetwórstwa rolno-spożywczego i runa leśnego	<ul style="list-style-type: none"> • zorganizowanie doradztwa rolniczego • wydzielenie gruntów pod przetwórstwo rolno-spożywcze i runa leśnego • pomoc mieszkańcom w nawiązaniu kontaktów z firmami przetwórstwa rolnego, spożywczego i leśnego • opracowanie programu zwalczania bezrobocia na wsi
rozwijanie rzemiosła i rękodzieła ludowo-artystycznego	<ul style="list-style-type: none"> • zorganizowanie konkursu 1 raz w roku na „Produkt Drezdenecki” produkt rolny, spożywczy, rzemieślniczy i rękodzieła artystycznego • zorganizowanie „Dni Drezdenka” o charakterze promocyjnym w gminie, regionie, kraju itp. • stypendium dla twórcy ludowego
rozwijanie turystyki i agroturystyki	<ul style="list-style-type: none"> • wydzielenie terenów w gminie pod infrastrukturę turystyczną • ogłoszenie przetargów na zagospodarowanie tych terenów • opracowanie planu rozbudowy bazy rekreacyjno-sportowej gminno-prywatnej • zorganizowanie konkursu na najlepsze gminne gospodarstwo agroturystyczne • zorganizowanie informacji turystycznej • wydzielenie terenów pod miejscowości weekendowe • wykonanie ścieżek zdrowia, szlaków pieszych, rowerowych, konnych, toru motocrossowego itp. • utworzenie Drezdeneckiego Centrum Sportu Rekreacyjnego
promowanie gospodarcze w kraju i za granicą	<ul style="list-style-type: none"> • upublicznienie strategii rozwoju w formie wydawnictwa • opracowanie folderu gospodarczo-turystycznego o gminie • utworzenie lobby drezdeneckiego • opracowanie kalendarza imprez targowych • powołanie specjalisty od public relations jako rzecznika prasowego • nawiązanie kontaktów gospodarczych z gminami w kraju i za granicą
rozwijanie kas wzajemnej pomocy	<ul style="list-style-type: none"> • utworzenie gminnej kasy oszczędnościowo-pożyczkowej • inicjowanie powstania kas wzajemnej pomocy w związkach i stowarzyszeniach mieszkańców
tworzenie warunków dla inwestorów miejscowych z zewnątrz	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie systemu ulg i preferencji dla inwestorów w zależności od liczby zatrudnionych • pomoc prawna i informacyjna inwestorom miejscowym
tworzenie i rozwój działalności stowarzyszeń gospodarczych	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie zasad pomocy dla inicjatyw i związków gospodarczych • inicjowanie i wspieranie działalności niżej wymienionych stowarzyszeń: <ul style="list-style-type: none"> - producentów rolnych - przedsiębiorców przemysłowych i budowlanych - kupców i handlowców

	- hotelarzy i gastronomików - rzemiosła i usług
tworzenie związków celowych gmin do realizacji wspólnych zadań	<ul style="list-style-type: none"> • przystąpienie do Związków Gmin • wybór inwestycji wspólnych • wybór i określenie zasad współpracy z gminami
nawiązywanie stosunków partnerskich z gminami w kraju i za granicą	<ul style="list-style-type: none"> • programy współpracy z gminami w Niemczech, Danii, Szwecji, Austrii, Litwie, Estonii, Rosji • program imprez wymiennych • program imprez gospodarczych • inne kontakty

SKUTKI ZANIECHANIA ZADAŃ

- brak planowego wzrostu i rozwoju gminy
- dalsze ubożenie mieszkańców gminy (strefa nędzy)
- chaos gospodarczy, upadłości, zniechęcenie do przedsiębiorczości
- dalszy wzrost bezrobocia (strefa chronionego bezrobocia)
- wzrost zagrożenia patologiami społecznymi oraz obniżenie poziomu cywilizacyjnego mieszkańców
- nie wykorzystanie zasobów naturalnych: surowce, krajobraz, lasy, jeziora i mikroklimat
- duży wzrost kosztów pomocy społecznej
- izolacjonizm w powiecie, województwie i kraju oraz peryteryjności gminy
- wzrost zagrożenia bezpieczeństwa publicznego
- pogłębiający się brak zainteresowania inwestowaniem w gminie
- pogłębienie się zjawiska „stadnego myślenia” - nic nie zależy odemnie, na nic nie mamy wpływu itp.

Gmina otwarta, przyjazna i gościnna

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA REALIZACYJNE
rozbudowanie, modernizacja dróg	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie i wykonanie planu modernizacji dróg gminnych, ulic, chodników • wytyczenie i budowa parkingów płatnych, leśnych pól biwakowych i campingów

	<ul style="list-style-type: none"> • modernizacja szlaków pieszych i rowerowych • modernizacja dróg powiatowych i wojewódzkich
rozbudowanie telekomunikacji i internetu	<ul style="list-style-type: none"> • podjęcie i opracowanie akcji telefon w każdym domu • włączenie gminy w sieć telefonii komórkowej • plan połączenia gminy z siecią internetową • własna strona w „Internecie”
rozwijanie bazy turystycznej	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie programu rozwoju turystyki • opracowanie i wdrożenie planu gminnej bazy rekreacyjno-sportowej • opracowanie sposobów pomocy dla rozbudowy bazy noclegowej i gastronomicznej • inicjowanie tworzenia bazy sanatoryjnej i domów spokojnej starości
tworzenie stowarzyszeń oświatowych - naukowych, kulturalnych itp	<ul style="list-style-type: none"> • utworzenie stowarzyszenia „Przyjaciół Drezdenka” • utworzenie stowarzyszenia naukowego: ochrony przyrody, ekologicznego itp. • rozwijanie stowarzyszeń kulturalnych i zespołów folklorystycznych pieśni i tańca, muzycznych twórców ludowych itp.
organizowanie imprez o krajowym i międzynarodowym znaczeniu	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie i wdrożenie programu imprez masowych w Dreźnie: • Las żywi i bogaci • Rykowisko - impreza myśliwska • Zawody drwali • Carawaning • Złoty pstrąg - impreza wędkarska • zawody kajakowe • przegląd zespołów folklorystycznych • wiele innych
restaurowanie i udostępnienie zabytków	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie planu restauracji zabytków • opracowanie sposobów udostępniania zabytków • system opłat miejscowych za zwiedzanie
tworzenie i rozwijanie gminnego transportu	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie sposobu utworzenia gminnego transportu dowozu dzieci do szkół oraz odpłatnego transportu mieszkańców i turystów z miejscowości do miejscowości • transport publiczny • transport prywatny
organizowanie akcji zielone szkoły i płuca i wymiany młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie sposobów wykorzystania szkół latem na kolonie i schroniska • przemyślenie i organizowanie akcji „zielone płuca Polski i Europy” • wymiana międzyszkolna młodzieży • wymiana między gminami • stypendia dla zdolnej młodzieży
rozwijanie kultury drezdeneckiej w sensie regionalizmu	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja konkursów na: <ul style="list-style-type: none"> - ubiór drezdenecki - produkt drezdenecki - wystrój drezdenecki - zwyczaj drezdenecki - inne

SKUTKI ZANIECHANIA ZADAŃ

- przekształcenie gminy w region apatii i beznadziei omijany przez turystów - pogłębienie izolacji gminy
- duża migracja i obniżenie zaludnienia do 10 – 11 tys. mieszkańców
- starzenie się mieszkańców i zamieszkiwanie gminy przez rencistów i emerytów
- przekształcenie się gminy w pustynię kulturalną i intelektualną
- dalsze ubożenie mieszkańców oraz wyludnienie się wsi, powstawanie ruder, dzikiej roślinności oraz slumsów wiejskich
- pogłębiające się obniżenie możliwości rozwoju intelektualnego dzieci i młodzieży - wtórny analfabetyzm - „dziedziczenie biedy i bezrobocia”

Gmina terenem ekologicznym zdrowym dla mieszkańców i przyjezdnych

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA REALIZACYJNE
rozwijanie infrastruktury komunalnej	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie planu długofalowego inwestycji komunalnej (gaz, wodociągi, kanalizacja, drogi) • opracowanie aplikacji inwestycji do funduszy pomocowych • opracowanie programu rozwoju mieszkalnictwa • inicjowanie mieszkalnictwa społecznego • utworzenie komunalnego mieszkalnictwa socjalnego
zalesienie gleb V i VI klasy	<ul style="list-style-type: none"> • wspólnie z dyrekcją Lasów Państwowych opracowanie planu zalesienia gminy w ramach programu „Zielone Płuca Polski i Europy”
tworzenie parków, zieleńców oraz ukwiecenie miejscowości	<ul style="list-style-type: none"> • umieszczenie w planie zagospodarowania przestrzennego parków i zieleńców • restaurowanie parków pałacowych • zorganizowanie konkursu na ukwiecenie posesji, balkonu, działkę itp
rozwijanie szlaków pieszych i rowerowych i wodnych	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie zagospodarowania wytyczonych szlaków pieszych i rowerowych • dzierżawa terenów pod biwakowiska, punkty małej gastronomii itp. • organizowanie imprez turystycznych na szlakach pieszych, rowerowych i wodnych
wyznaczenie stref ciszy i terenów chronionych	<ul style="list-style-type: none"> • wspólnie z dyrekcją Lasów Państwowych AWRSP ustalenie stref ciszy, krajobrazu chronionego w celu rozwoju turystyki ekologicznej • ziołolecznictwo (strefy i uprawy ziół) • osiedla domków weekendowych • plan przejęcia lasów i gruntów w dyspozycję gminy
dbanie o czystość	<ul style="list-style-type: none"> • konkurs na ekologiczne i czyste i estetyczne obejście gospodarskie, posiadłość, obiekt turystyczny, agroturystyczny • akcje czysty las, naturalne środowisko • ustalenie mandatów i opłat karnych za bałagan i brud
tworzenie miejsc sanatoryjno - leczniczych	<ul style="list-style-type: none"> • we współpracy krajowej i zagranicznej wykorzystanie szans mikroklimatu, zachęcanie inwestorów do tworzenia sanatoriów

i domów spokojnej starości	i domów spokojnej starości
----------------------------	----------------------------

SKUTKI ZANIECHANIA ZADAŃ

- nie wykorzystanie źródeł finansowych funduszy pomocowych UE w rozwijaniu infrastruktury technicznej gminy
- pogłębienie izolacjonizmu gminy
- nie wykorzystanie właściwości mikroklimatu krajobrazu, stref ciszy i spokoju
- nie utworzenie podstawowej infrastruktury cywilizacyjnej tym samym zniechęcenie inwestorów z zewnątrz do inwestowania w gminie
- omijanie gminy przez turystów oraz brak zainteresowania budownictwem weekendowym
- dalsza degradacja miejscowości (wsi gminnych), rudery, zapuszczone gospodarstwa, brak dostępności komunikacyjnej
- powstanie w otoczeniu negatywnego obrazu i opinii o gminie polanowskie

Gmina zapewniająca rozwój społeczny i wygodę mieszkańców

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA REALIZACYJNE
rozwijanie szkolnictwa	<ul style="list-style-type: none"> • rozbudowa sieci gimnazjów, szkół średnich i wyższej • modernizacja i rozbudowa szkół podstawowych wielofunkcyjnych • program wyposażenia szkół
	<ul style="list-style-type: none"> • utworzenie: <ul style="list-style-type: none"> - Europejskiego Centrum Informacyjno-Doradczego - Centrum Kształcenia lub Doskonalenia Zawodowego Dorosłych • program rozwoju współpracy oświatowej i z Politechniką Koszalińską
rozwijanie wspólnot gminnych	<ul style="list-style-type: none"> • program rozwoju spółdzielczości: <ul style="list-style-type: none"> - rolnej, agrobiznesu - produkcyjnej - finansowej - inne • pomoc w rozwijaniu wspólnot mieszkańców i ich organów przedstawicielskich, rad sołectw, kulturalnych, oświatowych itp.
rozbudowanie Gminnego Ośrodka Kultury i punktów kultury w miejscowościach gminy	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie programu rozwoju kultury gminnej • przekształcenie Gminnego Ośrodka Kultury jako placówki dla mieszkańców i przyjezdnych • rozbudowa, modernizacja GKO jako wizytówki kulturalnej gminy
tworzenie ładu architektonicznego oraz	<ul style="list-style-type: none"> • zaplanowanie w studium rozwoju przestrzennego: <ul style="list-style-type: none"> - części publiczno-usługowej miejscowości

dbanie o czystość i estetykę gminy	<ul style="list-style-type: none"> - części mieszkalnych - części przemysłowo - usługowej - części rekreacyjno - sportowej • każda miejscowość musi mieć wyraźne wyodrębnienie centrum handlowe, usługowe, informacyjne, noclegowo-gastronomiczne
rozwijanie dostępności do służby zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> • wspólnie z kasą chorych ustalenie programu rozwoju służby zdrowia w gminie o charakterze - lekarzy pierwszego kontaktu -placówek specjalistycznych - prywatnej służby lekarskiej - aptek - sanatoriów
rozwijanie bazy rekreacyjno-sportowej	<ul style="list-style-type: none"> • program rozwoju turystyki, sportu i rekreacji - baza publiczna - baza prywatna - baza specjalistycznej turystyki kwalifikowanej - planowanie i rozwój Drezdeneckiego Centrum Sportu i Rekreacji
rozwijanie bazy usługowo - gastronomicznej	<ul style="list-style-type: none"> • program rozwoju małej przedsiębiorczości i usług zapewniających mieszkańcom wygodę życia: - handel - gastronomia - usługi krawieckie, fryzjerskie, naprawy, serwis, remonty itp.
rozwijanie budownictwa mieszkaniowego spółdzielczego i socjalnego	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcenie budownictwa komunalnego w socjalne • program mieszkalnictwa spółdzielczego • program budownictwa społecznego

SKUTKI ZANIECHANIA ZADAŃ

- ograniczenie dzieciom i młodzieży oraz dorosłym możliwości kształcenia na poziomie średnim i wyższym oraz doskonalenia zawodowego w gminie
- pogłębienie się indywidualizmu i egoizmu mieszkańców
- brak poczucia więzi wspólnotowych
- ucieczka ludzi wykształconych oraz posiadających kapitał
- pogłębienie się izolacjonizmu i peryferyjności gminy
- chaotyczna i nieskoordynowana zabudowa miejscowości ograniczająca ład, estetykę i ujemnie wpływająca na atrakcyjność turystyczną
- brak dostępności mieszkańców do służby zdrowia i niski poziom zdrowotności
- słaba baza lub brak bazy noclegowej, gastronomicznej, sportowo - rekreacyjnej zniechęcającej turystów do pobytu w gminie
- pogłębiający się kryzys mieszkalnictwa oraz ruderowacenie komunalnej substancji mieszkaniowej

Gmina bezpieczna

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA REALIZACYJNE
rozwijanie harcerstwa i innych organizacji młodzieżowych	<ul style="list-style-type: none"> • aktywizacja młodzieży poprzez działalność władz samorządowych, nauczycieli, społeczników i tworzenie: <ul style="list-style-type: none"> - organizacji harcerskich - ochrony przyrody - ruchu młodych - p.poż • organizacji strzeleckich i innych
rozwijanie sportu młodzieżowego	<ul style="list-style-type: none"> • kluby sportowe miejskie, wiejskie i szkolne • stadiony, boiska, hale sportów, pływalnie, korty, kręgielnie itp. • zawody młodzieżowe
rozwijanie kół zainteresowań	<ul style="list-style-type: none"> • program rozwoju gminnych kół zainteresowań naukowych, kulturalnych, użytkowych • rozwijanie bazy tych kół • organizowanie współpracy - kół zainteresowań z innymi w kraju i za granicą
rozwój działań prewencyjnych policji i straży pożarnej	<ul style="list-style-type: none"> • plany akcji prewencyjnych w szkołach i miejscowościach • pokazy akcji ratowniczych p.poż • współpraca z organizacjami młodzieżowymi • współpraca policji z samorządem i mieszkańcami
rozwijanie telefonizacji i monitoringu	<ul style="list-style-type: none"> • instalowanie ogólnodostępnych telefonów ratunkowych w Drezdenku i wszystkich miejscowościach • monitoring elektroniczny miejsc publicznych • monitoring miejsc niebezpiecznych telewizyjno - fotograficzny

SKUTKI ZANIECHANIA ZADAŃ

- wzrost przestępczości, kradzieży, grabieży, napadów itp.
- wzrost patologii społecznych - alkoholizm, narkomania, żebractwo, bezdomność itp.
- powstanie gangów młodzieżowych o różnym charakterze
- ograniczenie skuteczności policji
- wzrost apatii mieszkańców oraz niechęć do przedsiębiorczości i posiadania dóbr materialnych
- ucieczka ludzi wykształconych i przedsiębiorczych z gminy
- powstanie i utrwalenie złej opinii o gminie w otoczeniu bliższym i dalszym

Powyższe zadania mają charakter kierunkowy. Każde zadanie przyjęte do realizacji musi być zamienione na program, plan, projekt samorządowy, organizacji

społecznych lub gospodarczych mieszkańców, a nawet projekty indywidualne społecznie akceptowane i konsekwentnie realizowane

Lista zadań nie jest ostateczna. Zadań może być mniej lub więcej. Zależć to będzie od chęci, inicjatywy oraz pozyskanych z zewnątrz zasobów finansowych. Jednakże przedstawione wyżej zadania należy uznać za zasadnicze gwarantujące osiągnięcie celów strategicznych zapewniających wzrost gospodarczy i rozwój społeczny gminy Drezdenko.

W dalszej części rozdziału wskazujemy: kto, jak i skąd wziąć fundusze na wykonanie tych zadań?

4.3. Synteza zadań

W tym podrozdziale proponuje się plan strategiczny realizacji zadań wynikających z założeń i celów strategicznych

Każde zadanie zawarte w tym podrozdziale nie jest zadaniem ostatecznie sformułowanym. Zadania te muszą być ostatecznie formułowane przez odpowiednie komórki organizacyjne Urzędu Miasta i Gminy wprowadzane do budżetu gminnego oraz zatwierdzone przez Radę Miejską, organizacje gospodarcze i mieszkańców w kwestiach ich dotyczących zgodnie z regułami demokratycznymi oraz przepisami prawa.

Zadania te ujęte w formie harmonogramu ułożone z logiką związków i wynikania w 15 – letnim okresie rozwoju mają służyć wszystkim mieszkańcom i władzy samorządowej w uchwyceniu perspektywy rozwojowej (wizji) dróg i metod jej realizacji w perspektywie czasowej.

Tabela 54

Zestawienie zadań strategicznych

Nr zadania	Zadanie	Termin realizacji	Odpowiedzialni
------------	---------	-------------------	----------------

MIASTO I GMINA OŚRODKIEM WZROSTU GOSPODARCZEGO

1	2	3	4
4.3.1.	opracowanie studium zagospodarowania przestrzennego	2000	Zarząd, Rada Miasta
4.3.2.	opracowanie projektu wsi turystycznych, wielofunkcyjnych i do likwidacji	2000	Rada, Rady sołeckie zawarty w studium zagospod. przestrzennego
4.3.3.	opracowanie planu zalesienia gleb V i VI klasy i zalesienie (stopniowe)	2000-2001	Urząd MiG, dyrekcja LP, dyrekcja AWRSP, rolnicy i dzierżawcy
4.3.4.	przeprowadzenie konsultacji likwidacji wsi w pierwszej kolejności liczących do 10 mieszkańców, w drugiej kolejności do 50 mieszkańców	2000-2001	Komisja Rady Miejskiej (referat)
4.3.5.	utworzenie Gminnego Europejskiego Centrum Informacji i Doradztwa (GECID)	2000	UMiG – program zał. 2
4.3.6.	powołanie gminnej rady konsultacyjno-doradczej (mieszkańcy i doradcy z zewnątrz)	2000 i ciągłe zadanie	Zarząd we współpracy z powiatem, Politechniką Koszalińską itp
4.3.7.	Utworzenie Gminnego centrum Rozwoju Przedsiębiorczości (Inkubator przedsiębiorczości)	2000-2001	Komisja RM UMiG (referat)
4.3.8.	Zorganizowanie współpracy w zakresie doradztwa rolniczego (stały przedstawiciel) lub agronomówka gospodarstwo pokazowe	2000-2005	Rada Związek Producentów Rolnych
4.3.9.	Opracowanie programu rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego: - tereny - kontakty produkty drezdeneckie - dystrybucja	2000-2001	Komisja rady, związki producentów rolnych, przedsiębiorców, mieszkańcy
4.3.10.	Opracowanie projektu imprezy promocyjnej: „Dni Drezdeneckie” - w mieście i gminie - w powiecie - w województwie - w wybranych gminach krajów UE	2000-2002	Rada, zarząd oraz organizacje społeczno-gospodarcze, mieszkańcy
4.3.11.	Opracowanie konkursu cyklicznego na Drezdenecki produkt roku: - produkcja - rzemiosło - rolno-spożywczy - rękodzielniczy - inny Połączyć z dożynkami lub Dniami Drezdzenka	od 2000 ciągłe zadania	Rada Miejska, Komitet organizacyjny
4.3.12.	Opracowanie konkursu i projektu statuetek Drezdenecki człowiek przedsiębiorczości i sukcesu . Bal ludzi sukcesu	od 2000	Rada Miejska, komitet organizacyjny
4.3.13.	Zorganizowanie gminnego ośrodka informacji turystycznej (na bazie GECID) – informacja internetowa, medialna, miejscowa, publicystyka,	od 2000	UMiG, referat turystyki

	plansze i tablice (wzrokowa)		
4.3.14.	Opracowanie kompleksowego programu rozwoju turystyki - tereny pod obiekty i bazę turystyczną - przetargi na obiekty i bazę turystyczną - projekt bazy rekreacyjno - sportowej - projekt szlaków pieszych, rowerowych, konnych i motocrossowych - projekt campingów, pól biwakowych, parkingów i miejsc postojowych - projekt bazy sportowo-rekreacyjnej letniej - projekt osiedla weekendowego	2000-2002 2002-2005 wykorzystanie projektów	Zarząd UMiG, Rada Miejska, Rada konsultacyjno-doradcza, związki społeczno-gospodarcze, mieszkańcy
4.3.15	Opracowanie konkursu drezdeneckie gospodarstwo agroturystyczne roku (razem z konkursem produkt turystyczny)	od 2000 ciągle	UMiG, stowarzyszenia agroturystyczne
4.3.16.	Upublicznienie strategii w formie - wydanie niniejszej strategii w formie folderowej i rozpowszechnianie nie odpłatne - nagrody rzeczowe dla mieszkańców - suweniry dla przedstawicieli władzy, przedsiębiorców itp. w kraju i za granicą - załącznik do aplikacji o fundusze pomocowe	od 2000 po wyczerpanie nakładu, wznowienia poprawione i rozszerzone	Zarząd Miejski
4.3..17.	Opracowanie stałych cyklicznych imprez promocyjno-targowych (organizacja i udział)	od 2001	Rada Miejska, społeczno-gospodarcze
4.3.18	Powołanie „Towarzystwa Przyjaciół Drezdenka” oraz medalu i honorowego tytułu „Honorowy Obywatel Drezdenka”	od 2001	Rada Miejska, Komitet Honorowy
4.3.19.	Utworzenie w UMiG stanowiska rzeczownika prasowego – specjalisty od public relations	od 2000	Zarząd Miejski
4.3.20.	Nawiązywanie kontaktów z gminami w kraju i za granicą – wymiany, wizyty, rewizyty, wspólne imprezy	od 2000	Rada Miejska UMiG Stowarzyszenia i mieszkańcy
4.3.21.	Inicjowanie powstawania i rozwoju kas pomocy wzajemnej oraz stowarzyszeń gospodarczych mieszkańców: - przedsiębiorców produkcyjnych - producentów rolnych - kupców i handlowców - rzemieślników - hotelarzy i gastronomików - inne według potrzeb mieszkańców	od 2001	Rada Miejska UMiG Powstające zarządy stowarzyszeń
4.3.22.	Opracowanie systemu ulg w podatkach i opłatach lokalnych dla przedsiębiorców oraz strategii dochodów gminnych	2000	UMiG Rada Miejska Skarbnik gminy
4.3.23.	Opracowanie wykazu zadań inwestycyjnych o zasięgu powiatowym i międzygminnym oraz współpracy i programów międzygminnych przedsięwzięć infrastrukturalnych i gospodarczych	od 2000 i uaktualnienie corocznie i umieszczenie w budżecie rocznym	Komórki organizacyjne UM i G, Rada Miejska Komisje rady
4.3.24.	Opracowanie gminnego programu zwalczania bezrobocia	od 2000	UM i G, rada Miejska I komisje

	<ul style="list-style-type: none"> - plan rozwoju przedsiębiorczości - plan rozwoju turystyki i agroturystyki - plan szkoleń i przekwalifikowania zawodowego - powiązanie z działalnością PUP 		<p>Społeczny komitet zwalczania bezrobocia, stowarzyszenia gospodarcze, Powiatowy Urząd Pracy, GOPS</p>

GMINA OTWARTA, PRZYJAZNA I GOŚCINNA			
1	2	3	4
4.3.25	opracowanie 5-cio letnich planów rozbudowy dróg gminnych, ulic i chodników	od 2000	UM i G, Rada i Komisja Potrzeby komunikacji
4.3.26	Partycypacja w planach modernizacji dróg: - powiatowych - wojewódzkich - krajowych	od 2000	UM i G, Rada Miejska Starostwo powiatowe Urząd Marszałkowski
4.3.27	Opracowanie długofalowego planu modernizacji szlaków pieszych, rowerowych i wodnych	od 2000 cyklicznie	Zarząd i zarządy sąsiednich gmin
4.3.28	Opracowanie programu połączeń telekomunikacyjnych gminy: - sieć telefoniczna stała - sieć telefonii komórkowej - sieć internetowa - własna strona w Internecie	2000-2001	Rada Miejska UM i G, Telekomunikacja Polska S.A. Przedsiębiorstwa Telefonii komórkowej, Politechnika Koszalińska
4.3.29	Opracowanie programu Zielone Płuca Polski i Europy oraz bazy sanatoryjno – leczniczej i domów spokojnej starości	Od 2002	Rada Miejska UM i G Stowarzyszenia gospodarcze Towarzystwa społeczne Kasy Chorych Fundusze Pomocowe
4.3.30	Inicjowanie i częściowe finansowanie powstawania stowarzyszeń: - kulturalnych - naukowo-oświatowych - ekologicznych - folklorystycznych - twórców ludowych - innych	od 2001	UM i G, Rada i komisje, Stowarzyszenia, Mieszkańcy, Towarzystwo Przyjaciół Drezdenka , Politechnika Koszalińska, Towarzystwa w kraju i za granicą
4.3.31	Opracowanie, upublicznienie kalendarza Imprez Kulturalno-Oświatowych Drezdenka w gminie, powiecie, województwie	od 2000 w sposób ciągły	UM i G, Rada i komisje, Stowarzyszenia, Mieszkańcy, Towarzystwo Przyjaciół Drezdenka, Politechnika Koszalińska, Towarzystwa w kraju i za granicą
4.3.32	Opracowanie planu restaurowania i udostępniania zabytków	2002-2003	UM i G, Rada Miejska, Stowarzyszenia kulturalne Duchowieństwo
4.3.33	Opracowanie planu wymiany młodzieży – załącznik do planu współpracy z innymi gminami w kraju i za granicą zad. 4.3.20	od 2000	Rada Miejska UMiG Stowarzyszenia i mieszkańcy oraz organizacje młodzieżowe

4.3.34	Opracowanie zasad finansowania zdolnej i biednej młodzieży - stypendium gminne - stypendium stowarzyszeń gospodarczych i społecznych - nagrody roczne za osiągnięcia młodzieżowe, sportowe - inne	od 2000 rocznie uaktualniane i upubliczniane	Rada Miejska, UM i G, Stowarzyszenia społeczno-gospodarcze i młodzieżowe
4.3.35	Opracowanie zasad funkcjonowania szkół podstawowych jako wielofunkcyjnych ośrodków kultury i rekreacji w środowisku wiejskim	Od 2001	Rada Miejska, Rady Sołectw i mieszkańcy wsi
4.3.36	Opracowanie kalendarza imprez masowych o krajowym i międzynarodowym znaczeniu i ich organizowanie: - „Las żywi i bogaci” - Rykowisko – krwawe i bezkrwawe łowy - Złoty produkt drezdenecki - Złot rowerzystów - Złot starych motocykli, samochodów itp. - Złot carawangu	Od 2001	Rada Miejska, UM i G , Stowarzyszenia społeczne i młodzieżowe, mieszkańcy, gminy współpracujące organizacje turystyczne, inne
4.3.37	Zorganizowanie konkursów propagujących drezdenecki produkt kulturalny: - malarstwo, rzeźba, haft - ubiór - wystrój hotelu, restauracji, kawiarni - potrawa drezdenecka produkt rękodzieła - wiele innych W powiązaniu z imprezami masowymi i kulturalnymi	Od 2002	Rada Miejska, UM i G , stowarzyszenia społeczne i młodzieżowe, mieszkańcy, gminy współpracujące organizacje turystyczne, inne

GMINA TERENEM EKOLOGICZNYM, ZDROWOTNYM DLA MIESZKAŃCÓW I PRZYJEZDNYCH			
1	2	3	4
4.3.38	opracowanie długofalowego planu	od 2001 co	UM i G, Rada Miejska,

	inwestycji gminnych w infrastrukturę techniczną: - wodociągi - kanalizacja ściekowa i deszczowa - sieć gazowa - oczyszczalnie ścieków - składowiska śmieci i odpadów oraz zakłady utylizacyjne i przetwórstwa	5 lat	mieszkańcy (konsultacje)
4.3.39	Opracowanie długofalowego programu rozwoju mieszkalnictwa: - spółdzielczego - domków jednorodzinnych całorocznych i weekendowych - społecznego - socjalnego Połączenie z innymi programami oraz umieszczenie w planie zagospodarowania przestrzennego, likwidacja mieszkalnictwa komunalnego	2001-2010	UM i G, Rada Miejska, mieszkańcy (konsultacje) oraz stowarzyszenia gospodarcze, turystyczne, ruch spółdzielczy
4.3.40	Wytyczenie stref ciszy i obszarów chronionych oraz ich oznakowanie i zagospodarowanie, rozwijanie stref ziołolecznictwa itp	od 2002	UM i G wspólnie z Urzędem Powiatowym i Marszałkowskim oraz Liga Ochrony Przyrody i MOŚrod.
4.3.41	Opracowanie systemu wyróżnień i kar w tym pieniężnych za zaśmiecanie środowiska naturalnego	od 2002	UM i G na podstawie przepisów prawa
4.3.42	Opracowanie planu przejęcia części lasów i gruntów w dyspozycję gminy	od 2001	Rada Miasta, UM i G, Lasy Państwowe, AWRSP
4.3.43	Opracowanie planu parków, zieleńców, skwerów, rekonstrukcji parków pałacowych, deptaków itp. centrum wsi wielofunkcyjnych	2001	UM i G, Rada Miasta, Rady Sołectw, mieszkańcy
4.3.44	Opracowanie konkursu na: - estetyczne i funkcjonalne gospodarstwo i obejście - dom i ogródek - estetyczna wieś - skwer, parki i zieleńce - balkon	Od 2000	UM i G, Rada Miasta, Rady Sołectw, mieszkańcy, oraz stowarzyszenia mieszkańców

GMINA ZAPEWNIAJĄCA ROZWÓJ SPOŁECZNY I WYGODĘ MIESZKAŃCÓW			
1	2	3	4
4.3.45	opracowanie długofalowego programu	2000-2002	UM i G, Urząd Powiatowy,

	rozwoju szkolnictwa - modernizacja szkół podstawowych - budowa nowoczesnego gimnazjum i liceum siedziby GECLiD oraz oświata kształcenia dorosłych - budowa krytej pływalni - wielofunkcyjnej auli szkolnej jako hali widowiskowej, kinowej, konferencyjnej, balowej itp	realizację od 2002 przez 5 lat	Urząd Marszałkowski, MEN, stowarzyszenie gospodarcze i kulturalne, gminy z zagranicy, sponsorzy krajowi i zagraniczni
4.3.46	Inicjowanie i rozwijanie ruchów wspólnotowych: - spółdzielczości mieszkaniowej, produkcyjnej - stowarzyszeń - kulturowych - religijnych - zainteresowań - rad sołeckich - innych	Od 2000	Rada Miejska, mieszkańcy
4.3.47	Opracowanie programu rozwoju kultury gminnej: - stowarzyszenia kulturalne - zespoły folklorystyczne, muzyczne, chóry itp. - zespoły twórców ludowych - zintegrowanie programu z innymi programami i projektami	2001	Komisja Kultury Rady UM i G, mieszkańcy
4.3.48	Restrukturyzacja Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Gminny Ośrodek Kultury - klub kulturalny - Klub MP i K - koncerty - kabaret Drezdenecki itp.	2002-2005	Komisja Kultury Rady UM i G, mieszkańcy
4.3.49	Zaprojektowanie, modernizacja i rozbudowa Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji: - budowa basenu krytego i odkrytego - kąpieliska i przystanie na jeziorach i Noteci - korty tenisowe, pola golfowe, kręgielnie	2003-2007	Rada Miejska, Starostwo, Urząd Marszałkowski, Sponsorzy, mieszkańcy, Stowarzyszenia i organizacje sportowe

1	2	3	4
4.3.50	Opracowanie programu bezpieczne miasto i gmina - współpraca z policją - obywatelski ruch wzajemnej pomocy - doposażenie policji - patrolowanie i monitoring	od 2000- zadania ciągłe	Komisja Rady Miejskiej ds. bezpieczeństwa, rady sołectw, mieszkańcy
4.3.51	Inicjowanie i rozwój sportu młodzieżowego: - kluby sportowe - związki sportowe szkolne - prywatne ośrodki sportowe - drezdeneckie specjalizacje sportowe	od 2000 zadania ciągłe	Komisja Rady Miejskiej, Organizacje szkolne, młodzieżowe
4.3.52	Inicjowanie i rozwijanie młodzieżowych kół zainteresowań i organizacji: - ochrony przyrody - ekologicznych - kulturalnych - harcerstwa - oświatowych - naukowych - wiele innych	od 2001 zadania ciągłe	Rada Miejska i komisje: - organizacyjne - nauczycielskie - organizacji młodzieżowych - organizacje sportowe, kluby itp. - mieszkańcy
4.3.53	Opracowanie programu zwalczania patologii społecznych: - akcje i imprezy prewencyjne - kluby AA - akcje profilaktyczne przeciw przemocy, przeciwdziałania narkomanii	stopniowo od 2000	całość społeczności gminnej
4.3.54	Zorganizowanie monitoringu w gminie - telefonia ratunkowa - monitoring ruchu drogowego - monitoring obiektów publicznych	2001-2003	własne , MSW, wojewódzkie
4.3.55	Utworzenie Klubu Młodych Drezdenczan – agenda Towarzystwa Przyjaciół Drezdenka	Od 2000	agendy

Powyższe zadania strategiczne sformułowano na bazie inspiracji społeczeństwa gminy. To właśnie te zadania społeczeństwo chce samorządnie realizować i upatruje w nich szans na swój rozwój i wzrost dobrobytu.

Zadania te na pewno stanowią tylko część zadań strategicznych, które należy rozpocząć na początku III tysiąclecia. Są one realne do wykonania dostosowane do możliwości zasobów marketingowych, finansowych oraz najważniejsze mieszkańców. W zadaniach tych nie ma rewolucji i fantastycznych pomysłów lecz pomysły godne realizacji, umożliwiające przekształcenie gminy w społeczność poziomu europejskiego.

Realizacja tych zadań wymaga opracowania do każdego z nich programów lub projektów realizacyjnych, ich upublicznienia, zgromadzenia środków finansowych, akceptacji społecznej oraz wytrwałości i konsekwencji w wykonawstwie.

Zadania te powinno umieszczać się w planach posiedzeń rady Miejskiej i jej Komisji najlepiej opracowanych na całą kadencję. Strategia gwarantuje ciągłość realizacyjną tych zadań mimo kadencyjności władzy samorządowej

4.4. Źródła finansowania zadań

W podrozdziale tym wskazuje się na źródła pozyskiwania funduszy na realizację zadań.

Istotą pozyskiwania funduszy zewnętrznych jest:

- ↻ posiadanie przez gminę opracowanej strategii rozwojowej
- ↻ posiadanie studium zagospodarowania przestrzennego
- ↻ posiadanie opracowanych programów i projektów
- ↻ przedłożenie opracowanej aplikacji do Funduszy lub Fundacji Pomocowych dotyczącej zadania realizacyjnego niniejszej strategii
- ↻ aktywne uczestnictwo w konkursach ogłoszonych dla samorządów lokalnych przez Fundusze i Fundacje

Źródła finansowania zadań zestawiono w poniższej tabeli.

Numer zadania	Nazwa	Fundusze
4.3..1	Studium zagospodarowania przestrzennego	-własne lub częściowo z Polsko-Amerykańskiej, Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej
4.3..2	Projekt wsi turystycznej i wielofunkcyjnej	Fundusz UE STRUDER ARWIMR (Agencja Rozwoju Wsi)
4.3..3	zalesienie	Ministerstwo Ochrony Środowiska, Dyrekcja Lasów Państwowych
4.3.4	Konsultacje i referendum w sprawie likwidacji wsi do 10 mieszkańców	dochody własne , organy władzy państwowej
4.3.5	Gminne Europejskie centrum Informacyjno - Doradcze	Fundacja Konrada Adenauera, Schumanan Fundusze PHARE
4.3.6	Powołanie Gminnej Rady Konsultacyjno - Doradczej	dochody własne
4.3.7	Utworzenie GCRP i IP	dochody własne

4.3.8	Organizowanie współpracy rolniczej i przemysłowej	dochody własne
4.3.9	Program przetwórstwa rolno - spożywczego	dochody własne
4.3.10	Opracowanie programu Dni Drezdenka	Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej Agencji Rozwoju Regionalnego, własne
4.3.11	Produkt roku (konkurs)	Własne, sponsorzy
4.3.12	Człowiek sukcesu (konkurs)	Własne, sponsorzy
4.3.13	Gminny Ośrodek Informacji Turystycznej	Własne, PHARE, SME
4.3.14	Kompleksowy program rozwoju turystyki	PHARE, Fundacja Inicjatywy Proeuropejskie, własne
4.3.15	Konkurs Agroturystyczny	Własne, STRUDER
4.3.16	Upublicznienie strategii	PHARE, Fundacja Inicjatyw Społecznych i częściowo własne
4.3.17	Imprezy promocyjno - handlowe	SAPARD II, PARR< EFIE
4.3.18	Towarzystwo Przyjaciół Drezdenka	Własne, darowizny
4.3.19	Rzecznik prasowy – etat w UM i G public relations	Własne na administrację
4.3.20	Nawiązanie kontaktów z gminami za granicą	LGPP. Program Miasta i Gminy Bliźniacze, Fundacja Adenauera
4.3.21	Kasy oszczędnościowo - pożyczkowe	Własne Fundusze mieszkaniowe
4.3.22	System ulg w podatkach i opłatach miejscowych	własne
4.3.23	Zadania inwestycyjne o zasięgu ponad lokalnym	STRUDER, PHARE RAPID
4.3.24	Program zwalczania bezrobocia	PUP i własne
4.3.25	Program rozbudowy dróg	STRUDER, własne
4.3.26	Uczestnictwo w modernizacji dróg	Powiatowe, wojewódzkie, Państwowe MT
4.3.27	Szlaki piesze i rowerowe	Własne, SME
4.3.28	Telekomunikacja	TP S.A., siec telefonii komórkowej GSM, mieszkańców
4.3.29	Zielone Płuca Polski i Europy	PAIZ Agencję Inwestycji Zagranicznej, PHARE, STRUDER
4.3.30	Stowarzyszenie kulturalne	Własne gminy, własne Stowarzyszeń, Fundacja Obywatelska na rzecz demokracji
4.3.31	Kalendarz Imprez Kulturalnych	Raphael – program, własne środki, Kalejdoscope 2000
4.3.32	Restaurowanie zabytków	Programy Raphael, własne, Fundacje kościelne
4.3.33	Plan wymiany młodzieży	Jugendwerk, Socrates, własne
4.3.34	Stypendia dla młodzieży	Jugendwerk, Socrates, własne, sponsorzy
4.3.35	Szkoły podstawowe i średnie	PHARE, Socrates, własne
4.3.36	Imprezy masowe	Własne, sponsorzy, gmin współpracujące, Jugendwerk
4.3.37	Drezdeneckie osiągnięcia kultury	Kalejdoscope, własne, sponsorzy
4.3.38	Inwestycje komunalne	PHARE, STRUDER II, Eko Fundusz, Agencja Rozwoju Komunalnego
4.3.39	Program mieszkalnictwa	własne, USAID, Fundusz Spółdz.

		Mieszkaniowej
4.3.40	Strefy ciszy	własne, Eko - Fundusz
4.3.41	System wyróżnień za estetykę	własne
4.3.42	Plan przejęcia lasów i gruntów	własne
4.3.43	Plan parków i zieleńców	własne
4.3.44	Konkurs ekologiczno - estetyczny	Eko – Fundusz, własne
4.3.45	Program rozwoju szkolnictwa	PHARE, SOKRATES, własne, środki powiatowe i wojewódzkie
4.3.46	Tworzenie wspólnoty lokalnej	Fundacja Rozwoju Demokracji, własne
4.3.47	Program rozwoju kultury gminnej	Kalejdoskope 2000, własne
4.3.48	Restrukturyzacja GKO	PHARE, Kalejdoskope 2000, własne
4.3.49	Gminny Ośrodek Sportu i rekreacji	własne, gmin i powiatu, Wojewódzkie, sponsorzy
4.3.50	Bezpieczne miasto	własne, powiatowe, wojewódzkie MSW
4.3.51	Sport młodzieżowy	własne, SOCRATES
4.3.52	Koła zainteresowań	własne, sponsorzy
4.3.53	Program zwalczania patologii społecznych	własne
4.3.54	Monitoring, Internet	PAIZ, własne, MSW
4.3.55	Klub Młodych Drezdenczan	Jugendwerk, własne

Legenda:

PHARE – program pomocowy UE przedakcesyjny na wyrównanie poziomów bytowych

PHARE RAPID - program pomocowy UE na rozwój infrastruktury

PHARE STRUDER II – program pomocowy na rzecz przekształceń strukturalno – gospodarczych, rozwój rolnictwa, ekologii itp.

SOCRATES – program UE na rzecz kształcenia dzieci i młodzieży, a zwłaszcza odmiana COMENIUS szkoły podstawowe i średnie

Leonardo da Vinci – program UE służy poprawie systemów kształcenia

SME – program UE dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw oraz rzemiosła

Kalejdoskope – program UE stymulujący działalność kulturalną i artystyczną

Raphael – program UE dotyczący dziedzictwa kulturalnego i ochrony zabytków

Program Gminy i Miasta bliźniacze – program UE do współpracy między miastami i gminami

USAID – program Amerykańskiej Agencji Rozwoju dotyczący budownictwa mieszkaniowego

Wspólna Komisja do Spraw Pomocy Humanitarnej USA dla Polski

pomoc humanitarna

- przekształcenia rolnicze
- rozwój gmin wiejskich

Fundacja Konrada Adenauera
Fundacja Roberta Schumana
Jugedwerk

fundacje niemieckie na rzecz rozwoju gmin wiejskich, wymiany młodzieży, kształcenia małej przedsiębiorczości

Fundacje i agencje polskie

PARR – Polska Agencja Rozwoju Regionalnego – filia

ARK – Agencja Rozwoju Komunalnego

Eko – Fundusz – Agencja na Ochronę Środowiska

Fundacja na Rzecz Demokracji

Fundacja Rozwoju Inicjatyw Europejskich w Polsce jest około 270 Fundacji zrzeszonych w **Forum Fundacji Polskich**

Dlatego pracownicy komórki finansowej Urzędu Miasta i Gminy muszą mieć ich wykaz, adresy oraz kontakty.

ZAKOŃCZENIE

Oddajemy do rąk Szanownych Mieszkańców miasta i gminy Drezdenko opracowanie zwarte pt. „Strategia rozwoju miasta gminy do 2015 roku”

Strategię opracowaliśmy tak aby każdy po jej przeczytaniu odniósł wrażenie, że treści w niej zawarte znał wcześniej ponieważ są w niej zawarte pomysły i wiedza Szanownych Państwa.

Jest to strategia dla Was Szanowni Mieszkańcy i przez Was będzie urzeczywistniana i realizowana. To Wy zbiorową mądrością przekujecie zawarte w niej cele i zadania w ukonkretnione programy i projekty realizacyjne, które mamy nadzieję będziecie uparczywie wdrażać w życie. Niewątpliwie w strategii

zobaczycie wizję lepszej przyszłości swojej i wszystkich mieszkańców i mamy nadzieję, że wizja ta umotywuje Was do skutecznego działania. Nie jest to wizja świetlana ale realna perspektywa lepszego pod każdym względem życia w warunkach cywilizacyjnych zbliżonych do sąsiadów z Unii Europejskiej.

U progu trzeciego tysiąclecia życzę Szanownym Mieszkańcom Miasta i Gminy życia w zbliżonych lub lepszych warunkach zarysowanych w wizji rozwojowej. Jeszcze raz dziękuję wszystkim tym, co przyczynili się do powstania niniejszej strategii.

Prof. dr hab. Wł. Deluga